

Årsmelding 2023

Lyngdal

Kommunedirektørens forord

Årsberetningen er kommunedirektørens presentasjon av kommunens offisielle regnskap og årsmelding for kommunestyret. I årsberetningen redegjøres det for oppnådde resultater i året som har gått.

De siste årene har vist oss at endringer i vårt land og verden skjer fort og ofte uforutsigbart. Mange av disse endringene påvirker oss sterkt. Det er nok å nevne koronapandemien, krigen i Ukraina, stor økning i antall flyktninger, renteøkninger og høy prisvekst særlig på energi. I tillegg vet vi at står foran store endringer i befolkningssammensetning og klima og miljø. Dette vil være endringer som påvirker oss i stor grad og som vi i dag helt sikkert ikke kjenner omfanget av. Og alt dette vil prege oss som enkeltmennesker og som kommune. Det vil også påvirke vår evne til å gi tjenester til befolkningen framover. Dette krever at vi er tilpasningsdyktige og evner å løse oppgaver på nye måter.

Lyngdal kommune har i 2023 bosatt 54 flyktninger og vi har et av Norges største asylmottak etablert i kommunen. Vi har også eget bokollektiv for enslige mindreårige asylsøkere på Kvås. Vi er glade for at vi kan hjelpe så mange mennesker som er på flukt og trenger at noen gir dem en bedre hverdag. Samtidig er det krevende å ta imot så mange på kort tid og det gir utfordringer med integrering, utdanning og arbeid.

Vi opplever også at det fortsatt er økende andel elever som mottar spesialundervisning. Det meldes tilbake om et økende antall elever med krevende elevadferd. Dette krever ekstra ressursinnsats. Vi må derfor arbeide videre med å styrke det forebyggende arbeidet, samtidig som vi må sette inn tiltak på kort sikt der behovet er størst.

Vi har over en lengre periode arbeidet med å redusere utgiftene i helse og velferd. I 2023 har særlig virksomheten institusjon og hjemmetjenester slitt med å rekruttere nok personell. Det har medført en for stor bruk av overtid og også bruk av vikarbyrå. Både overtid og vikarbyrå er dyre løsninger økonomisk. Det er også arbeidsmiljømessig utfordrende for de som må jobbe overtid som opplever større slitasje enn ønskelig. Gjennom 2023 har virksomheten arbeidet med nye måter å organisere arbeidet på som vil bli igangsatt i 2024. Forhåpentligvis vil det på sikt bidra til mindre bruk av overtid og vikarbyrå. Samtidig ser vi at rekruttering blir en utfordring framover. Flere kommuner opplever samme problemer som Lyngdal her.

Vi har stort fokus på økonomi og god økonomisk oversikt. De regnskapsmessige resultatene for kommunen er gode i 2023. Mindreforbruk utover budsjett er på 9 mill. Totalt mindreforbruk er på ca 21 mill. I tillegg settes da av penger til «øremerkede» fond som flyktningefond (18,5 mill) og verdireguleringsfond (8 mill) som er meravkastning på plasserte midler. Dette er et godt resultat også sett i lys av at Lyngdal kommune er minsteinntektskommune (skatteinntekter langt under landsnittet) og uten at vi har eiendomsskatt på boliger, fritidshus og næring. Det er likevel behov for å styrke fondsmidlene for å kunne møte økte og uforutsette utgifter framover og kommunen har en relativt høy lånegjeld.

Lyngdal kommune har som visjon "fornye og forene". I tillegg til å gi gode tjenester til vår befolkning ønsker vi også å være en god samfunnsutvikler der vi legger til rette for næringsliv og at det kan skapes nye verdier og arbeidsplasser. Vi syns derfor det er trist at ikke etableringen med Forundringsparken AS lykkes. Dette var et spennende prosjekt som kunne betydd mye for Lyngdal kommune. Nå må vi se på andre muligheter for å utnytte det flotte området som Forundringsparken skulle etableres på. Hausvik industriområde er et annet spennende utviklingsområde. I 2023 er det inngått opsjonsavtale med Hausvik Energy Yard (HEYAS) som ønsker å legge til rette for aktører innen havvindindustrien. Lykkes satsingen vil det kunne gi mange nye arbeidsplasser til kommunen og også inntekter for kommunen. Gjennom 2023 har det også blitt arbeidet med ny arealplan som skal ferdigstilles i 2024.

Til slutt vil jeg takke alle ledere, ansatte, tillitsvalgte og folkevalgte for samarbeidet i året som vi har lagt bak oss. Høsten 2023 var det lokalvalg og vi fikk valgt nytt kommunestyre. Vi ønsker at vi sammen skal fortsette å fornye og forene kommunen til beste for våre innbyggere.

Kjell Olav Hæåk

Kommunedirektør

Hva er en årsmelding?

- Årsmeldingen er et viktig styringsdokument i kommunedirektørens samlede dialog med politikerne, de ansatte og innbyggerne. Hensikten med årsmeldingen er først og fremst å
 - gi et bilde av kommunen som helhet i omtale og i økonomiske tall.
 - gi informasjon om sentrale forhold i driften.
- Årsregnskapet viser hvordan kommunen har brukt pengene sine det siste året. Det viser også økonomien og utviklingen til kommunen mot forrige år og gir et bilde av den helhetlige økonomiske situasjonen.
- Årsregnskapet består av et driftsregnskap og et investeringsregnskap.
- Årsregnskapet føres i samsvar med god kommunal regnskapsskikk (GKRS).
- Årsregnskap og Årsmelding Lyngdal kommune 2023 behandles av kontrollutvalget, formannskapet og kommunestyret til slutt i juni.

Kommuneloven §14-7 stiller følgende krav til kommunen:

- Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.
- Den sier også hva årsberetningen skal redegjøre for:
 - forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
 - *kapittel: "oppfølging av handlingsregler"*
 - vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
 - *kapittel: "økonomirapportering drift" og*
 - *Premissene i budsjettvedtaket er lagt inn som oppdrag og kategori verbalvedtak fra økonomiplan. Ligger i kapittel "Oppfølging av oppdrag og vedtak".*
 - virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen, fylkeskommunen eller innbyggerne.
 - *kapittel: "oppfølging av handlingsregler", "visjon, satsingsområder og mål" og "hver virksomhets beskrivelse av økonomisk status".*
 - tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.
 - *kapittel: "Personal og organisasjon"*
 - den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling.
 - *kapittel: "Personal og organisasjon"*
 - hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers plikter.
 - *kapittel: "Personal og organisasjon" og "internkontroll"*

Det er ett kapittel for hver virksomhet. Her står det litt om organiseringen, økonomisk status, sykefravær og viktige hendelser i året som har gått.

Alle pliktige skjema og noter er samlet i kapittel "Årsregnskap". Notene er satt opp i pliktig rekkefølge jfr forskriften. Informasjon som vi anser som vesentlig og som ikke kommer fram i regnskapet er samlet i note nr.18.

Finansreglementet sier at kommunedirektør skal rapportere på finans 3 ganger i året. Denne rapporten kan leses i kapitlet "finansrapportering".

Det er egne kapitler blant annet om folkehelse, digitalisering, flyktnings situasjonen i Lyngdal og befolkningsutviklingen de siste årene.

Sammendrag

Drift:

I opprinnelig budsjett var det budsjettert med et mindreforbruk (overskudd) på kr 2,5 mill (se avsetning til disposisjonsfond). Dette ble revidert i 1. og 2. tertial. Revidert budsjett har et mindreforbruk på kr 11,7 mill. Kommunen endte til slutt opp med et mindreforbruk på kr 21 mill. Da er det i tillegg avsatt kr 18,5 mill som er et anslått mindreforbruk på integreringsmidler og kr 8 mill som er gevinst på finansielle instrumenter. Hovedårsaken til økningen i mindreforbruket er økte skatteinntekter og økt refusjon ressurskrevende brukere.

Året har vært preget av økning i priser og økt rentekostnad i tillegg til fortsatt høy innvandring. Norges Bank økte gjennom 2023 styringsrenta fra 2,75 prosent til 4,5 prosent, og vi må tilbake til 2008 for å finne like høye renter i Norge. Kommunal deflator (anslag på pris- og lønnsvekst) ble i revidert nasjonalbudsjett i mai økt fra 3,7% til 5,2% og kommunen ble kompensert ved økte skatteinntekter i tillegg til økt rammetilskudd. Høsten 2023 startet med varsel om fortsatt økte renteutgifter og merforbruk innenfor hjemmetjenesten med ca kr 10 mill. Men økte inntekter og vakante stillinger i andre sektorer bidro til at man klarte å dekke merforbruket med dette og ikke måtte bruke av disposisjonsfondet.

Flere virksomheter har også hatt utfordringer med å skaffe kvalifiserte vikarer og har måtte ty til overtid og vikarbyrå. Sykefraværet totalt for kommunen gikk noe ned fra 10,5% i 2022 til 9,4% i 2023.

Investering:

Det er i 2023 foretatt investeringer for kr 72,5 mill og det ble tatt opp kr 40 mill i nytt lån. De største prosjektene i 2023 har vært gjennomføring av en rekke Enøk-tiltak på ulike kommunale bygg. Totalt er det brukt kr 12 mill i 2023 til dette. I tillegg er det også en rekke vann- og avløppprosjekter som er gjennomført. Du kan lese mer om de ulike investeringsprosjektene under kapittel "Investering" i menyen oppe til høyre.

Handlingsregler:

I ny kommunelov er det økt fokus på langsiktighet i økonomiplanleggingen, og det skal redegjøres for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

Tabellen under viser vedtatte finansielle måltall for kommunen og faktisk oppnådde mål i perioden 2020 - 2023:

	Vedtatt mål	R 2020	R 2021	R 2022	R 2023
1. Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	8-10%	6,3%	6,6%	8,8%	12,0%
2. Lånegjeld i % av driftsinntekter	75%	101,4	97%	89,9%	86,3%
3. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter					
(i parentes avsetning disp fond uten øremerkede avsetninger)	1,75%	0%	1,3%	3,0% (1,1%)	3,6% (1,8%)
4. Korrigert netto driftsresultat i % av driftsinntekter*		-2,7%	1,2%	0,5%	-1,75%
Disposisjonsfond 31.12. i mill kr		59,5 mill	64,8 mill	94,8 mill	142,5 mill
Driftsresultat i mill kr		-0,5 mil	12,5 mill	28,1 mill	42 mill
Avsetning disp fond (i parentes korr for øremerkede avsetning til flyktningfond og finans (=mindreforbruk))		-33,5 mill	4,8 mill	30,6 mill (11,6)	47,7 mill (21)

- *Korr netto dr resultat er korrigert for bruk av bundne fond, premieavvik og bruk av premiefond.*

Økonomirapportering drift

I opprinnelig budsjett var det budsjettert med et mindreforbruk (overskudd) på kr 2,5 mill (se avsetning til disposisjonsfond). Dette ble revidert i 1. og 2. tertial og i desember. Revidert budsjett har et mindreforbruk på kr 11,7 mill. Kommunen endte til slutt opp med et mindreforbruk på kr 21 mill. Da er

Årsmelding 2023

det i tillegg avsatt kr 18,5 mill som er et anslått mindreforbruk på integreringsmidler og 8 mill som er gevinst på finansielle instrumenter.

Ny kommunelov ble i 2020 endret slik at årsregnskapet skal ikke lengre gjøres opp med et mindreforbruk. Årsregnskapet skal avsluttes med enten å dekke inn tidligere års merforbruk, eller å avsette mindreforbruket direkte til disposisjonsfond. Det betyr at bunntilstanden ikke vil vise et "overskudd", men dette overskuddet/mindreforbruket vil ligge i "avsetning til disposisjonsfond". Nedenfor vises en oversikt over hva som ligger i regnskapet under "avsetning til disposisjonsfond".

Mindreforbruk og avsetning til disposisjonsfond • mill kr	Regnskap 2023
Avsetning til disposisjonsfond i regnskapet 2023	47,7
Avsetning øremerkede disp fond	0,2
Avsetning til flyktningfond - fra vedtak	18,5
Avsetning til verdireguleringsfond - gevinst finansielle instrumenter jfr finansreglementet	8,0
Budsjettert mindreforbruk	11,7
Overskudd ut over budsjettert overskudd/mindreforbruk	9,3

Mindreforbruk korrigert for "øremerkede" avsetninger blir da kr 21 mill.

Hovedårsakene til at kommunen fikk et høyere mindreforbruk enn budsjettert:

- Ekstra skatteinntekter i desember ca kr 5 mill.
- Kommunen mottok mer i refusjon for ressurskrevende brukere enn budsjettert - ca kr 6 mill.
 - Dette avregnes på slutten av året og er blant annet avhengig av lønnsveksten og pensjonskostnadene.
- Til tross for økte pensjonskostnader, ble det også her et mindreforbruk på ca kr 3,5 mill. Årsaken er at det ble et betydelig høyere premieavvik enn budsjettert. Det negative er at dette premieavviket må utgiftsføres de neste 7 årene med 1/7-del.
 - Premieavvik er forskjellen mellom netto pensjonskostnad og årets premieinnbetaling.
- Virksomhetene går totalt med mindreforbruk
 - Refusjon ressurskrevende som nevnt ovenfor
 - Lavere utgifter til Nav og barnevern
 - Lavere strøm- og utgifter enn budsjettert

Årsmelding 2023

Nedenfor er en oversikt over driftsinntekter, finansutgifter, bevilgningene til virksomhetene og avsetningene til ulike fond som er gjennomført. Videre så kommenteres de ulike postene og vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap.

Driftsresultat inkl. avsetning/bruk av fond

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.
Sum generelle driftsinntekter			
Rammetilskudd	-488 549	-471 800	-480 225
Inntekts- og formuesskatt	-297 088	-289 700	-300 625
Eiendomsskatt	-4 149	-3 800	-3 800
Andre generelle driftsinntekter	-56 897	-45 905	-54 850
Sum Sum generelle driftsinntekter	-846 683	-811 205	-839 500
Netto finansutgifter			
Renteinntekter	-11 218	-21 034	-23 534
Utbytter	-43 606	-41 600	-43 100
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-10 864	-4 000	-4 000
Renteutgifter	44 259	38 600	41 600
Avdrag på lån	39 619	39 500	39 500
Sum Netto finansutgifter	18 189	11 466	10 466
Sum sentrale inntekter og finansposter	-828 494	-799 739	-829 034
Tjenesteområdene - drift	786 441	797 193	822 078
Netto driftsresultat	-42 053	-2 546	-6 956
Sum driftsinntekter	-1 161 717	-1 022 691	-1 096 205
Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	3,6 %	0,2 %	0,6 %

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.
Avsetninger til bundne driftsfond	49	50	50
Avsetninger til disposisjonsfond	36 281	2 496	11 726
Bruk av bundne driftsfond	-286	0	-2 286
Bruk av disposisjonsfond	0	-2 000	-4 920
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0
Overføring til investering	2 286	2 000	4 286
Netto avsetninger - sentrale poster	38 330	2 546	8 856
Avsetninger til bundne driftsfond	14 926	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	11 456	0	100
Bruk av bundne driftsfond	-22 659	0	-2 000
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0
Netto avsetninger i tjenesteområdene	3 722	0	-1 900
Sum sentrale inntekter og finansposter	42 053	2 546	6 956

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
--	------------	---------------	---------------	------------

Årsmelding 2023

	Oppr. bud.	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Frie disponible inntekter				
Rammetilskudd	-471 800	-480 225	-488 549	8 324
Inntekts- og formuesskatt	-289 700	-300 625	-297 088	-3 537
Eiendomsskatt	-3 800	-3 800	-4 149	349
Andre generelle driftsinntekter	-45 905	-54 850	-56 897	2 047
Sum Frie disponible inntekter	-811 205	-839 500	-846 683	7 183

Rammetilskudd og skatteinntekter ble totalt kr 5 mill høyere enn budsjettert. Skatteinntektene til Lyngdal kommune blir justert når skatteinntektene i landet øker. Dette skjedde helt på slutten av året og økte inntektene til kommunen med kr 5 mill.

Eiendomsskatt er inntekter på kraftverk. Vi har mottatt noe mer enn budsjettert. Årsaken til dette er at verdiene av anleggene som er grunnlaget for eiendomsskatten, er blitt noe oppjustert. I tillegg var det avsatt kr 200 000,- i forbindelse med klage fra Statnett. Denne er nå behandlet og tilbakebetalingsbeløpet ble rett i underkant av kr 40 000,-. Resterende beløp er derfor inntektsført.

Andre generelle inntekter har et avvik mot budsjett på kr 2 mill mer enn budsjettert. Inntektene som i hovedsak ligger her er integreringstilskudd, rentekompensasjon og konsesjonsavgift. Hovedårsaken til avviket her er at vi har mottatt mer i integreringstilskudd enn budsjettert.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Oppr. bud.	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter	-21 034	-23 534	-11 218	-12 316
Utbytter	-41 600	-43 100	-43 606	506
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-4 000	-4 000	-10 864	6 864
Renteutgifter	38 600	41 600	44 259	-2 659
Avdrag på lån	39 500	39 500	39 619	-119
Sum Finansinntekter/-utgifter	11 466	10 466	18 189	-7 723

Netto er avviket mellom finansinntekter og utgifter kr 7,7 mill i høyere kostnader enn budsjettert. Men kalkulatoriske renter og avdrag som dekkes inn gjennom selvkostområdene (vann, avløp, renovasjon) er budsjettert her under renteinntekter, men er regnskapsført under virksomhetene. Renteinntekter hadde da vist kr 14,6 mill høyere inntekter. Avviket mellom regnskap og budsjett på renteinntekter ville dermed vært ca kr 2 mill i merinntekter. Reelt er derfor det totale avviket kr 7 mill i lavere kostnader enn budsjettert.

Hovedårsaken til avviket er gevinst på finansielle omløpsmidler (aksjer og fondsplasseringer) på kr 6,6 mill. Finansreglementet sier at vi skal avsette alle inntekter over det som er budsjettert (kr 4 mill) på vårt verdireguleringsfond. Dette er gjort, men føringen gjøres under avsetning til disposisjonsfond og dermed viser denne oversikten gevinsten.

Det er mottatt ca kr 2 mill mer i renteinntekter. Inkludert i renteinntekter er også avkastningen vi mottar på våre eiendomsfond. Men vi har også hatt noe høyere renteutgifter på ca kr 2,7 mill. Dette er renteutgifter på lånene våre.

Utviklingen i netto finansutgifter

Årsmelding 2023

Netto finansutgifter er betydelig lavere enn tidligere år. Hovedårsaken er økningen i utbytte samt gevinsten på finansielle instrumenter. I 2022 hadde kommunen et tap på kr 7 mill, men i år er det en gevinst på kr 10,8 mill på finansielle instrumenter. Utbytte har økt med over kr 20 mill fra 2022 til 2023.

Avdragsutgiftene har økt jevnt og trutt de siste årene. Årsaken er økningen i lån. Netto renteutgifter/inntekter er betydelig høyere i 2023 enn tidligere år, ca kr 20 mill, men er delvis kompensert av renter fra selvkost (kalkulatoriske renter). Økt rentenivå er årsaken til dette.

	2020	2021	2022	2023
Utbytte	- 16 900	- 8 799	- 20 714	- 43 606
Gevinst/tap (-/+)	- 4 448	- 3 653	7 050	- 10 864
Renteutgifter/inntekter (inkl kalkulatoriske renter)	17 406	11 710	20 652	33 112
Avdrag på lån	33 445	36 839	37 946	39 619
Netto finans	29 503	36 097	44 934	18 261

- tallene er inkludert kalkulatoriske kostnader og avviker derfor fra hovedoversikten.

Totaloversikt drift - fordelt på rammeområder

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Budsjett 2023	Regnskap	Avvik i kr
Kommunedirektør og stab/støtte	91 096	108 015	111 140	109 167	1 973
Oppvekst	177 629	181 856	196 717	198 330	-1 612
Barnehager	86 534	91 236	94 281	93 921	361
Kultur	18 752	19 221	20 551	20 727	-176
Forebygging og livsmestring	60 105	70 026	68 976	68 379	597
Servicesenter helse og velferd	30 593	29 285	31 295	31 493	-199
Habilitering	59 528	68 906	69 211	66 184	3 027
Hjemmetjenester og institusjon	124 341	119 677	140 197	136 965	3 232
Tekniske tjenester	76 658	75 496	78 501	76 501	2 000
Fellesutgifter	9 173	33 475	9 309	-11 503	20 812
Totalsum	734 409	797 193	820 178	790 164	30 015

Det kan leses mer om den enkelte virksomhet under egne kapitler - ett kapittel per virksomhet. Se meny oppe til høyre. Avvik mellom budsjett og revidert regnskap er siste kolonne helt til høyre. Nedenfor er en kort oppsummering av økonomisk status per virksomhet:

Kommunedirektør og stab/støtte

Kommunedirektør, politisk, økonomiavdelingen, plan og næring, kommunalsjef helse og velferd og organisasjonsavdelingen går totalt med et mindreforbruk på ca kr 2 mill. Hovedårsaken til mindreforbruket er at alle avdelingene i staben har hatt sykefravær, permisjoner eller vakante stillinger som det ikke er satt inn vikar for. I tillegg er det avsatt kr 5,5 mill til flyktningfondet fordi avregningen fra Nav til slutt ble kr 5,5 mill lavere enn budsjettert. Dette vises derfor ikke her som avvik.

Oppvekst

Oppvekst endte til slutt opp med et merforbruk på kr 1,6 mill. Dette skyldes i all hovedsak at vi har sett det nødvendig å sette inn ekstra assistenthjelp til elever som har behov for hjelp og støtte både faglig og sosialt. Krevende elevadferd har krevd økt bemanning. Dette er utgifter som det ikke er budsjettert med. I tillegg har enkelte skoler hatt et høyt fravær som har ført til høye vikarutgifter.

For å redusere avviket holdt virksomheten allerede tidlig i året tilbake "tidlig innsats -midler" til skolene. Dette har likevel ikke vært tilstrekkelig til å dekke merforbruket. Det er jobbet kontinuerlig med nærværarbeid for å unngå sykefravær og høye vikarutgifter. Det er blant annet satt inn ekstra bemanning som tiltak for å redusere krevende elevadferd. Dette for å unngå sykefravær blant ansatte. Det er også opprettet alternative læringsarenaer for enkelte elever for å forebygge mistrivsel i utfordrende klasser.

Ved uforutsett fravær av personell har skolene generelt hatt utfordringer med å få tak i kvalifiserte vikarer i løpet av skoleåret. I noen tilfeller må skolene bruke ufaglært arbeidskraft, men for å unngå dette har enkelte skoler brukt egne ansatte som vikarer som igjen medfører overtid.

Barnehage

Virksomheten har et mindreforbruk på kr 360 000,-. Hovedårsaken til mindreforbruket er økt refusjon fra kommuner grunnet gjestebarn.

Av de fire barnehagene så er én i balanse, én har mindreforbruk og to har merforbruk ved årets slutt. For å unngå merforbruk vurderes det kontinuerlig nødvendigheten av vikarbruk ved fravær, og styrer dekker ofte opp flere vakter selv. Dette gjøres også grunnet mangel på vikarer, noe som til tider kan være en utfordring.

Kultur

Kultur fikk et merforbruk på i underkant av kr 200 000,-. Kultur har hatt høyt sykefravær i hele 2023 som det i all hovedsak er satt inn vikarer for, og sykefravær koster når man har inne vikarer. Det utbetales fast lønn til de som er sykemeldt, men fra Nav får man ikke refundert f.eks pensjonsutgiften.

Helse og velferd

Helse og velferd består av de fire virksomhetene "Forebygging og livsmestring", "Servicesenter helse og velferd", "Hjemmetjeneste og institusjon" og "Habilitering".

Helse og velferd gjennomførte store reduksjoner i sine budsjett i 2022 og hadde dermed et lavere budsjett å forholde seg til i 2023. Det har vært krevende å tilpasse driften til rammen, særlig for virksomheten institusjon og hjemmetjeneste.

Utfordringer med rekruttering, sammen med høyt sykefravær har medført økt bruk av overtid på eget personell. Det har også vært nødvendig å ha vikarbyrå inne for å kunne dekke inn nødvendig fagkompetanse, blant annet på natt. Etter sommeren ble det varslet et forventet merforbruk på omlag kr 10 -12 mill for institusjon og hjemmetjeneste. Det har også vært behov for vikarbyrå i legetjenesten (pga permisjon hos noen av de faste legene), som har gitt høye kostnader.

Tiltak har vært innført for å holde driften innenfor rammen, men tiltakene har ikke gitt den effekt man forventet eller har tatt lenger tid å iverksette enn det man hadde forutsett. Tiltakene vi jobber med på sikt håper vi hjelpe på dette framover.

Tiltak som er iverksatt og som det fortsatt jobbes med:

- Sykepleier i team (stab) ble startet opp høsten 2023 på institusjon på helsehuset og Byremo, men senere enn først forventet
- Helårsturnus. Dette har vært jobbet med hele høsten 2023, iverksatt fra februar 2024
- Nærværarbeid med ulike prosjekter og bistand fra NAV, bedriftshelsetjeneste og interne rådgivere fra organisasjonsavdelingen
- Hjelpepersonell for å bistå med vikarinneleie, for å frigjøre kapasitet hos ledere til å følge opp nærværarbeid, fag og økonomi. Det jobbes videre med å se på ulike løsninger for å eventuelt etablere en vikarpool/ressursteam i 2024
- Tett oppfølging av avdelingsledere med støtte fra økonomi og personal på tema knyttet til vikarbruk, overtid og arbeidstidsordninger
- Oppgavedeling, bruk av kompetanse, organisering av arbeidstid. Det er satt ned en styringsgruppe med virksomhetsledere, hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og organisasjonsavdelingen som jobber aktivt med problematikken.
- Vi søkte også høsten 2023 om å bli med i KS sitt nasjonale nettverk TØRN. Her skal man se på oppgavedeling og arbeidstidsordninger, hvor et av målene er å redusere ufrivillig deltid. Arbeidet starter opp i februar 2024. Man finner mer informasjon om Tørn her: [Tørn – Sammen om fremtidens helse og omsorg - KS](#)
- Fokus på tjenestetildeling, evaluering og avslutte tiltak når kriterier for tjenester ikke er oppfylt
- Kontinuerlig arbeid med rekruttering

Deler av merforbruket ble dekt inn i 2. tertial ved overføring fra andre virksomheter som følge av økte inntekter og vakante stillinger, samtidig som man brukte gjenværende tilskuddsmidler fra SIO-prosjektet (statlig finansiering av omsorgstjenesten).

De fire virksomhetene i helse endte til slutt opp med et mindreforbruk på ca kr 6,5 mill. I hovedsak skyldes dette økte refusjoner på ressurskrevende tjenester og økte inntekter på Kvås bofellesskap.

Tekniske tjenester

Tekniske tjenester endte opp med et mindreforbruk ved utgangen av 2023 på kr 2 mill kroner. Hovedårsaken til dette er at strømprisen har vært lavere enn budsjettet. Virksomheten har også fått tilleggsbevilgning i 2. tertial til å dekke økte kostnader for vintervedlikehold av kommunale veier.

Virksomheten har slitt med å få på plass ny virksomhetsleder. Det har vært to konstituerte ledere i løpet av året, samt en som ble ansatt i stillingen på vårparten, men som valgte å slutte i prøvetiden. Ny fast virksomhetsleder ble ansatt igjen 1. desember.

Fellesområdet:

Under fellesområdet var det opprinnelig budsjettert

- kr 30 mill til felles avsetning til lønns- og prisvekst til utdeling til virksomhetene.
- kr 3 mill til å dekke inn for forventet merkostnad på pensjon totalt sett for kommunen.

Området har et mindreforbruk på kr 20,8 mill. Det er regnskapsført kalkulatoriske inntekter fra selvkostområdene på kr 14,6 mill. Dette var opprinnelig ikke budsjettert her, men er i regnskapet bokført her. Ser man bort fra dette så har området et mindreforbruk på kr 6 mill. Hovedårsaken til dette er:

- Lønns- og prisveksten blir i løpet av året fordelt ut til de ulike virksomhetene. Det ble holdt igjen ca kr 3 mill med tanke på økt prisvekst på tilskudd til private barnehager og reserve til strøm. Tilskuddet til barnehager ble lavere enn forventet, og det samme gjorde strømkostnadene. Dette utgjør ca kr 3 mill av avviket.
- Når det gjelder pensjon avregnes dette helt på slutten av året og er alltid et usikkert moment. I år fikk vi et betydelig premieavvik på hele kr 70 mill. Premieavvik er forskjellen mellom hva kommunen betaler inn i pensjonspremie og hva pensjonsselskapet har beregnet som kostnaden. Dette avviket bokføres som en inntekt i 2023, men må utgiftsføres de neste 7 årene med 1/7 per år. Underveis i løpet av året lager vi prognoser og prøver å justere budsjettet slik at avviket mellom det som er avsatt i pensjon, premieavviket og kostnaden stemmer så godt som overhodet mulig. Netto ble dette avviket en inntekt på kr 0,5 mill, mens vi hadde budsjettert med en utgift på kr 3 mill. Derav et avvik mot budsjett på kr 3,5 mill.

Analyse avvik mellom budsjett og regnskap

Det skal i følge kommuneloven også rapporteres på vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett. Oversikten nedenfor viser kommunens totale inntekter, utgifter osv. summert, uten å vise hva som er bevilget ut til virksomhetene. Netto driftsresultat er det samme som i bevilgningsoversikten. Men i denne oversikten er f.eks. sum driftsinntekter også inkludert inntekter som brukerbetaling, salgsinntekter og lignende som ligger som inntekt i rammene til virksomhetene. I dette kapittelet vil vi kommentere de vesentlige avvik på inntekter og utgifter som ikke er kommentert tidligere.

Økonomisk oversikt	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Avvik 2023	Oppr. budsjett 2023
Rammetilskudd	-488 948 910	-480 225 000	-8 723 910	-471 800 000
Inntekts- og formuesskatt	-297 087 855	-300 625 000	3 537 145	-289 700 000

Årsmelding 2023

Eiendomsskatt	-4 149 165	-3 800 000	-349 165	-3 800 000
Andre skatteinntekter	-4 572 227	-3 950 000	-622 227	-2 450 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-100 012 379	-78 738 990	-21 273 389	-60 302 310
Overføringer og tilskudd fra andre	-149 641 636	-118 692 575	-30 949 061	-85 444 260
Brukerbetalinger	-26 105 595	-26 811 371	705 776	-26 316 666
Salgs- og leieinntekter	-91 199 418	-83 361 819	-7 837 599	-82 877 579
Sum driftsinntekter	-1 161 717 185	-1 096 204 755	-65 512 430	-1 022 690 815
Lønnsutgifter	554 975 580	535 475 566	19 500 014	525 405 471
Sosiale utgifter	139 944 521	141 272 125	-1 327 604	135 287 780
Kjøp av varer og tjenester	350 777 009	355 885 422	-5 108 413	327 971 828
Overføringer og tilskudd til andre	55 770 348	46 149 710	9 620 638	20 013 804
Avskrivninger	60 556 315	60 900 000	-343 685	60 900 000
Sum driftsutgifter	1 162 023 773	1 139 682 823	22 340 950	1 069 578 883
Brutto	306 587	12 178	-12	16 888

Årsmelding 2023

driftsresultat		068	171 481	068
Renteinntekter	-11 217 995	-23 534 020	12 316 025	-21 034 020
Utbytte	-43 606 320	-43 100 000	-506 320	-41 600 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-10 864 107	-4 000 000	-6 864 107	-4 000 000
Renteutgifter	44 267 060	41 600 000	2 667 060	38 600 000
Avdrag på lån	39 618 570	39 500 004	118 566	39 500 004
Netto finansutgifter	18 197 208	10 465 984	7 731 224	11 465 984
Motpost avskrivninger	-60 556 315	-60 900 000	343 685	-60 900 000
Netto driftsresultat	- 42 052 519	-6 955 948	35 096 571	-2 545 948
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	2 285 800	4 286 000	-2 000 200	2 000 000
Avsetninger til bundne driftsfond	14 975 122	50 000	14 925 122	50 000
Bruk av bundne driftsfond	-22 944 929	-4 286 000	-18 658	0

Årsmelding 2023

			929	
Avsetninger til disposisjonsfond	47 736 526	11 825 948	35 910 578	2 495 948
Bruk av disposisjonsfond	0	-4 920 000	4 920 000	-2 000 000
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0		0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	42 052 519	6 955 948	35 096 571	2 545 948
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0		0

Driftsinntekter

I tillegg til skatt og rammetilskudd er det inntekter på kommunale gebyrer, husleie, salgsinntekter osv. Avviket mellom regnskap og budsjett er på hele kr 65,5 mill. Årsakene til avvik kan blant annet være at man får mer inntekter enn man forventet, eller det kan være en inntekt man ikke visste om. Det kan også være at man ikke har foretatt en justering av budsjettet, siden det er netto ramme til den enkelte virksomhet som til slutt er avgjørende.

Økonomisk oversikt	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Avvik 2023	Oppr. budsjett 2023
Rammetilskudd	-488 948 910	-480 225 000	-8 723 910	-471 800 000
Inntekts- og formuesskatt	-297 087 855	-300 625 000	3 537 145	-289 700 000
Eiendomsskatt	-4 149 165	-3 800 000	-349 165	-3 800 000
Andre skatteinntekter	-4 572 227	-3 950 000	-622 227	-2 450 000

Årsmelding 2023

Andre overføringer og tilskudd fra staten	-100 012 379	-78 738 990	-21 273 389	-60 302 310
Overføringer og tilskudd fra andre	-149 641 636	-118 692 575	-30 949 061	-85 444 260
Brukerbetalinger	-26 105 595	-26 811 371	705 776	-26 316 666
Salgs- og leieinntekter	-91 199 418	-83 361 819	-7 837 599	-82 877 579
Sum driftsinntekter	-1 161 717 185	-1 096 204 755	-65 512 430	-1 022 690 815

De vesentlige avvikene mellom regnskap og budsjett er i hovedsak på

- Rammetilskudd
- Andre overføringer og tilskudd fra staten
- Overføringer og tilskudd fra andre
- Salgs- og leieinntekter

Avviket på rammetilskudd er kommentert tidligere og kommenteres derfor ikke her.

Andre overføringer og tilskudd fra staten har et budsjettavvik på kr 21 mill. Regnskapet viser mer inntekter enn budsjettet. Inntektene under denne posten er i all hovedsak integreringstilskudd, tilskudd til opplæring av flyktninger og mottakstilskudd. Disse tilskuddene blir budsjettet overordnet samt at blant annet voksenopplæringen, barnehagen og Kvås bofelleskap også får tilskudd til flyktninger direkte til sin virksomhet. Hovedårsaken til avviket skyldes at voksenopplæringen ikke har budsjettet inn inntektene (og heller ikke utgiftene) i tilstrekkelig grad.

Overføringer og tilskudd fra andre er også en inntekstpost med et stort avvik mellom regnskap og budsjett på kr 31 mill. Også her er de budsjetterte inntektene lavere enn regnskapet. Inntektene under denne poster er i all hovedsak refusjon av sykepenger, fødselspenger, momskompensasjon, refusjon fra andre kommuner og tilskudd fra blant annet fylket. Dette er generelt en utfordring med å justere budsjettinntekter og utgifter i løpet av året fordi avdelingsledere er opptatt av netto ramme og ikke nødvendigvis justere de budsjetterte utgifter og inntekter gjennom året. Dette er noe vi må jobbe mer med framover for å bedre budsjettoppfølgingen.

Dette er veldig vanlig når det gjelder refusjon sykepenger. Disse inntektene ser man opp mot vikarutgiftene og justerer ofte ikke refusjonen. Refusjon sykepenger og fødselspenger har et budsjettavvik på kr 14 mill.

Refusjon fra staten i form av refusjon for ressurskrevende tjenester har et avvik på kr 6 mill. Refusjon for ressurskrevende tjenester sendes inn ved årets slutt. Det kan derfor være vanskelig å budsjettere. Det er også avvik på merinntekter på gjestepasienter og refusjon av kostnader fra andre kommuner. Inntekter fra fylket har et budsjettavvik på kr 2 mill. Hovedårsaken er refusjon av bredbåndkostnader (tilsvarende utgift og inntekt). Vi har også fått utbetalt andel av resultat Listerhavnene på kr 1,8 mill som ikke er budsjettet, men er i regnskapet avsatt på fond (havn).

Salgs og leieinntekter har et avvik på kr 7,8 mill. Inntekter her er i all hovedsak kommunale avgifter som vann, avløp og renovasjon som er fakturert til innbyggerne. Det er altså kommet inn mer inntekter enn budsjettert. Men dette avregnes mot kostnadene og avviket avsettes eller det brukes av opparbeidet overskudd for å dekke fond.

Driftsutgifter

Kommunens driftsutgifter er lønnsutgifter, tilskudd og overføringer til andre samt kjøp av varer og tjenester. Totalt er det et negativt avvik på kr 22 mill. Dvs at regnskap er høyere enn budsjettert beløp.

Økonomisk oversikt	Regnskap 2023	Rev. budsnett 2023	Avvik 2023	Oppr. budsnett 2023
Lønnsutgifter	554 975 580	535 475 566	19 500 014	525 405 471
Sosiale utgifter	139 944 521	141 272 125	-1 327 604	135 287 780
Kjøp av varer og tjenester	350 777 009	355 885 422	-5 108 413	327 971 828
Overføringer og tilskudd til andre	55 770 348	46 149 710	9 620 638	20 013 804
Avskrivninger	60 556 315	60 900 000	-343 685	60 900 000
Sum driftsutgifter	1 162 023 773	1 139 682 823	22 340 950	1 069 578 883

Lønns- og sosiale utgifter: Det er budsjettert med ca 18 mill lavere forventet utgift enn regnskapsført. Avviket kan sees opp mot refusjon fødsels- og sykepenger. Her er det merinntekt på kr 14 mill. Disse inntektene er brukt til vikarer hvor det er tilsvarende avvik. Men overtid er også en post hvor det er et stort avvik mot budsjett. Det er brukt betydelig mer overtid enn budsjettert.

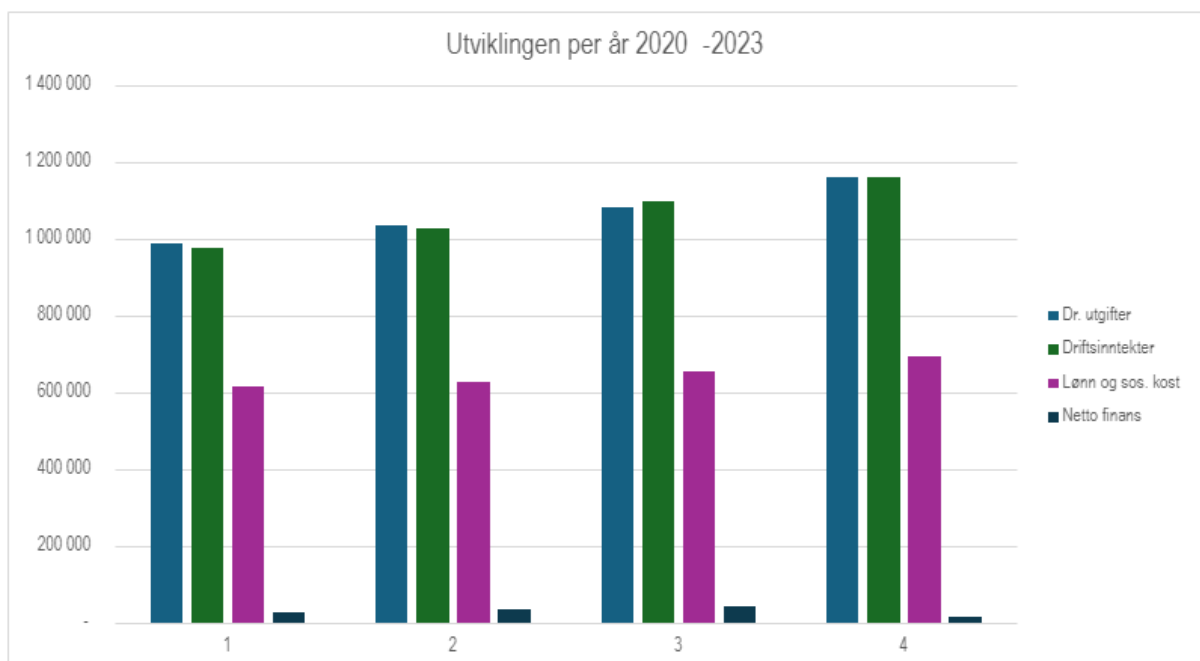
Kjøp av varer og tjenester har et avvik på kr 5 mill, men her er det budsjettert med kr 5 mill mer enn hva som ble regnskapet til slutt. Dette er blant annet utgifter til strøm, datautstyr, undervisningsmateriell, lisenser, transportutgifter, konsulenttjenester, kjøp fra kommuner og fylkeskommuner. Avviket er ikke knyttet til en spesiell post, men her er det mange poster som har avvik den ene eller andre veien. Men kalkulatoriske kostnader er budsjettert her med kr 15,3 mill i utgifter, men er regnskapsført under inntekter (Dette er inntekter og utgifter som føres under selvkost).

Overføring og tilskudd fra andre har et avvik på kr 9,6 mill. Regnskapet er kr 9,6 mill høyere enn budsjett. Denne posten inneholder overføringer til private, kommuner og fylkeskommuner, samt tilskudd til næringsdrivende og privatpersoner. Det store avviket er på posten "overføring og tilskudd til private" (kr 7 mill). Avviket skyldes blant annet overføring av bredbåndsutgifter (som vi har fått refundert under inntekter) og overføringer til private barnehager.

Årsmelding 2023

I sum har driftsutgiftene økt med 7,1 % fra 2022. Inntektene har økt med 5,8 %. Lønn inkl sos. utgifter har økt med 6,1%. Da er det ikke korrigert for utgifter som følge av integrering, interkommunale samarbeid ol.

Utvikling fra 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Sum driftsutgifter	988 691	1 038 501	1 084 747	1 162 024
%-vis økning		5,0	4,5	7,1
Sum driftsinntekter	976 375	1 030 627	1 097 905	1 161 717
%-vis økning		5,6	6,5	5,8
Sum lønn og sos kost	616 089	630 097	654 715	694 921
%-vis økning		2,3	3,9	6,1
Netto finansutgifter	29 503	36 097	43 929	18 198
%-vis endring		22,4	21,7	-58,6

Utviklingen i premieavvik og resultateffektene

Pensjonspremien er det beløpet kommunen betaler inn til sine pensjonsleverandører. Premien har likviditetseffekt og utgiftsføres i driftsregnskapet. Hvert år beregnes pensjonskostnader på grunnlag av kriterier fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet. Differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad omtales som premieavvik. Årets premieavvik inntektsføres i regnskapet, men har ikke likviditetseffekt. For å sikre at det over tid er samsvar mellom betalte premier og regnskapsførte pensjonskostnader må kommunen også kostnadsføre – eller amortisere – premieavviket. Amortiseringen kostnadsføres over 7 år, men har ikke likviditetseffekt.

Ordningen med premieavvik ble innført med effekt fra 2002. Hensikten med ordningen er å sikre jevnere belastning av pensjonsutgifter i regnskapene over år. Utviklingen frem til 2023 viser at akkumulert premieavvik har økt stort sett hvert år (høyere inntektsføring av premieavvik enn kostnadsføring/amortisering av premieavvik).

Ordningen med inntektsføring av premieavviket innebærer at kommunen skyver på kostnadsføringen av pensjonskostnadene. I alle år hvor premieavviket for inneværende år overstiger amortiseringen av premieavvik fra tidligere år, vil ordningen gi en positiv resultateffekt i regnskapet. Det betyr at både brutto og netto driftsresultat for kommunen blir høyere enn hvis kun faktiske inn- og utbetalinger hadde blitt ført i regnskapet. Netto premieavvik for 2023 er på ca kr 50 mill. Dette er betydelig høyere enn tidligere år og har stor effekt. Premieavviket ble høyere enn budsjettert, noe som har en positiv effekt i 2023, men vil ha mer konsekvenser for årene framover enn antatt i økonomiplanen.

Dette igjen innebærer at årsresultatet blir tilsvarende høyere. For 2023 ville årsresultatet blitt omtrent kr 50 mill. lavere om de faktiske pensjonskostnadene hadde blitt ført i regnskapet, Men dette er noe vi tar hensyn til i budsjetteringen. Usikkerheten er alltid hvor langt blir det fra budsjett inneværende år og hvordan har vi truffet i budsjetteringen framover.

I perioden fra 2002 til 2023 har akkumulert premieavvik økt til kr 115 mill. Dette gjenspeiler utgifter som kommunen har hatt til sine pensjonsleverandører, men som ikke er kostnadsført i regnskapet. Akkumulert premieavvik vil bli kostnadsført de neste 7 årene. Det anbefales at kommunens disposisjonsfond til enhver tid minimum er lik akkumulert premieavvik. Kommunens disposisjonsfond inkludert alle "øremerkinger" er på ca kr140 mill.

KOSTRA hovedtall

I dette kapittelet vil vi sammenligne våre utgifter med andre kommuner. Tabellene og oversiktene er hentet fra Framsikt. Tallene er basert på innrapporterte data fra SSB for kommunene per 20.2.24 (foreløpige tall). Ny innrapportering er juni 23 hvor endelige tall blir hentet.

Ingen kommuner er helt like og dermed direkte sammenlignbare. Inntektssystemet for kommunesektoren søker å ta høyde for ulikheter i blant annet geografi, demografisk sammensetning og levekårsforskjeller, og kompensere for de kostnadsforskjellene som oppstår som følge av dette. Målet med denne utgiftsutjevningen er at alle kommuner skal ha samme økonomiske mulighet til å tilby sine innbyggere likeverdige tjenester. Ulikheter i tjenestetilbud vil dermed i hovedsak oppstå som en følge av ulikheter i prioritering eller ulikheter i økonomisk effektivitet fra kommune til kommune.

KOSTRA-tallene er korrigert for ulikheter i utgiftsbehov i tråd med beregningene fra inntektssystemet. Dette gjør KOSTRA til et godt verktøy for å sammenlikne Lyngdal kommunes økonomiske prioriteringer og effektivitet med andre kommuner, på tross av de ulikhetene som finnes kommuner imellom.

Lyngdal kommune er etter kommunesammenslåingen kommet i KOSTRA-gruppe 7. Grupperingen er inndelt etter folkemengde (mellom 10.000 og 19.999 innbyggere) og økonomiske rammebetingelser (lave frie disponible inntekter per innbygger).

KOSTRA-tallene tar utgangspunkt i antall innbyggere. Lyngdal kommune har et stort privat mottak for flyktninger. Disse blir registrert som innbyggere i Lyngdal kommune. Antallet er ca 300. Dvs at vi har 300 flere personer som utgiftene deles på og som vi i liten grad har utgifter på. Dette gjør at tallene er noe lavere når vi ser på utgifter per innbygger og oversikten "innsparingspotensialet" vil også gi noe feil resultat. Vi prøver å si noe om dette for de nøkkeltall som blir kommentert.

Netto driftsutgifter per innbygger og tjenesteområde

	Lyngdal 2020	Lyngdal 2021	Lyngdal 2022	Lyngdal Kostragruppe 2023	Kostragruppe 07 2023	Midt- Telemark 2023	Lillesand 2023	Farsund 2023
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B **)	23 355	18 462	24 985	26 962	24 937	26 639	26 391	31 004
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B **)	15 183	16 046	17 121	18 808	17 934	18 786	18 805	17 179
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B **)	1 316	1 259	1 917	1 707	2 825	3 916	2 229	1 819
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B **)	8 209	7 788	8 648	9 691	10 797	9 780	10 923	11 420
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B **)	2 917	3 967	3 808	4 016	4 586	6 058	4 631	4 135
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B **)	1 866	1 932	2 057	2 787	3 822	5 687	4 457	2 570
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B **)	2 350	2 235	2 553	2 665	2 632	2 451	2 720	3 190
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B **)	419	375	335	737	1 029	666	1 242	1 120
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B **)	4 852	4 904	4 163	4 989	6 001	5 788	7 361	5 373

Totalbildet av Lyngdal kommunes utgifter til de ulike sektorene viser en kommune som innen de fleste tjenesteområdene drifter stramt, og dermed også bruker mindre penger per innbygger enn hva gjennomsnittet av kommunene i KOSTRA-gruppa gjør. Innen de to største sektorene, pleie og omsorg samt grunnskole, bruker Lyngdal betydelig mer per innbygger enn KOSTRA-gruppa. Korrigeret for den delen av innbyggertallet som er knyttet til Solsiden mottak bruker Lyngdal ca kr 2 750,- mer per innbygger til pleie og omsorg, og ca kr 2 150,- mer per innbygger til grunnskoleformål enn KOSTRA-gruppa.

I motsatt ende er det især innen barnevern, barnehage, administrasjon og sosiale tjenester det brukes vesentlig mindre penger enn i KOSTRA-gruppa. Korrigeret for innbyggertallet bruker Lyngdal rett i underkant av kr 1 100,- mindre per innbygger på barnevernstjenester enn gjennomsnittskommunen i KOSTRA-gruppa.

Trenden i perioden 2020-2023 viser at utgiftene per innbygger til tjenester innen **pleie og omsorg** vokser kraftig. Særlig er veksten fra 2022 til 2023 høy, men samtidig ser man en tilsvarende utgiftsvekst hos gjennomsnittet i KOSTRA-gruppa. Veksten i utgifter må sies å være forventet, i og med at andelen

eldre i befolkningen stadig vokser. Lyngdals utgifter til sektoren er likevel vesentlig høyere enn hos sammenligningskommunene. Dersom man korrigerer folketallet for bosatte på Solsiden flyktningemottak er den samlede merkostnaden til sektoren omlag kr 30 mill.

Flere sentrale nøkkeltall for sektoren utdypes under kapittelet Servicesenter helse og velferd under Kommunens virksomheter.

Netto driftsutgifter per innbygger til **Grunnskole** vokser også betydelig fra 2022 til 2023, både for Lyngdal og for gjennomsnittet av kommunene i KOSTRA-gruppa. Veksten i Lyngdal er likevel endel høyere enn for sammenligningskommunene. Dermed øker gapet mellom hva Lyngdal bruker og hva gjennomsnittskommunen bruker til formålet. Korrigert for bosatte på Solsiden flyktningemottak er den samlede merkostnaden til sektoren omlag kr 16,5 mill.

I sammenligningene justeres tallene for utgifter per innbygger for variasjoner i utgiftsbehov. Lyngdal har et vesentlig høyere utgiftsbehov til grunnskolesektoren enn gjennomsnittskommunene, først og fremst fordi kommunen er langstrakt og grunnleggende tjenester må tilbys nært der befolkningen bor. For 2023 ble det derfor beregnet at Lyngdal måtte bruke 129 % av hva gjennomsnittskommunen bruker til grunnskoleformål for å kunne tilby tjenester på samme nivå. Dersom tallene *ikke* hadde vært justert for utgiftsbehovet ville Lyngdal ha brukt ca kr 5 500,- mer per innbygger på grunnskoleformål, og den samlede merkostnaden ville vært på omlag kr 58 mill.

Flere nøkkeltall for sektoren utdypes under kapittelet Oppvekst under Kommunens virksomheter. For tall og data for de øvrige sektorene som ikke er omtalt særskilt her henvises det også til egne kapitler under Kommunens virksomheter.

Teoretisk innsparingspotensiale

Nedenfor er en oversikt over Lyngdal kommune sin teoretiske innsparingspotensiale innenfor de ulike sektorene sammenlignet med KOSTRA-gruppe 7 og sammenlignbare kommuner.

Oversikten viser at Lyngdal kommune i 2023 brukte kr 12,2 mill mer på grunnskole enn gjennomsnittet i KOSTRA-kommunene. Korrigerer vi for antall bosatte på mottaket øker dette til ca kr 16,5 mill. Innenfor grunnskole finner vi områdene voksenopplæring, skolefritidsordning, skolelokaler, skoleskyss og kostnader til selve grunnskoleopplæringen. Kostratallene viser at vi bruker betydelig mindre på skolelokaler enn KOSTRA-gruppa. På alle de øvrige områdene bruker vi mer enn disse sammenligningskommunene-

Vi bruker kr 25,4 mill mer enn KOSTRA-gruppa når det gjelder pleie og omsorg. Korrigerer vi for innbyggere på mottaket er beløpet oppe i kr 30 mill. Det er her vi ser at kommunen fremdeles har det store teoretiske innsparingspotensialet. Samtidig ser vi at "merforbruket" har gått betydelig ned siden 2020 da det var på 48 mill.

Det er viktig å være klar over at dette er et teoretisk innsparingspotensiale, og at man ser på tendensen og ikke nødvendigvis på det eksakte beløpet.

Årsmelding 2023

Folketall i følge SSB er 10 835. Uten bosatte på flykningemottaket er det ca 10 650.

Netto driftsutgifter: Driftsutgifter inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, slik som øremerkede tilskudd og brukerbetaling er trukket fra.

Investeringer

Investeringsregnskapet er en oversikt over hvor mye som er investering i driftsmidler, kjøp av aksjer og andeler, utlån, ekstraordinære avdrag på lån og hvordan dette er finansiert. Nedenfor vises oversikten over dette for 2023.

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	4	62 660	29 295	75 855	64 149	11 706
Tilskudd til andres investeringer		1 913	1 250	750	2 963	-2 213
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		1 858	2 000	2 176	2 176	0
Utlån av egne midler	6	2 963	0	3 116	3 213	-97

Årsmelding 2023

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Avdrag på lån		178	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		69 571	32 545	81 897	72 501	9 396
Kompensasjon for merverdiavgift		-1 096	-1 675	-8 633	-8 639	6
Tilskudd fra andre		-9 144	-200	-9 346	-10 224	878
Salg av varige driftsmidler	4	-8 211	-1 000	-1 320	-1 860	540
Salg av finansielle anleggsmidler	4	-25	0	-3 805	-3 805	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	6	-1 183	-1 000	-2 928	-3 577	649
Bruk av lån		-47 365	-26 670	-49 542	-40 184	-9 358
Sum investeringsinntekter		-67 024	-30 545	-75 574	-68 289	-7 286
Videreutlån		21 608	25 000	30 000	27 025	2 975
Bruk av lån til videreutlån		-21 608	-25 000	-30 000	-27 025	-2 975
Avdrag på lån til videreutlån		14 911	6 000	6 000	3 941	2 059
Mottatte avdrag på videreutlån		-4 434	-6 000	-6 000	-5 907	-93
Netto utgifter videreutlån		10 477	0	0	-1 966	1 966
Overføring fra drift		-2 715	-2 000	-4 286	-2 286	-2 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	61	0	0	1 966	-1 966
Bruk av bundne investeringsfond	13	-10 576	0	-487	-618	132
Avsetninger til ubundet investeringsfond	13	208	0	0	242	-242
Bruk av ubundet investeringsfond	13	0	0	-1 550	-1 550	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-13 023	-2 000	-6 323	-2 247	-4 076
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	0	0

Det er foretatt investeringer for 72,5 mill i 2023. Dette er 9,4 mill mindre enn budsjettert. Investeringsprosjektene går ofte over flere år, men siden regnskapet avsluttes ved årets slutt må man lage en prognose i budsjettene. Dette kan være utfordrende, da man ikke alltid har full oversikt over hvor mye som vil bli utført før nyttår. Hovedårsaken til avviket er at vi ikke nedjusterte budsjettene til det enkelte prosjekt nok. Framdriften ble mindre enn forutsatt. I desember overførte vi restmidlene til 2024, men vi må nå oppdatere denne justeringen som følge av årsavslutningen. Dette gjelder mange prosjekter, men som dere vil se av oversikten lenger nede så er det hovedsakelig VA prosjektene, Rosfjordkanalen, Forprosjekt kraftforsyning Hausvik industriområde, ENØK-tiltak kommunale bygg og Audnedalspakka som står for mesteparten av avviket.

Som følge av at investeringene ble mindre enn budsjettert, er bruk av lån også nærmere 9,4 mill lavere enn revidert budsjett.

Salg av varige driftsmidler endte på 1,9 mill for 2023. Dette er 0,5 mill høyere enn budsjettert. Det er solgt tre tomter samt at to traktorer er solgt/byttet inn. Avviket skyldes i all hovedsak faktureringen av Velde Fjellboring AS for uttak av stein som er foretatt i 2023 på Hausvik. Salg av finansielle anleggsmidler på 3,8 mill er solget av aksjene i Mandal Havn Strømsvika Holding AS.

Videre har vi mottatt mer tilskudd samt avdrag på utlån/forskutteringer i 2023 enn budsjettert. Dette skyldes spillemidler på friluftsluftsprosjekter i Audnedalspakken og tilbakebetaling av forskutteringer vi tidligere har gitt til Lyngdal IL.

Når det gjelder startlån så er det gitt utlån på 27 mill, som er 3 mill lavere enn vedtatt budsjett. Dette gir ubrukte lånemidler som kan brukes til formålet senere år. Videre har kommunen mottatt nærmere 2 mill mer i avdrag for lånetakerne enn det vi selv har betalt i avdrag til Husbanken. Denne "merinntekten" er avsatt til bundet investeringsfond som kun kan benyttes til startlånsordningen.

Det er overført 2,3 mill fra driftsregnskapet, 2 mill lavere enn budsjettert. Disse midlene skal i all hovedsak dekke det årlige egenkapitalinnskuddet i KLP. Delprosjektet "Forprosjekt kraftforsyning Hausvik industriområde" skal også dekkes av driftsfond, men siden framdriften i prosjektet har vært 2 mill lavere enn antatt er heller ikke midlene overført fra driftsregnskapet enda.

Oversikt over de ulike investeringsprosjekter

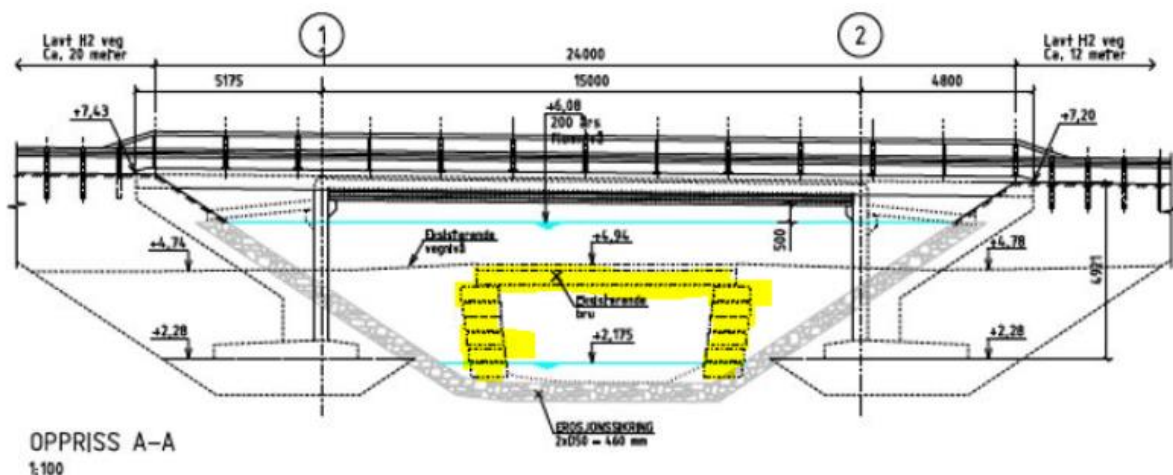
Her kommenteres noen av delprosjektene mer utfyllende og med bilde.

Nederst vises en tabell over alle delprosjektene for 2023 - hvordan sum investeringsutgifter er fordelt ut på delprosjekter. Man kan trykke seg inn på hvert delprosjekt for å lese mer om prosjektet. Som nevnt er det flere prosjekter som strekker seg over flere år. Tallene i tabellen er kun budsjettammen for 2023, og da kun avvik for inneværende år.

Vei og bro Akersmyr

I 2023 er deler av Åsanveien bygd med gang- og sykkelvei, belysning samt komplett VA-anlegg nedgravd i veien. Ny bro er ferdig prosjektert og har byggestart april 2024. Det er avsatt kr 13,7 millioner inkl.mva i 2024 og prosjektet er kalkulert til å være innenfor rammen.

Tegningen viser gammel (markert gul) og ny bro. Tiltaket er også et flomsikringstiltak. Brospennet økes fra 6 til 15 meter.

Audnedalspakka

I 2023 er ny rundkjøring på Konsmo etablert. Det gjenstår beplantning som utføres i 2024.

Prosjektet "Forskjønnning av Byremo sentrum" er påbegynt, og det skal i 2024 etableres mur langs elvebredden. Bro over elva og internvei lages etter muren er ferdig.

Ombygging av Byremo omsorgssenter er ferdig prosjektert og planlagt i 2023. Prosjektet ble igangsatt i oktober. Værforholdene har forsinket prosjektet, og det er ventet ferdigstilt i løpet av 2024.

Mange av friluftsprosjektene er ferdigstilt. Det er kun noen få prosjekter som fortsatt er under arbeid.

Bygdebokprosjektet har som mål å få utgitt to bind med gårdshistorie i løpet av 2024, ett for Grindheim og ett for Konsmo. Arbeidet i 2023 og første del av 2024 har i stor grad vært fokusert mot å få en endelig og enhetlig struktur og layout for bygdebøkene. Dette arbeidet har vært gjennomført i en egen redaksjonskomite som hadde flere møter i 2023 og har fortsatt arbeidet i 2024. Det er forventet at redaksjonskomiteens arbeid med struktur og layout i hovedsak er sluttført i løpet av april 2024. I 2023 gjennomført også Lyngdal kommune sammen med Kvinesdal kommune et seminar for tidligere og nåværende bygdebokforfattere. Seminaret fikk gode tilbakemeldinger og nyttige nettverk ble skapt.

Når det gjelder hele Audnedalspakken så er de fleste fullført, noen er under arbeid, og følgende prosjekter er foreløpig ikke påbegynt:

- Veilys inntil 4 km
 - Tillatelse fra Agder Fylkeskommune og igangsettes i 2024 i samarbeid med fylket.
- Tomteområde på Helle
 - Avventes inntil videre etter avtale med Investeringsutvalget
- Fortau/ endret avkjøring Byremosanden
 - Avtale med Agder Fylkeskommune om at Lyngdal kommune kan være prosjekteier.

Bilde av rundkjøringa i Konsmo tatt fra Kjørkeheia (Foto: Stine Tomine Vigmostad)

Sentrumsutvikling

I 2023 er det brukt midler på å etablere zip-line og forbedring av inngangspartiet til Sherpa-stien, bildet av dette vises under (Foto: Marit Leschbrandt). I tillegg er det arbeidet videre med prosjektet forskjøning av sentrum.

Baderampe Rosfjord

Det ble sett på 3 baderamper. 1 kunne ikke gjennomføres grunnet høyspentledning og byggeforbud og den andre på grunn av budsjett. Kostnadene for opparbeidelse av baderampe ble vesentlig høyere enn antatt. Baderampen ved Rosfjord er ferdigstilt, se bilde (Foto: Kåre Edvardsen).

Enøk- tiltak kommunale bygg

Uført arbeid med status:

- Anskaffelse av EOS system er utført. Videre prosjekteringsarbeid med undermålere på strøm i bygg pågår.
- Kartlegging og prosjektering av lysanlegg, Lyngdal ungdomsskole mangler og er delvis ferdig utredet.
- Utskifting til LED belysning ved Byremo Barnehage, arbeidet er ferdigstilt.
- Utskifting til LED belysning ved Byremo BOS, arbeidet er stort sett fullført, men blir helt ferdigstilt i 2024.
- Utskifting til LED belysning ved Konsmo barnehage, arbeidet er ferdigstilt.
- Utskifting til LED belysning ved Konsmo skole med Flerbrukshall, arbeidet er ferdigstilt.
- Utskifting til LED belysning ved Lyngdal Rådhus, arbeidet er ferdigstilt.
- Utskifting til LED belysning ved Konsmo kommunehus, arbeidet er ferdigstilt.
- Utskifting av noe LED armaturer ved Lyngdal Kulturhus, arbeidet er ferdigstilt.
- Utskifting av ute belysningen til LED ved Årnes Skole, arbeidet er ferdigstilt.
- Lyngdal Helsehus, Varmepumpe som erstatter el-kjele for oppvarming av hele bygget, arbeidet er ferdigstilt.

Årsmelding 2023

- Lyngdal Helsehus, Solcellepaneler med antatt produksjon på 178 838 kWh/År, arbeidet er ferdigstilt.
- Byremo omsorgssenter, Etterisolering av taket, arbeidet blir ferdigstilt i 2024.
- Byremo omsorgssenter, nytt ventilasjonsanlegg med roterende varmegjenvinner, arbeidet blir ferdigstilt i 2024.
- Bergsakerveien, Utskifting av vinduer og dører på 3 bygg, arbeidet er ferdigstilt.

Flere tiltak blir vurdert på nyåret 2024. Det blir fokus på LED, Varmepumper og ventilasjonsanlegg.

Bilde: Solceller på Lyngdal Helsehus (Foto: Kåre Edvardsen)

Rosfjordkanalen

Rosfjordkanalen er ferdigstilt. Prosjektkostnader er overført fra selvkost til ordinær investering. Prosjektet endte på 5,05 mill. og er godkjent i formannskapet. I tillegg er det prosjekteringskostnader o.l. Sluttoppgjør med grunneiere gjenstår og det skal innbetales ca 500.000,- fra private grunneiere til kommunen iht fordeling i jordskiftedom. Bildet viser arbeid med bygging av kanalen (Foto: Torrey Enoksen, Lister24)

Forflytningshjelpemiddel - avlastning

Høsten 2023 ble det montert takheis i alle rom i en av tre avlastningsleiligheter i HAB5 Team barn. I forkant av monteringen måtte noen av takene forsterkes og det ble montert stikkontakter for ladepunkter i alle rom. (Foto: Marita Steen)

Velferdsteknologi

Det ble bestilt inn 180 nye trygghetsalarmer som ble levert mot slutten av året. De eksisterende trygghetsalarmene som kommunen hadde gikk på 2G nett som skal fases ut fra 2025, og det var derfor nødvendig å anskaffe nye. Det har samtidig vært stor økning i antall trygghetsalarmer.

Trygghetsalarmene ble bestilt gjennom den eksisterende anbuds avtalen som vi og resten av kommuner i Agder har med Tellu. Arbeidet med å bytte ut alarmene hjemme hos brukerne ble startet med en gang, og er nå i slutfasen. På bildet under viser et flott knippe av kommunens ansatte stolt fram de nye trygghetsalarmene (Foto: Beate Olsen).

Dagsturhytta

Hytta er nå ferdig og prosjektet er gjennomført i henhold til budsjett og plan. Hytta er en av de mest besøkte dagsturhyttene i Agder. Bildet under er fra åpningen av hytten 30 april med fylkesordfører Arne Thomassen til å foreta snorklippinga (Foto: Jan Seland).

Investeringer i vann og avløpsprosjekter

Avløp:

Året har endt med et mindreforbruk på over 9 mill, men dette inkluderer også overførte midler fra tidligere år. Ca 5 mill av disse brukes til finansiering av Rosfjordkanalen og flyttes dermed ut av ramme avløp. Fremdriften i prosjektene er etter planen og en del av prosjektene ferdigstilles i 2024.

Her litt kort om noen av delprosjektene:

- Åsanveien: Del 1 ble ferdig i 2023, dvs nye VA-ledninger og vei forbi Alloc. I 2024 startes del 2, dvs resten av veien samt ny Akersmyr bro.
- Sanering / registrering av ledningsnett går kontinuerlig
- Rosfjordkanalen: Denne er ferdigstilt og sluttoppgjør med entreprenør er godkjent. Hoveddelen av prosjektet er flyttet fra VA selvkost over til ordinær investering.

Nytt renseanlegg i Holmsundet ligger som eget prosjekt i 2024, 2025 og 2026.

Vann:

Årsmelding 2023

Året har endt med et mindreforbruk på ca 680.000, -. Dette etter at kr 3 mill av rammen er overført til 2024.

Fremdriften i prosjektene er etter planen og en del av prosjektene ferdigstilles i 2024. Her litt kort om noen av delprosjektene:

- VA Austad er ferdig, ledninger er skiftet ut.
- Høydebasseng Hausvik: Tomt er oppmålt og er i ferd med å skjøtes over. Anbudsgrunnlaget er ferdig og klar til å sendes ut. Prosjektet er godkjent av Investeringsutvalget og rammefinansiering må godkjennes av kommunestyret. Deretter sendes prosjektet ut på anbud.
- Svennevik: Ny vannledning er ferdig og tatt i bruk.
- Sanering / registrering av ledningsnett går kontinuerlig
- Åsen vannverk, Byremo: Oppgradert med nytt behandlingsanlegg.

Husk at du kan klikke på alle prosjektnavnene i kapitlet nedenfor og få opp beskrivelse per prosjekt.

Status investeringsprosjekter

Barnehager

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Tiltak kommunale barnehager	125	111	14
Sum	125	111	14

Fellesutgifter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Egenkapitalinnskudd Sørlandet kommunerevisjon IKS	125	125	0
Forskuttering spillemidler NMK Konsmo	1 000	1 000	0
KLP - Innbetaling av egenkapital	2 051	2 051	0
Mva: Justeringsavtaler, bruksendringer mm	0	729	-729
Samleprosjekt diverse kjøp/salg mm	0	486	-486
Tilskudd andres investeringer - Kirkelig Fellesråd	750	750	0
Utlån - Lyngdal by (rentefritt lån)	255	255	0
Utlån Mandal Havn Strømsvika Holding AS	286	286	0
Sum	4 467	5 681	-1 215

Habilitering

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Forflytningshjelpemiddel - avlastning	245	214	31
Sum	245	214	31

Hjemmetjenester og institusjon

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Telefondekning helsehuset	850	785	65
Velferdsteknologi	665	664	2
Sum	1 515	1 449	66

Kommunedirektør og stab/støtte

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Anne-Cath. Vestly-museum	55	19	36
Arealkjøp tilknyttet forundringsparken	69	69	0
Audnedalspakka	5 604	4 521	1 082
Boliger for vanskeligstilte	0	142	-142
Byremo Ungdomsskole felles - IKT	500	258	242
Eigerås utbyggingsområde	775	775	0
Forprosjekt kraftforsyning Hausvik	2 000	0	2 000

Årsmelding 2023

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Industriområde			
G/S Svennevik trinn 1: Agnefest til Hogganstien- andel VA	0	5	-5
G/S veg Vemestad - Kvås skole	1 066	1 122	-56
IKT tiltak	3 623	3 557	66
Kjøp av festet areal på Romsbogen	563	565	-2
Kommunevalg	229	229	0
Konsmo kommunehus - Optimalisering	260	251	9
Nye lokale Psykisk Helse og Rus	16	16	0
Nytt arkivsystem	1 500	1 120	380
Omsorgsboliger Byremo	0	77	-77
Oppgradering av flyfotobasen i kartgrunnlaget med skråfoto	490	503	-13
Oppgradering av kartgrunnlaget	48	32	16
Reguleringsplan Hausvik Industriområde	555	532	22
Rekkefølgekrav Lensmannsbakken	200	0	200
Rentefrie investeringslån	1 575	1 672	-97
Sentrumsutvikling	455	455	0
Utredning Hogganstien/Svennevik/ny vei havn	167	99	69
Utvikling av Hausvik industriområde - grunnnerv	3 438	3 443	-5
Vei og bro Akersmyr	3 112	2 547	564
Sum	26 299	22 008	4 291

Kultur

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Dagsturhytte	1 241	1 241	0
Motoriserte scenetrekk Lyngdal kulturhus	600	611	-11
Sum	1 841	1 852	-11

Oppvekst

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Handlingsplan IKT, 1-7 klasse	218	432	-214
Pc til skolen	500	494	6
Pulter og stoler til skolen	350	366	-16
Smartboard	400	456	-56
Sum	1 468	1 748	-279

Tekniske tjenester

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Baderampe Rosfjord	938	938	0
Brannsikring Korshavn og Sælør	441	441	0
Bringsjordneset bro	250	272	-22
Enøk tiltak kommunale bygg	14 527	12 183	2 344
Finansell leasing 2023 - Traktor	0	925	-925
Gjerde rundt Lyngtua og Nygård barnehage	650	533	117
Investeringer bygg - kommunale bygg og anlegg	205	205	0

Årsmelding 2023

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Områdelekeplasser	0	2	-2
Oppgradering Huset - tilrettelegging for SFO	409	420	-12
Oppvarmingskilde Å skole, Lyngdalshallen og Nygård BHG	241	241	0
Ramme - avløp	16 956	7 282	9 674
Ramme - vann	6 730	6 055	676
Ramme broer	300	18	282
Renseanlegg Holmsundet 2023	700	460	240
Rosfjordkanalen (ikke selvkost)	0	5 819	-5 819
Tiltak trafiksikkerhetsplan	100	65	35
Traktor teknisk drift	1 945	2 313	-367
Utbedring av brannavvik	58	8	49
Utskifting av gatelys	1 248	1 018	230
Vaskemaskiner renhold	240	241	-1
Sum	45 937	39 438	6 499

Finansrapportering

I medhold av kommuneloven og forskrift om garantier og finans- og gjeldforvaltning i kommuner og fylkeskommuner skal det gjøres en kontinuerlig vurdering av om kommunen tar vesentlig finansiell risiko i sin finans- og gjeldsforvaltning. I dette kapittelet presenteres finansresultatet og økonomisk status på kortsiktig likviditet, langsiktig likviditet og langsiktig gjeld.

I følge finansforskriften § 8, skal det til Kommunestyret gis en beskrivelse og en overordnet vurdering av kommunens finansielle risiko. Lyngdal kommune får råd og veiledning fra en uavhengig finansrådgiver (Gabler). Porteføljen er spredt med hensyn til risiko og plasseringene er alle innenfor rammene i finansreglementet. Rapportene fra Gabler ligger vedlagt.

Kommunedirektøren vurderer det slik at Lyngdal kommune ikke tar en vesentlig finansiell risiko slik porteføljen er sammensatt i dag.

Gjelds- og finansforvaltningen omfatter:

1. Kortsiktig likviditet (penger til daglig drift)
2. Langsiktig likviditet (kraftfond og verdi reguleringsfond – penger som har et langsiktig perspektiv)
3. Gjeldsportefølje (lånene)

1. Kortsiktig likviditet:

Finansreglementets formål:

Kommunen skal til enhver tid ha midler med lav risiko og høy likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.

Sparebanken Sør er kommunens hovedbankforbindelse. Avtalen innebærer en innskuddsrente på 3 mnd NIBOR (referanserente avledet av rentenivået i de utenlandske pengemarkedene) + 0,56% margin. Sum likvide midler er per 31.12.23 kr 129 mill. Alt er plassert på flytende rentebetingelser.

Nibor i starten av året var ca 3,3%. Per 31.12.23 var Nibor 4,7%.

Vi har mottatt kr 7,3 mill i renteinntekter per 31.12.23. Det er budsjettert med kr 7 mill.

Ut fra plasseringene som er gjort og bankens soliditet vurderes det til at det ikke er tatt vesentlig finansiell risiko. Likviditeten er tilfredsstillende.

2. Langsiktig likviditet:

Finansreglementets formål:

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å forvalte frigjort kapital fra salget av aksjene i Agder Energi og andre midler etter kommunestyrets vedtak. Forvaltningen skal sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerne i Lyngdal kommune ett godt tjenestetilbud. Det styres etter en investeringshorisont på 5 år samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning.

Langsiktig likviditet omfatter kraftfondet og verdireguleringfondet. Selve kraftfondet kan kun brukes til å finansiere investeringer eller nedbetale eksisterende gjeld.

Verdireguleringfondet fungerer som et bufferfond for svingninger i avkastning.

kr i mill	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Kraftfondet	115,3	114,2	114,4	114,4
Verdireguleringfond/bufferfond	23,2	24,3	24,3	32,3
Sum langsiktige likvder	138,5	139,5	138,7	138,7

Finansreglementet har som målsetting at forvaltningen av kommunens langsiktige kapital bør gi en meravkastning på 1% over 3 måneders NIBOR over tid. Det er i opprinnelig budsjett lagt inn en forventet avkastning på 4 mill.

Finansreglementet sier følgende: Den avkastningen som Lyngdal kommune oppnår på midler med lang tidshorisont skal, under forutsetning av et positivt netto driftsresultat, disponeres i følgende rekkefølge:

1. Inntektsføre budsjettert avkastning i driftsregnskapet
2. Avsette til bufferfond. Av den avkastning Lyngdal kommune oppnår på forvaltning av den langsiktige kapitalen skal det hvert år avsettes av avkastningen til oppbygging av et bufferfond. Bufferfondet skal bygges opp slik at det utgjør 40 % av maksimal aksjeandel/alternativ.

Årsmelding 2023

Bufferfondet skal brukes for å utligne effekten på driftsresultatet av svingninger i aksjekursene, dessuten til å dekke inn mindre avkastning enn budsjettert i driftsregnskapet.

Nedenfor er en oversikt over våre plasseringer. Totalt er markedsverdien av våre plasseringer per 31.12.23 159,1 mill i bank, aksjer, obligasjoner og fond.

Tabellen nedenfor viser markedsverdi og avkastning fra 2022 til 2023 på 8,5 mill. Vi har i regnskapet bokført 12 mill.

Avviket skyldes at vi i tillegg får utbetalt gevinstavkastning på eiendomssfondene og verdien på disse fondene føres i kommunens balanse med laveste verdi av bokført og markedsverdi. Dette skal gjøres slik med disse type fond og er alltid gjort slik. Øvrige er bokført til virkelig verdi. Tapet jfr oversikten er derfor ikke bokført og derfor avviker gevinsten i kommunens regnskap med oversikten.

Totalt har kommunen bokført en gevinst på ca 12 mill. Budsjettert avkastning var 4 mill. De resterende midlene er avsatt til verdireguleringsfondet som er i tråd med finansreglementet.

Lyngdal kommune		Lyngdal kommune				Periode: 31.12.2022 til 31.12.2023 Valuta: NOK				
Beholdning	Markedsverdi, TNOK		Inn/ut		% av portefølje		Min	Normal	Maks	Avvik
	31.12.2023	31.12.2022		Avkastning	31.12.2023					
Handelskonto DNB	3	5	-2	0	0,0					
Holberg Likviditet A	27 634	26 514	-208	1 328	17,4					
Bank/Pengemarked	27 638	26 519	-209	1 328	17,4	10,0			100,0	
Alfred Berg Nordic IG I	17 269	16 061	0	1 208	10,9					
BlueBay Global High Yield ESG	13 404	12 012	0	1 392	8,4					
Danske Inv. Norsk Obl. Inst.	35 943	35 821	-2 000	2 122	22,6					
PIMCO Global Bond Fund ESG	11 606	10 998	0	608	7,3					
Obligasjoner	78 222	74 892	-2 000	5 330	49,2	0,0			50,0	
Arctic Norw. Value Creation	4 697	4 323	0	375	3,0					
Ardevora Global Equity SRI	9 987	8 291	0	1 696	6,3					
Danske Inv. World Indeks H2N	9 817	8 032	0	1 784	6,2					
Harbinger	n.a	332	-332	0	0,0					
KLP AksjeFremv. Markeder Ind II	n.a	1 746	-1 974	228	0,0					
Sector Emerging Markets Equities Fund Class S NOK (Cusana)	2 003	n.a	2 000	3	1,3					
Aksjemarkedet	26 504	22 725	-307	4 086	16,7	0,0			40,0	
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	267	302	-9	-26	0,2					
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	26 476	29 931	-1 283	-2 172	16,6					
Eiendomsmarkedet	26 744	30 233	-1 292	-2 197	16,8	0,0			30,0	
Total (Lyngdal kommune)	159 108	154 369	-3 808	8 547	100,0					

Porteføljесammendrag:

- Porteføljens markedsverdi per 31.12.2022 var på MNOK 154,4. Ved utgangen av 2023 var markedsverdien MNOK 159,1. Porteføljen har i hittil i år hatt en avkastning på MNOK 8,5.
- Bank/Pengemarked har hatt en avkastning på MNOK 1,3.
- Obligasjoner har hatt en avkastning på MNOK 5,3.
- Aksjemarkedet har hatt en avkastning på MNOK 4,1.
- Eiendomsmarkedet har hatt en avkastning på MNOK -2,2.

Risiko:

Renterisiko

	Markedsverdi i MNOK	Durasjon
Holberg Likviditet A	27,6	0,1
BlueBay Global High Yield ESG	13,4	3,3
PIMCO Global Bond Fund ESG	11,6	5,9
Alfred Berg Nordic IG I	17,3	0,7
Danske Inv. Norsk Obl. Inst.	35,9	1,9
	105,9	1,9

Vektet durasjon for fondene innen obligasjoner og pengemarked er per 31.12.2023 1,9år som er innenfor finansreglementet minimumsramme på 4 år.

Stresstest (tall i MNOK)	Allokering
Verdiendring som følge av 2 % skift i rentekurven	-4,0
Verdiendring som følge av 20 % fall i globale og EM aksjer	-4,4
Verdiendring som følge av 30 % fall i norske aksjer	-1,4
Verdiendring som følge av 10 % fall i eiendom	-2,7
Verdiendring som følge av 10 % styrking av norske kroner	-1,2
Verdiendring totalporteføljen	-13,6
Verdiendring totalporteføljen (i %)	-8,6 %

Det totale verdifallet som følge av en stresstest med de definerte parametrene dagens allokering er på MNOK -13,6. Stessteskten tar ikke hensyn til eventuelle korrelasjonseffekter mellom aktivaklassene.

Stresstest: Analysen skal vise hvor mye tap vi tåler uten at dette påvirker kommunens drift. Det er viktig at både administrasjonen og kommunestyret forstår finansiell risiko og har et bevisst forhold til dette.

Finansiell risiko er risikoen for å tape penger. Hvor stor finansiell risiko man kan ta, avhenger av hva man har råd til å tape. Samtidig er det slik at når man tar større risiko, så får man større avkastning av pengene. Kommunen må derfor finne en fornuftig balanse mellom hvilken risiko man kan ta opp mot hva man kan få i avkastning. Dersom plasseringene har en så stor risiko at det vil kunne påvirke kommunens drift, tar kommunen vesentlig finansiell risiko. Da må vi endre plasseringene og redusere risikoen. Lyngdal kommune har hatt tett dialog med profesjonelle uavhengige rådgivere for å sikre oppdatert og god informasjon om risikobildet. Det totale verdifallet som følge av en stresstest gitt dagens plasseringer er -13,6 mill kr. Lyngdal kommune har et bufferfond på kr 32,3 mill og innenfor mulig tap. Dette vil ikke kunne gå ut over ordinær drift.

Porteføljens risiko knyttet til kredittrating, rentefølsomhet og aksjerelatert risiko er i samsvar med rammer gitt i finansreglementet.

Det vises ellers til rapporten fra rådgiver Gabler for nærmere detaljer som ligger vedlagt.

Etikk:

Ifølge finansreglementet til kommunen skal det investeres i fond som følger FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI) og fond som følger Statens Pensjonsfond Utland (SPU) sitt etiske regelverk. Alle porteføljens forvaltere har signert på FN-støttede 'Principles for Responsible Investment' (PRI), eller følger SPU. PRI består av et nettverk av signatarer som har som mål å forstå hvilke konsekvenser investeringer har på miljø-, samfunn- og styringsrelaterte utfordringer (ESG) og støtter medlemmene med å implementere løsninger til disse utfordringene i investerings- og eierskapsbeslutninger.

Det kan også nevnes at kommunen er investert i en andelsklasse i PIMCO som har opprettet et eget ESG filter utover nevnte PRI.

Porteføljens risiko knyttet til kredittrating, rentefølsomhet og aksjerelatert risiko er i samsvar med rammer gitt i finansreglementet.

Det er ikke konstatert avvik i forhold til finansreglementets rammer eller rutiner for kortsiktige eller langsiktige plasseringer i perioden.

For mer informasjon kan vedlagte rapport fra Gabler anbefales.

3. Langsiktig gjeld:

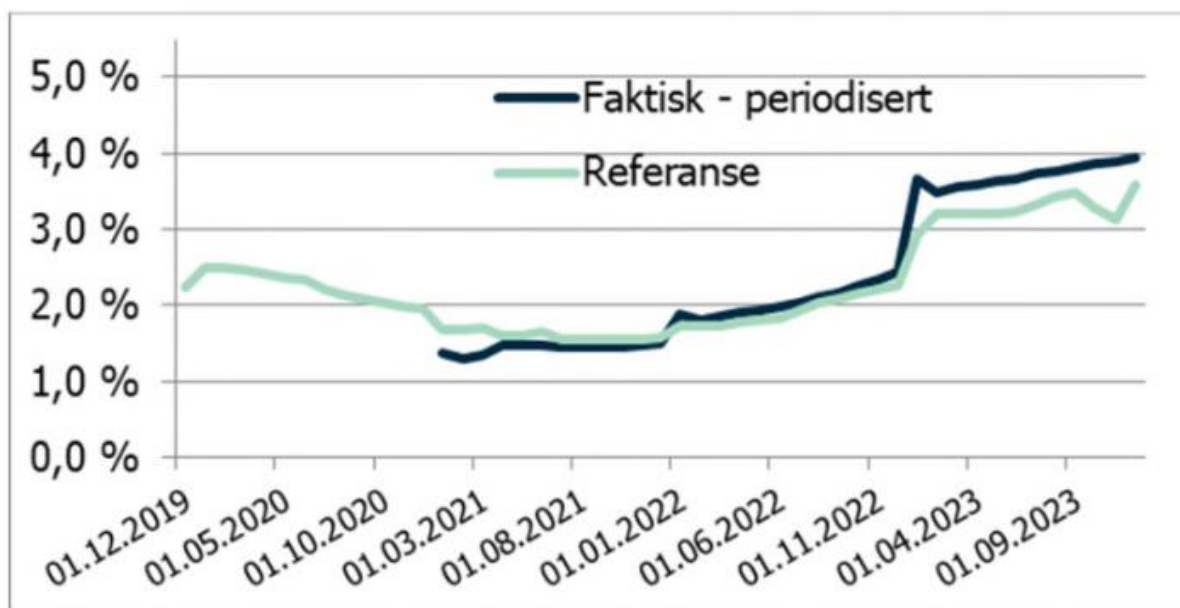
Finansreglementets formål:

Kommunens lån skal sammensettes med sikte på å sikre en balansert og optimal finansiering av kommunens kortsiktige og langsiktige kapitalbehov. Låneporteføljen skal primært styres mot å oppnå så lave lånekostnader som mulig, kombinert med størst mulig grad av forutsigbarhet.

Gjeldsporteføljen består av lån til egne investeringer og lån til videre utlån. Lyngdal kommune har per 31.12.23 gjeld på rett over 1 mrd.

- Gjennomsnittlig rente på rapporteringstidspunkt er 4,4 % og for hele 2023 er gjennomsnittet på 3,9%.
- Betalt og påløpt rentekostnad er kr 45 mill. Det er budsjettert med kr 39,5 mill.

Grafen viser utvikling i periodisert rentekostnad mot referanserenten. Referanserenten er basert på en låneportefølje med 50 % flytende rente.

Det er i foretatt følgende låneopptak:

- låneopptak startlån i Husbanken kr 10 mill., løpetid 30 år, flytende rente
- låneopptak til investeringslån 40 mill fast rente 3 år 4,6%
- Totalt er det inngått 5-årig fastrenteavtale på 113 mill til rente 3,7%.

Vedlagt ligger en oversikt over de ulike lån og rentebetingelser per lån. Ca 57 % er til flytende rente og 43 % til fast rente.

Rammer i finansreglementet vedr langsiktig gjeld: Lån som forfaller og skal refinansieres innen en periode på 12 måneder skal ikke overstige mer enn 50 % av total gjeldsportefølje. Per 31.12.2023 var kommunens andel lån med finansieringsforfall innen 12 måneder 0,0 %. Kommunens gjennomsnittlige løpetid var 21,97 år, finansreglementet rammer er minimum 3år. Durasjonen i gjeldsporteføljen var 2,2.

Stresstest:

	Balanse %	Balanse MNOK	Endrings parameter	Durasjon	Beregnet tap, MNOK	Beregnet tap, %
Gjeld med p.t./flytende rente	56,9 %	569,3	2,0 %		-11,4	
Gjeld med fast rente	43,1 %	431,6				
Samlet bruttogjeld	100,0 %	1000,9			-11,4	
Bank/Pengemarked	17,4 %	27,6	2,0 %	0,15	-0,1	-0,1 %
Obligasjoner	49,2 %	78,2	2,0 %	2,48	-3,9	-2,4 %
Aksjemarkedet globale og EM	13,7 %	21,8	-20,0 %		-4,4	-2,7 %
Aksjemarkedet norske	3,0 %	4,7	-30,0 %		-1,4	-0,9 %
Eiendomsmarkedet	16,8 %	26,7	-10,0 %		-2,7	-1,7 %
Netto valutaposisjon		12,0	-10,0 %		-1,2	-0,8 %
Langsiktige finansielle aktiva	100,0 %	159,1			-13,6	-8,6 %
Mulig tap vil utgjøre :					-25,0	

GABLER

Det totale verdifallet som følge av en stresstest med de definerte parameterne gitt dagens allokering er på MNOK -25. Herunder kommer et beregnet tap på MNOK -11,4 for kommunens passiva som følge av et scenario at renten øker. Det er viktig å merke seg at dette er en ekstrem stressing av porteføljen. Stresstesten tar blant annet ikke hensyn til eventuelle korrelasjonseffekter mellom aktivklassene.

Finansreglementets rammer er overholdt, og gjeldsporteføljen er godt tilpasset sin strategi.

Vurdering av finansiell risiko

Lyngdal kommune har høy gjeld. Den største finansielle risikoen vi står ovenfor er økt rente på lån, fordi vi har mer gjeld enn vi har plassert i bank og i finansmarkedet. Et høyt scenario på rente vil gi en økning i renteutgifter på 11,4 mill. En slik økning vil forverre netto driftsresultat tilsvarende. Foreløpig har vi bufferfond og disposisjonsfond som kan dekke økte renteutgifter.

Kommunens innlånskostnader har økt betraktelig. Fra 2022-2023 har renteutgiftene økte med 20 mill. Forhåpentligvis er rentetoppen nådd, men det vil trolig ikke komme store rentesenkninger i 2024 og rentenivået vil fortsatt være høyt.

For mer informasjon se vedlagte rapport fra Gabler.

Visjon, satsingsområder og mål

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument, og alle planer som vi lager og alle tiltak som vi gjør skal være begrunnet i denne. Kommuneplanen trekker opp de langsiktige satsingene og har et tidsperspektiv på minst 12 år. Kommuneplanen brytes ned i en 4-årig handlingsplan som viser prioriteringer og ressursbruk for de neste 4 årene. Årsbudsjettet er konkretiseringa av handlingsplanen for det enkelte år. Årsmeldinga skal gi svar på hva vi har gjort for å oppnå målene.

Kommuneplanens samfunnsdel skisserer hva vi skal jobbe mot. Denne ble vedtatt i februar 2022. Kommunestyret vedtok kommuneplanens samfunnsdel i 2022.

Visjon

Kommunens visjon er «Fornye og forene».

Med å *fornye* mener vi å utvikle tidsriktige kommunale tjenester som er preget av bærekraft, samskaping og kvalitet som kommer samfunnet, innbyggerne og ansatte til gode. Fra hav til hei skal familiebyen Lyngdal være et godt sted å bo, jobbe og besøke.

Med *forene* mener vi å bygge en god kommune sammen. Alle kommunens lokalsamfunn står sammen og er gjensidig avhengige av hverandre for å lykkes. Folkevalgte, innbyggere, frivillige, næringsliv, og offentlige instanser er alle viktige lagspillere. *Visjonen skal være retningsgivende for alle mål og strategier i Lyngdal kommune.*

Slagord: Vi vil – vi våger!!

Kommunens slagord Vi vil - vi våger uttrykker vår vilje til å tenke nytt, se fremover og være en JA-kommune. Lyngdal kommune er stolt av å være en kommune som tør å satse og tør å fokusere på mulighetene. Lyngdal er kjent for å være kommunen der det skjer og der vi tør tenke nytt. I en utfordrende situasjon er det enda viktigere å ta tak i de mulighetene som byr seg og å kunne omstille seg. Vi vil støtte hverandre og stå sammen om å utvikle kommunen til beste for innbyggerne og en bærekraftig framtid: *Vi vil og vi våger!*

Forholdet til FNs 17 bærekraftsmål

I arbeidet med kommuneplanen er det tatt utgangspunkt i FNs 17 bærekraftsmål og følgende av disse har fått særskilt betydning i forhold til kommunens satsingsområder:

På bakgrunn av disse har kommunestyrepolitikerne definert 3 satsingsområdet og 10 hovedmål:

Oversikt over kommuneplanens 3 satsingsområder og 10 hovedmål

Livskvalitet og levekår	I Lyngdal er alle innbyggerne en del av et fellesskap
	I Lyngdal har alle barn en trygg og aktiv oppvekst
	I Lyngdal er alle inkludert i et utdanningsløp. Alle som kan deltar i yrkeslivet
	Lyngdal er en helsefremmende kommune
Innovasjon og samskaping	I Lyngdal medvirker alle innbyggerne i utviklingen av samfunnet
	I Lyngdal har vi infrastruktur og arealer som tiltrekker ny og variert næring
	I Lyngdal legger vi til rette for nytenkning og innovasjon
Klima, miljø og beredskap	I Lyngdal har vi redusert klimagassutslippene med 45 prosent innen 2030
	I Lyngdal forvalter vi naturressursene på en bærekraftig måte.
	Lyngdal er et robust samfunn som kan håndtere uønskede hendelser og følgene av klimaendringer

Satsingsområdene og de ti målene som er satt i kommuneplanen er styrende for arbeidet som vi utfører i Lyngdal kommune. Her er noe av det som vi har jobbet med i 2023 for å oppfylle styringssignalene i samfunnsdelen:

I Lyngdal er alle innbyggerne en del av et fellesskap	Kulturhus og bibliotek er en sosial og inkluderende møteplass.
	Utarbeiding av arrangementsveileder for å gjøre det enklere lage arrangementer
	Gratis møterom for lag og foreninger
	Kulturmidler som bidrar til å stimulere et bredt tilbud og lag og foreninger
	Frivilligsentraler og BUA
	Foreningsportal
	Kulturskole
	Sikre at alle barn og unge har en meningsfull fritid og har

	<p>mulighet til å delta i fellesskapet.</p> <p>Tilrettelagte botilbud</p> <p>Støttekontakt-ordning</p> <p>Vi har fokus på sentrumsutvikling og utvikling av gode møteplasser</p> <p>Etablert "Lokal fritidskasse" (mulig å søke støtte til organiserte aktiviteter for barn og unge)</p>
I Lyngdal har alle barn en trygg og aktiv oppvekst	<p>Forebygging og livsmestring satser på å styrke foreldrerollen gjennom å fremme gode relasjoner mellom barn og trygge voksne, bl.a gjennom programmer som COS, TIBIR og Sammen på vei</p> <p>Alle virksomheter har fokus på forebygging og tidlig innsats</p> <p>Utarbeidet "Plan for trygg oppvekst og tidlig innsats i Lyngdal kommune" for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker</p> <p>Lyngdal kommune har et eget tverrfaglig team for forebyggende arbeid og tidlig innsats</p> <p>Mange tilbud som: Kulturskole, fritidsklubb, ulike tilskuddordninger, BUA gjennom frivilligsentralen,</p> <p>Stimulere til utvikling av nærmiljøanlegg/fellesareal gjennom bistand og veiledning om ulike tilskuddsordninger</p> <p>Tilsatt konsulent for idrett og friluftsliv</p> <p>Skolene har spesielt fokus på å bidra til at barn og unge opplever mestring og egenverdi</p> <p>Skolene legger vekt på å arbeide langsiktig og systematisk med forebygging og prioriterer tidlig innsats, tverrfaglig tilnærming og god samhandling innen alle tjenesteområder</p> <p>Barnekoordinator-tjeneste</p> <p>Økte ressurser til forebyggende arbeid</p> <p>BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) er vårt viktigste verktøy for å jobbe systematisk med tidlig innsats. Stort fokus på</p>

	<p>implementering og opplæring i kommunen</p> <p>Gjennomført stort kompetanse hevingprogram for alle som jobber med barn og ungdom om tema «Elever og Rus»</p> <p>«Huset» er oppgradert til en flott SFO-lokale for Berge barneskole</p> <p>Helle stadion på Konsmo har fått ny LED-belysning</p> <p>Det er gjennomført en del tiltak i Trafikksikkerhetsplanen</p> <p>Oppstart av kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis i barnehagen og skole - utført ståstedanalyser i 2023</p> <p>Foreldrekurs i barnehage</p> <p>Barnehagevirksomheten har språk og livsmestring som satsingsområder</p> <p>Aktiv bruk av handlingsplan for trygt og godt psykososialt barnehagemiljø</p> <p>Aktiv bruk av handlingsplan ved et trygt og godt skolemiljø</p> <p>Startet lederutviklingsprogram for ledere i barnehage og skole</p> <p>Tilstedeværende barnevern – mer tilgjengelig for barnehager og skoler</p> <p>Igangsatt arbeid med å oppdatere kommunens hjemmeside for å lettere finne frem til tjenester for barn, unge og deres familier</p>
I Lyngdal er alle inkludert i et utdanningsløp. Alle som kan deltar i yrkeslivet	<p>Skolene vil jobbe for at alle får læring ut fra egne forutsetninger og behov. I løpet av 2023 er “prepare” etablert i et samarbeid mellom Lyngdal idrettslag og Lyngdal kommune ved Lyngdal ungdomsskole. Prepare er en alternativ opplæringsarena med akademisk e-sport tilpasset for enkeltelever</p> <p>Lyngdal kommune har eget aktivitetshus</p> <p>Vi har Q43, en bedrift som har både tilrettelagte plasser og arbeidspraksisplasser.</p>

	<p>Voksenopplæringen er viktig som et ledd i å få delta i et utdanningsløp</p> <p>Lister opplæringskontor gir mulighet for utdanning lokalt</p> <p>Amento har tilbud om tilrettelagte arbeidsplasser og tilbyr praksis.</p> <p>Lyngdal kommune satser på lærlinger og vi tilbyr praksisplasser</p> <p>«Helt med» viktige supplement i tjenestene våre.</p> <p>Satsing på heltidskultur og fokus på å øke stillinger hos deltidsansatte som ønsker det.</p> <p>Vi tilbyr sommerjobb for ungdom</p> <p>Vi satser på skolelos</p> <p>Biblioteket tilbyr relevant litteratur til studenter, samt studierom</p> <p>Barnehagene er praksisbarnehager (språk, arbeid, studenter, elever)</p> <p>Barnehagene stiller seg disponible for å være en arena for alternativ opplæring i skolen</p> <p>READ-Agder – leseprosjekt i barnehage og skole</p>
<p>Lyngdal er en helsefremmende kommune</p>	<p>Vi har et godt tilbud gjennom Frisklivssentralen</p> <p>Gjennomfører «Sjekk-deg – kampanje på legesentrene</p> <p>Har ansatt demenskoordinator og kreftkoordinator i 2023</p> <p>Arrangementer i tilknytning til Byremo omsorgssenter og Helsehuset som treningsgrupper, ernæring og sosiale sammenkomster</p> <p>Tilrettelegge for gode turmuligheter i nærmiljøet</p> <p>Stimulere lag/foreninger til utvikling av turområder.</p> <p>Åpnet ny dagsturhytte (Sherpa-hytta) sentralt i Lyngdal</p> <p>Tilbud om kunst og kultur bidrar til god mental helse</p>

Årsmelding 2023

	<p>Drift av idrettsanlegg, isbane, lekeplasser</p> <p>Det er investert betydelig midler i oppgradering av vann- og avløpsanlegg</p> <p>Barnehagene mottar månedens tips fra frisklivssentralen som også formidles videre til foreldre</p> <p>Flere barnehager deltar i “Matnyttig” for å fremme godt kosthold</p> <p>Dagtilbud “Dørstokken” for rusmiddelmissbrukere med fokus på hverdagsmestring og sosialt samhold</p>
I Lyngdal medvirker alle innbyggerne i utviklingen av samfunnet	<p>Dialog gjennom ulike råd, bl.a Idrettsrådene, ungdomsrådet, råd for eldre, råd for personer med funksjonsnedsettelse</p> <p>Livsglede for Eldre og samarbeid med Pensjonistforening</p> <p>Tilbyr digitale løsninger for innbyggerne</p> <p>Lyngdal har blitt en demensvennlig kommune og tilbyr kursing for at lokale bedrifter kan øke sin kompetanse om demens</p>
I Lyngdal har vi infrastruktur og arealer som tiltrekker ny og variert næring	<p>Stort fokus på utvikling av Hausvik industriområde. Det er også etablert et forprosjekt med Agder Energi Nett AS (Glitre) om å oppgradere kraftnettet ut til Hausvik og Austad.</p> <p>Vi jobber for å være gode tilretteleggere for næringslivet</p> <p>Vi tilbyr gratis industritomter i Lyngdal nord for å stimulere til nyetableringer</p>
I Lyngdal legger vi til rette for nytenkning og innovasjon	<p>Økt samhandling rundt kommunale og private barnehager</p> <p>Kompetanseheving innen innovasjon og implementering gjennomført for alle ansatte i barnehagene</p> <p>Team 1825 er lansert som en satsing på tidlig innsats i barnehagene</p> <p>Vi har egne ressurspersoner som er ansvarlig for velferdsteknologi, tekniske hjelpemidler og forflytning.</p> <p>Vi satser på Statens Hus og støtter opp om Region Lab Lister gjennom å være en pådriver for interkommunale prosjekter</p>

Årsmelding 2023

	<p>Fokus på digitale systemer som effektiviserer</p> <p>Vi har fortsatt prosjektet med «optimalisering av kommunal bygningmasse» og vi er i gang med betydelige tiltak i forhold til energieffektivisering</p>
I Lyngdal har vi redusert klimagassutslippene med 45 prosent innen 2030	<p>Vi prioriterer å kjøpe elektriske biler</p> <p>Vi reduserer arbeidsreiser og bruker digitale møteplasser</p> <p>Vi bidrar til at det blir flere elektriske ladepunkter</p>
I Lyngdal forvalter vi naturressursene på en bærekraftig måte.	<p>De fire kommunale barnehagene ble miljøfyrtårnsertifisert i 2023</p> <p>Vi har økt krav til kildesortering og gjenvinning.</p> <p>Vi har fokus på å unngå reduksjon av dyrka mark</p> <p>Vi forvalter tilskuddordninger som bidrar til god forvaltning av jord- og skogbruksressurser</p>
Lyngdal er et robust samfunn som kan håndtere uønskede hendelser og følgene av klimaendringer	<p>Fokus på egenberedskap, jfr særskilt satsing i forbindelse med egenberedskapsuka 2023.</p> <p>Vi har etablert et system for alternativ kommunikasjon ved bortfall av infrastruktur</p> <p>Vi har etablert et system med aggregater og rutiner for testing og vedlikehold</p> <p>Vi trener på kriseberedskap</p> <p>Vi jobber med helhetlig risiko- og sårbarhetsvurderinger og har planer for mange scenarioer som oppdateres jevnlig.</p>

Oppfølging av vedtak og oppdrag

Kommuneloven §14-7 stiller krav om at kommunens årsberetning blant annet redegjør for “*vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets **premisser** for bruken av bevilgningene*”.

Oppfølging av oppdrag er en oversikt over alle kommunestyrevedtak i økonomiplanen og gjennom året. Dette er blant annet alle verbalvedtakene i budsjettvedtaket, altså også såkalte premisser i vedtaket i

tillegg til de økonomiske premissene. Nedenfor blir det rapportert på status på alle verbalvedtakene. Det er ikke vesentlige avvik på premissene.

Statlige tilsyn

Tilsyn fra statlige tilsyns etater	Tema for tilsyn	Resultat tilsyn
Datatilsynet	Etterlevelse av personvernregelverket	Brev tilsyn. Samlerapport til alle kommuner. Lyngdal kommune ble ikke innkalt til videre tilsyn. Rapporten ble brukt som benchmarking for Lyngdal kommunes "Ledelsens gjennomgang" for informasjonssikkerhet.
Statsforvalteren i Agder	Beredskapsplanlegging	Ingen avvik, 6 merknader
Arbeidstilsynet	<p>Tema i tilsynet var</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ergonomiske, organisatoriske og psykososiale forhold i arbeidet som kan påvirke risikoen for at arbeidstakere kan få muskel- og skjelettplager, og psykiske plager · Systematisk HMS-arbeid knyttet til forhold i arbeidet som kan bidra til muskel- og skjelettplager, og psykiske plager herunder risiko for vold og trusler <ul style="list-style-type: none"> • kartlegging • risikovurdering • handlingsplan med tiltak • avvikshåndtering • rutiner for oppfølging av hendelser · Ledelse og medvirkning, samarbeid med arbeidstakere og verneombud · Informasjon og opplæring knyttet til risikoforhold i arbeidet 	<p>Det ble gitt fem avvik</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Muskel- og skjelettplager - kartlegging og risikovurdering 2 Pålegg - Psykiske plager - kartlegging og risikovurdering 3 Pålegg - Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan 4 Pålegg - Opplæring - generelt 5 Pålegg - Arbeidstid - vurdering av om arbeidstidsordningene er fullt forsvarlig <p>Alle avvik godkjent per 27.09.2023.</p> <p>Kommunen ble ilagt et foretaksgebyr på kr 200 000. Ileggelse av gebyr ble pålagt og ved avgjørelse av klagen i februar 2024 ble gebyret økt til kr 400 000.</p>

	· Arbeidstid · Bedriftshelsetjeneste	
Forvaltningsrevisjon	Tema for forvaltningsrevisjon	Resultat forvaltningsrevisjon
Sørlandet kommunerevisjon IKS	Barnefattigdom	<p>Revisjonen konkluderer med at Lyngdal kommune i all hovedsak arbeider på en tilfredsstillende måte for å forebygge og dempe konsekvensene av barnefattigdom.</p> <p>Revisjonen anbefaler at Lyngdal kommune arbeider mer målrettet i sine tverrfaglige forum for å oppnå bedre samhandling mellom virksomhetene knyttet til arbeidet med lavinntektsfamilier, slik at både enhetene og familiene opplever et helhetlig og koordinert samarbeid.</p> <p>Revisjonen anbefaler at Lyngdal kommune vurderer å gjøre informasjonen om sine tjenester bedre tilgjengelig på sine hjemmesider, for å sikre at tjenestetilbud og tiltak som kan bidra til å gjøre hverdagen bedre for blant annet lavinntektsfamilier, når ut og gjøres kjent for målgruppen.</p>

Virksomheten institusjon og hjemmetjenester har i 2023 mottatt to klagesaker fra Statsforvalteren. Dette er klagesaker Statsforvalteren har mottatt fra pårørende i Lyngdal kommune. Virksomheten har svart Statsforvalteren på klagen og venter på avgjørelse i sakene fra Statsforvalteren.

Status oppdrag for kommunen

Politiske tilleggsbestillinger (P)

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Anmodning om lovlighetskontroll av vedtak i kommunestyresak 72/2022 om salg av kommunens aksjer i Q43	Kommunestyret tar klagen i punkt 1 fra 9 representanter til følge og opphever vedtak i kommunestyret 17.11.22, PS 72/2022. Videre behandling av saken utsettes til senere i 2023 og behandles samtidig	Ferdig	Vedtaket er opphevet og sendes derfor ikke til lovlighetskontroll.

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
AS til Amento Holding AS	med behandling i Farsund kommunestyre.		
ARKIV for kommune-tv	<p>1.1 Lyngdal kommune strømmes det fra følgende politiske møter: Utvalg for barn og oppvekst Utvalg for helse og velferd Utvalg for kultur og samskaping Utvalg for miljø, plan og teknisk (UMPT) Formannskapet Kommunestyret 2.Livesending forutsetter at nevnte møter holdes i kommunestyresalen i Lyngdal rådhus, eller kommunehuset på Konsmo, hvor det er installert utstyr for strømming. Politiske møter som av ulike grunner legges til andre lokasjoner i kommunen blir det ikke strømmet fra. Behandles det saker man på forhånd vet har stor publikumsinteresse, bør det aktuelle møtet holdes på en av lokasjonene med utstyr for strømming. 3.Redigerte opptak fra politiske møter publiseres i TV-arkivet og på kommunens hjemmeside. 4.Opptak av formannskapsmøter og kommunestyremøter lagres i 4 år Opptak fra følgende møter lagres i 100 dager: • Utvalg for barn og oppvekst • Utvalg for helse og velferd • Utvalg for kultur og samskaping • Utvalg for miljø, plan og teknisk (UMPT) Hvilke møter som bevares utover dette bestemmes i hvert enkelt tilfelle av administrasjonen i samråd med ordfører / utvalgsleder. 5.Med tanke på kostnadene knyttet til lagring vil det være fordelaktig å forsøke å begrense den til enhver tid arkiverte mengden videomateriale til maksimalt 200 GB.</p>	Ferdig	Det strømmes som vedtatt.
Bosetting av enslige mindreårige flyktninger	Lyngdal kommune vedtar at i tillegg til de 35 flykningene som kommunen har vedtatt å bosette i 2023, kan kommunen bosette inntil 2 enslige mindreårige flyktninger i aldersgruppen 15 – 18 år. Dersom IMDI kommer med forespørsel om å bosette flere enn to enslige mindreårige i aldersgruppen 15- 18 år, må det vurderes i hvert tilfelle ut ifra kapasitet og tilpasning til de tilskuddsmidlene som tildeles Dersom IMDI henstiller til å bosette enslige mindreårige under 15 år, vil dette gjøres etter individuell vurdering.	Ferdig	Saken ble behandlet i kommunestyret 23.03.23 (Sak 16/2023): Kommunestyrets Vedtak 23.03.2023: Lyngdal kommune vedtar at i tillegg til de 35 flykningene som kommunen har vedtatt å bosette i 2023, kan kommunen bosette inntil 2 enslige mindreårige flyktninger i aldersgruppen 15 – 18 år. Dersom IMDI kommer med forespørsel om å bosette flere enn to enslige mindreårige i aldersgruppen 15- 18 år, må det vurderes i hvert tilfelle ut ifra kapasitet og tilpasning til de tilskuddsmidlene som tildeles Dersom IMDI henstiller til å bosette enslige mindreårige under 15 år, vil dette gjøres etter individuell vurdering.
Bosetting av flyktninger	1.Lyngdal kommune vedtar å bosette	Iht. plan	Det er vedtatt bosetting av 15 i tillegg

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
for 2023	inntil 35 flyktninger i 2023. I tillegg kommer eventuelt familiegjennforente. 2.Kommunestyret oppfordrer NAV til å bruke hele kommunen.3.Administrasjonen legger frem en rapport om status for «Bosetting av flyktninger i Lyngdal kommune 2023». Rapporten skal også inneholde en vurdering på om kommunen har kapasitet til å bosette flere. Rapporten legges fram for kommunestyret i første møte etter sommerferien.		til opprinnelig 35.
Eigerås boligområde - vurdering av kommunens interesse for utvikling av egne tomter i planen	Lyngdal kommune blir med i videre prosess for å utvikle nytt boligområde på Eigerås. Det tas endelig stilling til Lyngdal kommune sin rolle i prosjektet når det blir lagt frem sak om organisering av prosjektet senere. Kommunestyret bevilger kr 950 000 til å dekke andel av påløpte infrastrukturkostnader i boligfeltet, og andelen av behandlingsgebyret for reguleringsplanen. Utgiftsdekning tas opp i 1. tertialrapport.	Iht. plan	Vi venter på endelig godkjent reguleringsplan. Før feltet kan utbygges må rekkefølgekrav til gang- og sykkelvei være oppfylt.
Etablering av nytt selskap - OFA IKS - for å håndtere offentlig felles innkjøp i Agder - omorganisering av tidligere OFA ("§ 27" - samarbeid)	Lyngdal kommune deltar i nye OFA IKS og vedtar samtidig selskapsavtalen for OFA IKS. Lyngdal kommune velger kommunalsjef Plan og Næring til medlem og kommunalsjef Økonomi og dokumentsenter og virksomhetsleder Tekniske tjenester til varamedlemmer til representantskapet til OFA IKS. Lyngdal kommune trer ut av det kommunale samarbeidet OFA, opprettet etter den tidligere kommunelovens § 27, på det tidspunkt nye OFA er etablert.	Ferdig	Samarbeidsavtalen er godkjent.
Fremleggelse av sluttrapport for Bringsjordneset bro	Sluttrapport for Bringsjordneset bro godkjennes.	Ferdig	Rapport behandlet i kommunestyret.
Høring: Regional plan for senterstruktur og handel i Agder	Lyngdal kommune mener prosessen som har ledet frem til høringsforslaget mangler tilstrekkelig involvering fra kommunene. Videre mener Lyngdal kommune at planen slik den framstår vil bidra til økt sentralisering og med det økte klimagassutslipp, noe som vil være negativt sett opp mot formålet med planen. Slik høringsforslaget framstår vil planen overstyre kommunene og begrense kommunal råderett. Planen er rigid og tar ikke tilstrekkelig hensyn til eksisterende struktur og ulikhetene i Agder kommunene. I Lyngdal kommune er følgende handelsområder kategorisert feil: •	Ferdig	Høringssvar er sendt til Agder Fylkeskommune.

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	Handelsparken Rom flyttes fra lokalsenter til regionalt handelsområde • Konsmo flyttes fra bygdesenter til lokalsenter Kvavik Næringspark, Herdalen og Korshamn er ikke tatt med i planen og handelsområdene må defineres som følger: • Kvavik Næringspark inn i kategori; handelsområde • Herdalen inn i kategori; handelsområde • Korshamn inn i kategori; bygdesenter		
Sammenslåing av KomRev Sør IKS og Aust-Agder Revisjon IKS	Kommunestyrets Vedtak 09.02.2023: 1.Kommunestyret slutter seg til forslag om sammenslåing av KomRev Sør IKS og Aust-Agder Revisjon IKS til Sørlandet kommunerevisjon IKS fra 01.04.2023. 2.Organisasjonsnummeret til Aust-Agder Revisjon IKS videreføres som registreringsnummeret til Sørlandet kommunerevisjon IKS i Enhetsregisteret. 3.Kommunestyret vedtar selskapsavtalen for Sørlandet kommunerevisjon IKS. 4.Kommunestyret vedtar å avvikle KomRev Sør IKS etter sammenslåing. 5.Representantskapet delegeres myndighet til å velge 2 medlemmer med 2 varamedlemmer i rekkefølge, fra styret i KomRev Sør IKS til et omstillingsutvalg. Omstillingsutvalget skal bestå av 2 medlemmer med 2 varamedlemmer i rekkefølge fra KomRev Sør IKS og 2 medlemmer med 2 varamedlemmer i rekkefølge fra Aust-Agder Revisjon IKS. I tillegg velges 1 medlem og 1 observatør av og blant de ansatte. Omstillingsutvalget gis ansvaret for å forberede iverksettelsen av det nye sammenslåtte selskapet. Fra sammenslåingstidspunktet omdannes omstillingsutvalget til selskapets interimstyre. 6.Kontorkommunen i KomRev Sør IKS påtar seg ansvaret for å fordele de bestående pensjonsforpliktelsene etter avvikling av selskapet, på dagens eiere.	Ferdig	Sammenslåingen er gjennomført.
SLUTTBEHANDLING AV DETALJREGULERING FOR FRITIDSBOLIGER LUNDEGÅRD GBNR 14/11, PLANID 202006	Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12 vedtas Lyngdal kommunestyre forslag til detaljreguleringsplan for fritidsboliger Lundegård, gbnr 14/11 planID 202006, med følgende justeringer fra forrige høringsrunde: Endring bestemmelser: * Ordlyden i § 19 endres slik at det kommer tydelig frem at det skal være minimum 2 meters vegetasjonsbelte på begge sider langs eksisterende bekkeløp, evt. at tallet endres til minimum 4	Ikke startet	Klagen ble oversendt Statsforvalteren for endelig avgjørelse 28.07.23. Det foreligger ikke noe avgjørelse fra Statsforvalteren i denne saken enda. Saksbehandlingstiden er normalt ca. 12 måneder.

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	<p>meter i opprinnelig ordlyd * Settes inn krav i bestemmelsene at utbyggingen av området BFF5 og BFF6 skal forelegges kulturminnevernmyndigheten til uttalelse Tillatt høyde på båthus endres fra 5,0 til 4,0 m. * Ny bestemmelse: For å øke tilgjengeligheten for allmenheten skal det legges til rette for utsetting av kajakk ved planlagt BUN * Settes inn bestemmelse til bestemmelsesområde #1 i tråd med uttalelse fra fylkeskommunen * Bestemmelsen §4.1 endres til å gjelde for område BFF7 og §16 gjelder for f_SPP7 § 15 om utforming av kai fjernes da området ikke lenger er en del av planen. §18a om «kunstig sandstrand» fjernes. * Ny bestemmelse om område GB «Innenfor område avsatt til GB tillates tilrettelegging for felles og allmenn bading, lek og annen naturlig tilhørende rekreasjon» * Bestemmelse §2 som angir reguleringsformål i planen oppdateres iht formål angitt på plankartet * Nytt krav: ved større endringer av bebyggelse innenfor område BFF6 må det gjøres en vurdering av fare for kvikklireskred. Endring plankartet * Reguleres inn hensynsone flom/stormflo jfr. anbefaling fra NVE * Reguleres inn et bestemmelsesområde #1 og at H730 reduseres i tråd med anbefaling fra fylkeskommunen</p>		
Søknad om grensejustering mellom Åseral og Lyngdal kommuner	<p>Lyngdal kommunestyre vedtar at Lyngdal kommune ikke ønsker å gjennomføre en utredning om grensejustering mellom Lyngdal og Åseral kommuner for området Byremo skolekrets. Begrunnelse for å ikke foreta en utredning er at det er kort tid siden kommunesammenslåingen 01.01.2020 og at det vil medføre stor belastning/usikkerhet for både innbyggere, politikere og ansatte å gjøre en så stor endring kort tid etter sammenslåingen. En så stor grensejustering vil også kunne ha store konsekvenser, særlig for tjenestetilbudet for innbyggerne i Konsmo som i dag benytter kommunale tjenester ved omsorgssenter og skole på Byremo. En utredning vil også medføre store kostnader.</p>	Ferdig	Vedtaket er sendt statsforvaleren som har saken videre for endelig avgjørelse i kommunal og distriktsdepartementet.
Uttalelse til fylkeskommunens	<p>Lyngdal kommune har følgende innspill til forslag til Regional plan for</p>	Ferdig	Høring sendt Agder fylkeskommune.

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
forslag til plan for mobilitet i Agder 2023-2033	mobilitet for Agder 2023-2033: Steg 1: «Jobbe for et bedre kollektivtilbud for barn og unge» og steg 10: «Gjøre det trygt å gå og sykle til skolen» mener Lyngdal kommune er svært viktig. Det er positivt at det startes opp et pilotprosjekt knyttet til steg 1 i 2023/2024 og Lyngdal kommune ber om at prosjektet rulles bredest mulig ut. Steg 7: «Flere vekstkraftige bedrifter» Fokuset på verdiskaping og økonomisk bærekraft er for lite vektlagt i planen som helhet. Konkret etterlyser Lyngdal kommune satsning på fylkeveier som er viktig for sentrale vekstnæringer i distriktene. Tillegg til planen: Fylkesveg til Hausvik industriområde sikres tilstrekkelig og sikker veikapasitet. Steg 8: «Jobbe etter godt-nok prinsippet» Det er viktig at godt-nok løsninger som kan bedre situasjonen på kort eller lengre sikt, godtas. I planen er det viktig å få fram at dette prinsippet blir styrket i vurderinger/beslutninger. Lyngdal kommune ber om at dette prinsippet blir enda tydeligere vektlagt og konkretisert. Steg 8: «Jobbe etter godt-nok prinsippet» og 23: Jobbe for bærekraftig arealbruk» – tillegg Motorveg fra Mandal mot Moi skal bygges ut som firefelts motorveg. Steg 24: «Fremme levekår i byer og tettsteder ved hjelp av infrastrukturen» har forslag til tiltak som er i strid med strategien til Lyngdal som handelssted. For Lyngdal er god og gratis parkering i sentrum, et viktig konkurransefortrinn i kampen om kunder. Innføring av parkeringsavgift er lite aktuelt i Lyngdal kommune. Lyngdal kommune mener parkeringsavgift er et lokalt anliggende, ikke regionalt. Sikre fylkesvei Hogganstien-Svenevik. For øvrig slutter Lyngdal kommune seg til forslaget til Regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033		

Oppfølging politiske vedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Behandling av klage på detaljreguleringsplan for fritidsboliger Lundegård			Kommunestyret vedtok å avslå klagen og den er derfor videresendt Statsforvalter. Det er ikke kommet tilbakemelding fra Statsforvalter enda.
Behandling av klage på plan for boliger			Renovasjonsselskapet klaget på vedtak om reguleringsplan og klagen

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Sveneviklia			ble tatt delvis til følge. Endelig reguleringsplan er fastsatt.
Behandling av mottatte klager på detaljreguleringsplan for fritidsboliger og småbåthavn Krågestøl			Kommunestyret vedtok å avslå klagen og den er derfor videresendt Statsforvalter. Statsforvalter tok ikke klagen til følge. Naturvernforbundet påpekte feil i behandlingen til Statsforvalter og klagen ble deretter behandlet på nytt, men med samme resultat. Klagen ble avslått. Reguleringsplanen er ferdig.
Endelig behandling av detaljreguleringsplan for boliger, Agnefestveien			Planen er ferdig behandlet og endelig vedtatt. Planen ligger ute i Planregisteret på Lyngdal kommunes hjemmeside.
Endelig behandling av forslag til detaljreguleringsplan for boliger og barnehage Østre Rom			Planen er ferdig behandlet og endelig vedtatt. Planen ligger ute i Planregisteret på Lyngdal kommunes hjemmeside.
Endelig behandling av forslag til detaljreguleringsplan for boliger, Sveneviklia			Planen er ferdig behandlet og endelig vedtatt. Planen ligger ute i Planregisteret på Lyngdal kommunes hjemmeside.
Endelig behandling av forslag til endring detaljreguleringsplan for fritidsboliger Åmland/Kåveland			Planen er ferdig og endelig vedtatt. Planen ligger i Planregisteret på Lyngdal kommunes hjemmeside.
Forvaltningsrevisjon - Lyngdal kommunes arbeid med barnefattigdom			Tverrfaglig team - barn og unge, har satt i gang arbeid for å imøtekomme revisjonens anbefalinger. Rapportering vil gis kontrollutvalget i møte i mai 2024.
G/S Byremo - Gauvik - Finansiering av økte kostnader			Forprosjekt er under utarbeidelse. Forprosjekt kommer opp til endelig behandling for finansiering av eventuelle økte kostnader i 2024.
Godkjenning av avtale om vennskapssamarbeid			Avtalen er signert. Tiltaket settes derfor til "ferdig", men samarbeidet og partnerskapet vil naturlig vis være en pågående prosess.
Plan for trygg oppvekst og tidlig innsats i Lyngdal 2023-2027			Planen er ferdig og følges opp i virksomhetenes arbeid.
Reisemålsutvikling Lister - fase 2			Fase to der strategien legges planlegges ferdigstilt i løpet av 2024.
Røykfri kommune			
Samarbeidsavtale Lister Nyskaping			Det er inngått ny samarbeidsavtale med Lister Nyskaping fra 2023.
Sluttbehandling av detaljregulering for fritidsboliger Lundergård			Planen er ferdig behandlet og endelig vedtatt. Planen ligger ute i Planregisteret på Lyngdal kommunes hjemmeside.
Status g/s veg Agneferst -Yamahaserter, Hoggansten og g/s veg Svennevik			
Utarbeiding av jordvernstrategi i			Det er mottatt kr 100.000 til utarbeidelse av jordvernstrategi.

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Lyngdal kommune			Planen utarbeides i 2024.
Utbedring av Miljøgata før kommunal overtakelse			Kommunen jobber med kommunal overtakelse av Miljøgata fra Lyngdal By. Målet er å ha eiendommer og areal langs miljøgata oppmålt i løpet av våren 2024 og etter det overta veiarealet. Kommunens mål på sikt er å gjøre miljøgata om til ei gågate.

Verbalvedtak (P) (fra økonomiplan)

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Arbeidsgruppe ny idrettshall	Lyngdal kommunestyre ber administrasjonen sette ned en bred arbeidsgruppe med representanter fra kommune, idrettslaget og idrettsrådet for å kartlegge behov, kostnader, finansieringsmuligheter for en ny hall i kommunen. Dersom arbeidsgruppa har behov for midler til kartleggingen tas dette opp i 1.tertialrapport.	Ferdig	Behandlet av utvalg for kultur og samskaping 30. august og kommunestyret 31. august.
Arbeidsmiljøtiltak	I innsparingsprosessen har alle virksomhetene redusert på midlere som kan brukes til arbeidsmiljøtiltak. Kommunedirektøren ser et klart behov for å ha noe mer til dette for å blant annet kunne bygge positiv organisasjonskultur. Det foreslås at AMU får en pott årlig som virksomhetene kan søke på.	Iht. plan	Innspill fra avdelinger og virksomheter har kommet inn. AMU behandler disse
Asfaltering fylkeskommunale veier	Lyngdal kommunestyre ber administrasjonen jobbe målrettet inn mot fylkeskommunen for å redusere vedlikeholdsetterslepet på asfaltering av fylkeskommunale veier i kommunen. Administrasjonen utarbeider en liste over de mest trengende veistrekningene i kommunen. UMPT får dette som en orienteringssak slik at alle partier også kan bidra inn mot sine fylkespolitikere.		Det har ikke vært kapasitet til å igangsette kartleggingen i 2023. Tekniske Tjenester utarbeider en liste våren 2024.
Demenskoordinator 40%	Det legges inn 40% stilling i økning til demenskoordinator inkl demensvennlig samfunn kr 280 000,-.	Ferdig	Ansatt har startet i jobben.
Drift av isbane	Kommunedirektøren foreslo å holde isbanen stengt i januar, februar og mars. Kommunestyret vedtok å opprettholde drift av isbanen. Drift av isbanen opprettholdes kr 125 000,- Dette finansieres med: 10% reduksjon av stilling idrettskoordinator kr 70 000,- En av mange prosjektet reduseres med kr 420 000,- Tiltaket "sykepleier i stab" reduseres med kr 250 000,- i 2023 og kr 100 000,- i 2024 Avsetning til disposisjonsfond reduseres med		Isbanen er i drift som vedtatt og finansieringen er gjennomført.

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	differansen i det enkelte år.		
Døgnbemannet akuttbolig psykisk helse	Lyngdal kommunestyre ber om at kommunedirektøren og administrasjonen utarbeider et forslag på døgnbemannet akuttbolig for psykisk helse. Et tilbud for mennesker med akutt sykdom/helseutfordringer som ikke kan håndteres i den ordinære primærhelsetjenesten.	Ikke startet	Tas med i vurdering rundt omorganisering av psykisk helse og rus
Forebyggende team barnehage	I Lyngdal kommunestyre ønsker å prioritere opprettelse av et forebyggende team i barnehagene, og ber derfor om at dette settes som en hovedprioritet å iverksette dersom det skulle komme økte inntekter fra staten eller andre uforutsette inntekter som kan brukes i drift.	Ikke startet	Team 1825 ble ikke igangsatt i 2023, men ble innarbeidet i budsjett og handlingsplan for 2024 - 2027.
Fritidskort	Lyngdal kommunestyre ber administrasjonen utrede muligheten for å kunne innføre et kommunalt fritidskort, og vurdere hvor mange som vil kunne benytte seg av et slikt kort. (Noe lignende Kvinesdal kommune). En fritidsaktivitet gir et sted å høre til og er viktig for både inkludering og integrering blant de unge. Å stå utenfor fritidsaktiviteter kan hindre utvikling, deltakelse i samfunnet og i tillegg utgjøre en risiko for å stå utenfor arbeids- og samfunnsniv som voksne.	Iht. plan	Utredningen ble lagt inn som en del av budsjett 2024. Tiltaket ble her presentert som "ønsket tiltak som ikke er med i økonomiplanen". Tiltaket ble ikke tatt inn i den politiske behandlingen. For å se utredningen, gå til budsjettvedtaket for 2024 på kommunens hjemmesiden, velg virksomheten kultur og klikk deretter på linjen "Fritidskort barn og unge".
Gang og sykkelsti Svennevik	Lyngdal kommunestyre ber om at prosjektarbeidet med gang og sykkelsti til Svennevik prioriteres høyt og med den målsetting at arbeidet med utbygging av gang og sykkelsti igangsettes i løpet av 2023. Det bes også om at kommunedirektøren setter seg inn i Listerpakkens forløp og sluttsum for å forsikre oss om at det har blitt gjort på rett måte, og beløpet som er tiltenkt gang og sykkelsti til Svennevik faktisk er rett.	Iht. plan	Arbeidet med forprosjekt pågår. Prosjektet deles opp i flere trinn. Det pågår avklaringer med krav til trafiksikkerhetstiltak ut til Svennevik med Agder Fylkeskommune. Når det gjelder G/S Myrveien - Yamaha så er forprosjekt under arbeid. Forprosjektet kommer opp til politisk behandling i 2024, og deretter kan arbeidet igangsettes.
Kartlegging to inntak barnehagene i nord	Administrasjonen kartlegger det reelle behovet for to inntak i barnehagene i Lyngdal Nord. Hvor mange har meldt interesse for barnehageplass utenom ordinært opptak? I hvor stor grad har mangel på barnehageplass i Lyngdal nord vært et hinder for bosetting, etablering i Lyngdal Nord? m.m.	Ferdig	Er gitt som orientering i utvalg for barn og oppvekst 29.03.23. Dersom kommunestyret ønsker at flere skal kunne tilbys plass utenom hovedopptaket må virksomhetens budsjettramme økes. Som nevnt er det vanskelig å tallfeste hvor mye, da søkermasse varierer fra år til år.
Kreftkoordinator 50%	Det legges inn 50% stilling til kreftkoordinator kr 350 000,-	Ferdig	Ansatt har startet i jobben.
Lyngdal ung skole - plass til praktisk tilrettelagt undervisning	Lyngdal ungdomsskole til trenger bedre og større lokaliteter for bedre å ta vare på elever med behov for mer praktisk tilrettelagt undervisning. Denne utfordringen er pr i dag uløst.	Forsinket	I saken angående skolestruktur ble det i kommunestyret 15.06.23 vedtatt å sette i gang et forprosjekt for å se på muligheten til å bygge en ny skole. I samråd med utvalg for

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	Administrasjonen igangsetter en utredning i forhold til en mulig løsning på dette som kan legges frem for kommunestyret før sommeren 2023.		barn og oppvekst ble det besluttet å utrede en løsning ved Lyngdal ungdomsskole i forbindelse med ytterligere utredning av skolestruktur høsten 2023. Rapport fra KS-konsulent ga ikke tilfredsstillende utredning på hvordan Lyngdal ungdomsskole skulle få bedre og større lokaliteter for å ta bedre vare på elever med behov for mer praktisk tilrettelagt undervisning. Skolestruktursaken ble høsten 2023 skrinlagt og det ble igjen satt igang utredning for å finne løsninger på plassutfordringene ved Lyngdal ungdomsskole. Arbeidet ble så vidt igangsatt i 2023 og fortsetter inn i nytt år.
Lærlingepolitikk	Lyngdal kommunestyre ber administrasjonen etablere ny politikk for lærlinger. Det er viktig at flest mulig lærlinger får mulighet til jobb etter endt lære tid, slik at kommunen kan rekruttere god arbeidskraft fremover, slik at ungdommen kan bosette seg her i kommunen og få jobb her. Ut over et tall på antall lærlinger bes det om at man budsjettmessig tenker rekruttering når man tar inn lærlinger	Iht. plan	
Retningslinjer byggesaker	Administrasjonen lager en sak til politisk behandling/gjennomgang av retningslinjer for gebyrer i byggesaker med tanke på kommunale avgifter på vann og avløp. internt notat: Må være klart før budsjett til 2024. Formannskap 24.08., KS 31.08.23	Forsinket	På grunn av restansesituasjonen samt sykefravær og permisjon er ikke dette arbeidet ferdigstilt. Arbeidet må utføres i forbindelse med budsjett for 2025.
Rutiner for fremtidige avtaler	Lyngdal kommunestyre ber administrasjonen utarbeide gode rutiner for fremtidige avtaler og kontrakter der Lyngdal kommune er byggherre. Dette for å forhindre fremtidige overskridelser og ekstrautgifter i fremtidige investeringsprosjekter.	Iht. plan	Reglement for investeringsprosjekter regulerer dette. Oppdraget tas opp i forbindelse med revidering av reglementet som skal opp til behandling i investeringsutvalget i april. 2024.
Skolestruktur	Lyngdal kommune - Vurdering av skolestrukturen i Lyngdal	Ikke startet	Kommunestyrets Vedtak 15.06.2023: Prognoser viser et synkende barnetall i årene framover. I tillegg har bygningsmassen på to av barneskolene i Lyngdal sentrum et stort oppgraderingsbehov. Rapporten fra KS-konsulent viste også at det er behov for å endre på skolestrukturen for et bedre tilbud som er tilpasset kommunens økonomi. Kommunestyret ba kommunedirektøren sette i gang et forprosjekt for å se på muligheten til å bygge en ny skole. Det ble satt av kr 500 000 i investeringsmidler til

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
			forprosjektet. Finansieringen skulle tas opp i 2. tertialrapport. 1)Forprosjektet skulle avklare følgende: Plassering av ny skole, ulike alternativer utredede økonomiske konsekvenser – alternativer måtte være økonomisk bærekraftig Kvalitet på innholdet i skolen. Konsekvenser for klima og miljø Gjenbruk eller alternativ bruk av dagens skoleområder/-bygninger 2)Resultatet av forprosjektet skulle underveis sees opp mot det som kom fram i rapporten fra KS-konsulent 3)Utvalg for barn og oppvekst og investeringsutvalget skulle holdes orientert underveis i prosessen Arbeidsgruppe bestående av representant fra Plan og næring, tekniske tjeneste, økonomi og oppvekst hadde pr august et første møte for å planlegge videre prosess. Det ble etter hvert avklart at prosess skulle avventes til nytt kommunestyre var etablert. Høsten 2023 ble det vedtatt at man ikke skulle gjøre noe med skolestrukturen.
Solenergi	Kommunestyret ber kommundirektøren om å utrede muligheten for at eksisterende og nye kommunale bygg kan benytte solenergi. Det legges frem en oversiktsanalyse før sommeren 2023 som indikerer størrelsesorden på aktuelle investeringer og antatte inntjening. I tillegg skal det vurderes hvilke ulike alternativ som kan være aktuelle i forhold til finansieringsmåte.)	Iht. plan	Det er ikke laget noen overordnet analyse for bruk av solenergi på kommunale bygg enda. Tre hovedkriterier for ettermontering av solceller på kommunale bygg bør være: Tak må ikke være eldre enn 15 år Energi som blir produsert må brukes i bygget Kommunen bør utnytte fullt potensial av statlige støtteordninger. Selv om ikke vi har på plass en overordnet analyse enda, har kommunen nå installert solceller på helsehuset. Disse begynte å produsere energi i desember. Investeringen var på 1,8 mill for solcellene. Prosjektet ble finansiert med budsjettmidler til ENØK-tiltak. Ekstern støtte til både solceller og varmepumper på Helsehuset ble søkt hos Husbanken og vi fikk mye støtte. For solcellene isolert sett var faktisk støtten på 2,4 mill, altså større enn innkjøps- og installasjonskostnaden på 1,8. Husbanken ser støtten til solceller og varmepumper under ett, så vi trenger ikke betale tilbake "overskuddet".
Sosionom/ Sosiallærer skole	Lyngdal kommunestyre ønsker å styrke barneskolene med sosionom /sosiallærer. Administrasjonen bes om å finne rom til å innarbeide dette fra høsten 2023.	Ferdig	Innarbeidet i 1. tertial og 60% stilling til sosiallærer er fordelt på barneskolene fra høsten 2023.
Styrking av arbeid med	Lyngdal kommune har svært	Ferdig	Det er ansatt en person som er i full

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
idrett og friluftsliv	<p>begrensede ressurser innen feltet idrett og friluftsliv, både økonomisk og faglig. Per i dag er det ikke avsatt dedikerte personalressurser til arbeid med idrett. Det er ønskelig å styrke dette arbeidet, blant annet for å kunne målrette tiltak mot barn og unge i samarbeid med idrettslag og andre lag og foreninger. Gode arenaer for friluftsliv utgjør universelle tilbud til alle, uavhengig av alder og økonomiske forutsetninger. Det bidrar også i stor grad til god folkehelse. Friluftsliv er ikke organisert på samme måte som idretten. Tilrettelegging av f.eks. turstier og vedlikehold av disse, krever at frivillige lag og foreninger eller enkeltpersoner bidrar. Dette skjer i samarbeid med kommunen, men kommunen har i dag ikke de nødvendige ressursene til å kunne utnytte potensialet som ligger i å videreutvikle gode friluftsanser i kommunen. Det foreslås å styrke dette området med en 50 % stilling. Oppgaver som vil bli lagt til stillingen vil blant annet være: rådgiver for idretten, frivilligheten og kommunen i utvikling av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og aktivitetstilbudforvaltning av spillemiddelordningen kontaktpunkt for idrettsrådet tilrettelegge for samarbeid med lag- og foreningsliv i utvikling og drift av turveier/friluftsområder i kommunen ansvar for arbeidet med kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet samt rullering av handlingsplanen Det langsiktige målet med dette tiltaket er å utvikle gode, universelle og forebyggende tilbud i kommunen. Forankring i planverk: Kommuneplanens samfunnsdel har tre satsingsområder, hvor ett er "Livskvalitet og levekår". Dette satsingsområdet har blant annet følgende strategier: Være en pådriver for at alle innbyggere i Lyngdal har et nærmiljø som fremmer en trygg og aktiv hverdag Stimulere lag og foreningsliv til å bidra til inkluderende fellesskap Sikre at alle barn og unge har en meningsfull fritid og mulighet til å delta i fellesskapet</p> <p>Konsekvenser: Arbeidet med idrett og friluftsliv er ikke lovpålagt, bortsett fra forvaltning av spillemiddelordningen. Konsekvensen ved å ikke styrke arbeidet på dette feltet vil være at</p>		gang med arbeidet.

Årsmelding 2023

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	kommunen kun har mulighet til å utføre det mest nødvendige arbeidet knyttet til spillemiddelordningen. Vedtak: 40% stilling (ikke 50%)		
Sykepleier i stab	Orientering på virksomhetsledermøte om status		Sykepleieteam (sykepleier i stab) ble innført ved Lyngdal helsehus i september og ved Byremo omsorgssenter i november. Teamene har kommet godt i gang, men det er foreløpig tidlig å si noe om effekter. De som jobber i teamene har møter, der de evaluerer og forbedrer rutiner for arbeidet. Framover blir det viktig å styrke helsefagarbeiderenes rolle, siden de får mer ansvar i avdelingene.
Tomter til flyktningeboliger	Lyngdal kommune tilrettelegger tomter til 2 stk 2-mannsboliger. Slik at private utbyggere kan bygge seniorboliger/flyktningeboliger ved Byremo omsorgssenter som kan leies av kommunen.	Forsinket	Avsette nye tomter til vanskeligstilte bør være i henhold til en plan. Nytt kommunestyre tar stilling til om Boligsosial handlingsplan skal revideres. I etterkant av dette må det lages en plan for hvordan alle de 10 boligene for vanskeligstilte i Stadionveien skal erstattes, samt evt behov for flere eller andre typer. Plassering av de to tomtene som etterspørres her henger sammen med plasseringen av de øvrige.

Oppfølging handlingsregler

Oppsummering

I ny kommunelov er det økt fokus på langsiktighet i økonomiplanleggingen, og det skal redegjøres for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. I denne vurderingen er det i hovedsak tre nøkkeltall man da snakker om. Kommunestyret vedtok i budsjettvedtaket i 2022 finansielle måltall som skal være rettesnorer i det langsiktige økonomiplanarbeidet. Målene skal bidra til å sikre økonomisk utvikling i tråd med kommuneplanens delmål om bærekraftig økonomi. Vedtatte måltall er:

- Netto driftsresultat på 1,75 prosent av driftsinntektene
- Lånegjeld maks 75 prosent av driftsinntektene
- Frie fond minst 8-10 prosent av driftsinntektene

Tabellen under viser vedtatte finansielle måltall for kommunen og faktisk oppnådd mål i perioden 2020 - 2023.

Nøkkeltall - handlingsregler

	Vedtatt mål	R 2020	R 2021	R 2022	R 2023
1. Disposisjonsfond i %	8-10%	6,3%	6,6%	8,8%	12,0%

av driftsinntekter					
2. Lånegjeld i % av driftsinntekter	75%	101,4	97%	89,9%	86,3%
3. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter				3,0%	3,6%
(i parentes avsetning disp fond uten øremerkede avsetninger)	1,75%	0%	1,3%	(1,1%)	(1,8%)
4. Korrigert netto driftsresultat i % av driftsinntekter*		-2,7%	1,2%	0,5%	-1,75%
Disposisjonsfond 31.12. i mill kr		59,5 mill	64,8 mill	94,8 mill	142,5 mill
Driftsresultat i mill kr		-0,5 mil	12,5 mill	28,1 mill	42 mill
Avsetning disp fond				30,6 mill	47,7 mill
(i parentes korr for øremerkede avsetning til flyktningfond og finans (=mindreforbruk))		-33,5 mill	4,8 mill	(11,6)	(21)

*Korrigert netto driftsresultat er korrigert for bruk bundne fond, premieavvik og bruk av premiefond.

Sammenhengen mellom de tre måltallene er avgjørende for å vurdere om man har en bærekraftig økonomi. Store lån, kombinert med lave driftsresultat og lavt disposisjonsfond vil gi utfordringer framover. Vi ser nå en positiv utvikling i både driftsresultat og disposisjonsfond. Disposisjonsfondene er over anbefalt nivå, men flere av fondene er "øremerket" til blant annet flyktningfond som nå utgjør kr 39,5 mill.. Dette fondet utgjør ca 28% av disposisjonsfondene. I tillegg har vi også et verdireguleringsfond (kraftfond). Tar vi bort disse to disposisjonsfondene er vi nedi kr 71 mill og 6,1%.

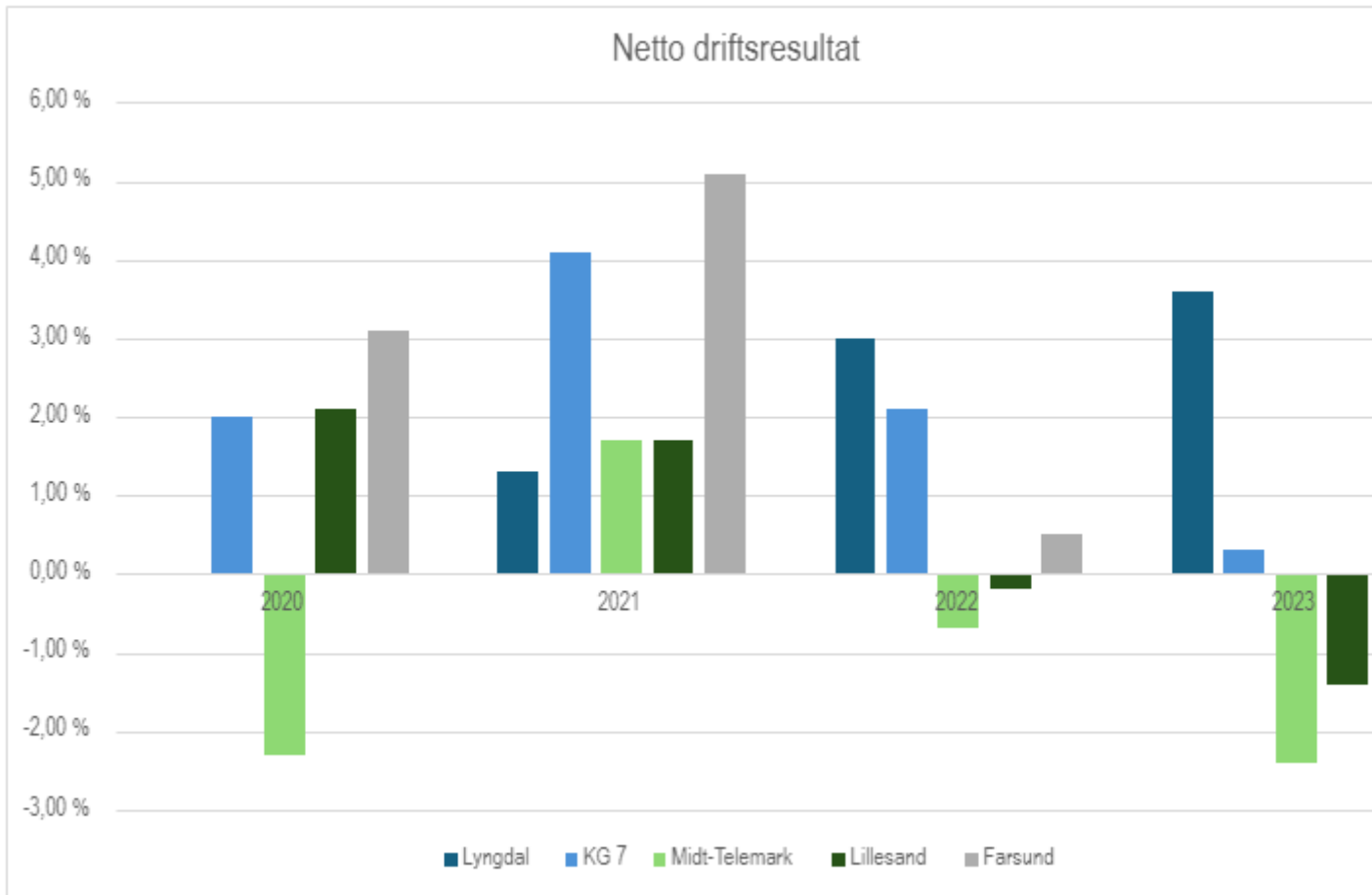
Lånegjelden er fremdeles høy selv om den har gått ned det siste året. Anbefalt nivå er 75%. Økt rentenivå medfører også at gjelden tar mer av inntektene som kunne ha vært brukt til ordinære drift.

Handlingsregler

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat er resultatet før bruk og avsetning til fond (også selvkostfond). Her ser vi at Lyngdal har hatt en forbedring av driftsresultat hvert år siden kommunesammenslåingen. Netto driftsresultat er i 2023 kr 42 mill.

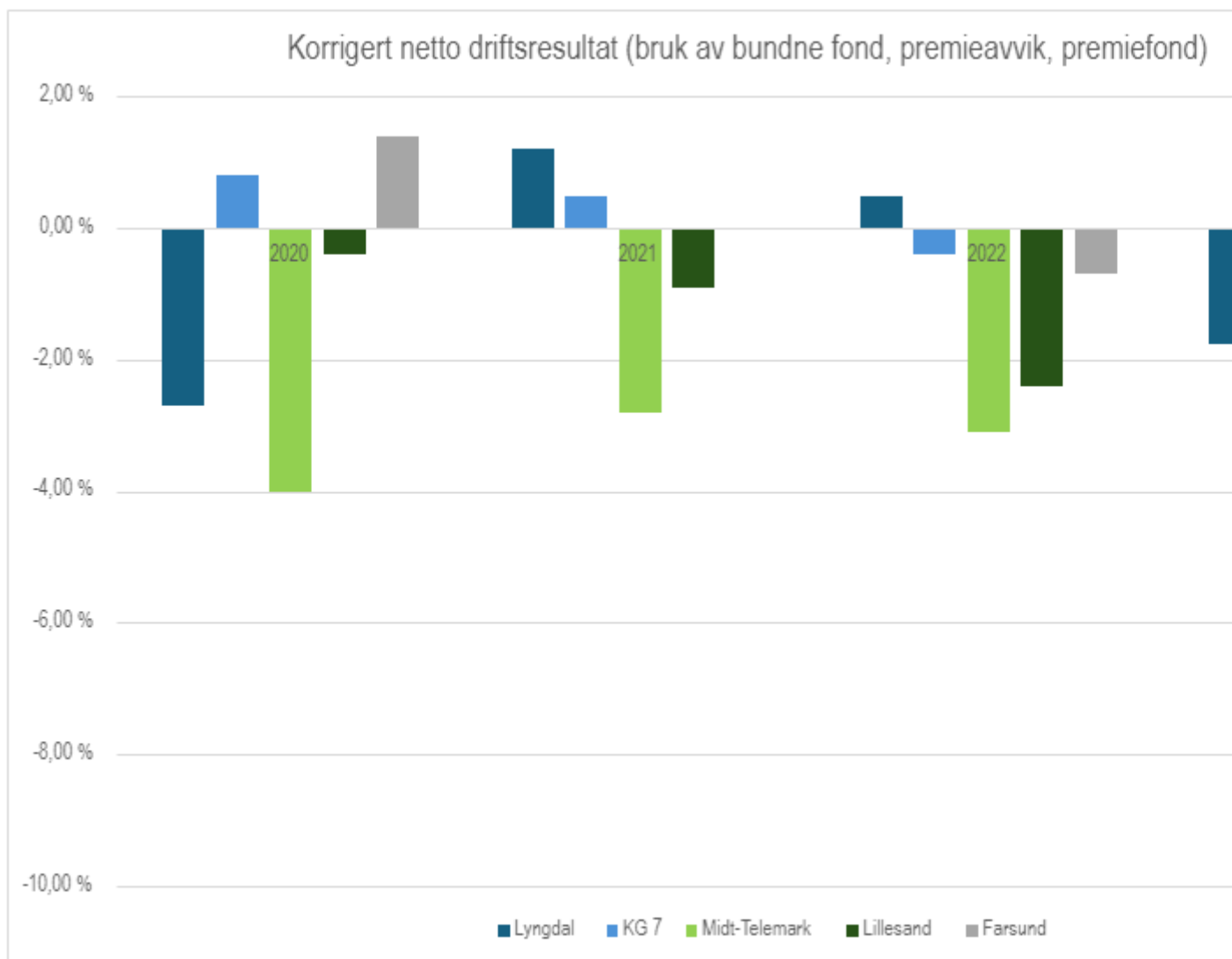
Noe av årsaken til økningen i netto driftsresultat er blant annet annet inntekter som følge av mottak av flyktninger. I 2023 er det avsatt 18,5 mill som er anslåtte merinntekter på flyktninger.

	2020	2021	2022	2023
Lyngdal	0,00 %	1,30 %	3,00 %	3,60 %
KG 7	2,00 %	4,10 %	2,10 %	0,30 %
Midt-Telemark	-2,30 %	1,70 %	-0,70 %	-2,40 %
Lillesand	2,10 %	1,70 %	-0,20 %	-1,40 %
Farsund	3,10 %	5,10 %	0,50 %	0,60 %

Korrigert netto driftsresultat

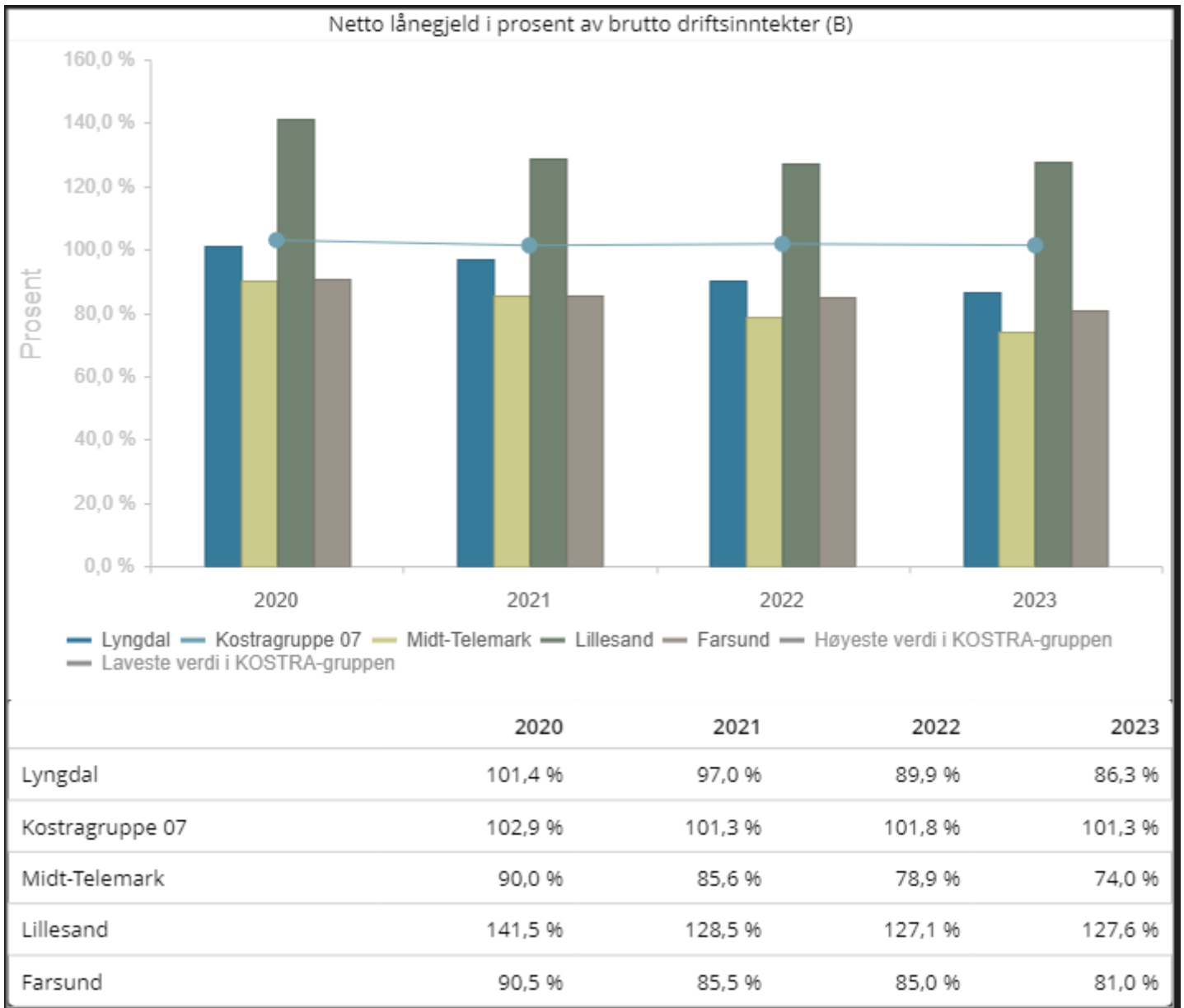
Korrigert netto driftsresultat er resultatet korrigert for bruk av bundne fond, årets premieavvik samt bruk av premiefond. Kommunen har betydelig lavere korr. driftsresultat. Det betyr at man har brukt midler fra bundne fond som er øremerket og skal dekke kostnader. Det er også korrigert for premieavvik. Premieavviket er for 2023 betydelig og er over 70 mill i 2023. Premieavviket inntektsføres det året det oppstår og utgiftsføres med 1/7 del de neste 7 årene. Man korrigerer derfor for premieavvik fordi det er en utgift man til slutt må ut med uansett. Det er også korrigert for bruk av premiefond.

	2020	2021	2022	2023
Lyngdal	-2,70 %	1,20 %	0,50 %	-1,75 %
KG 7	0,80 %	0,50 %	-0,40 %	-5,20 %
Midt-Telemark	-4,00 %	-2,80 %	-3,10 %	-7,80 %
Lillesand	-0,40 %	-0,90 %	-2,40 %	-7,10 %
Farsund	1,40 %	0,00 %	-0,70 %	-4,90 %

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld er opptak av lån korrigert for ubrukte lånemidler.

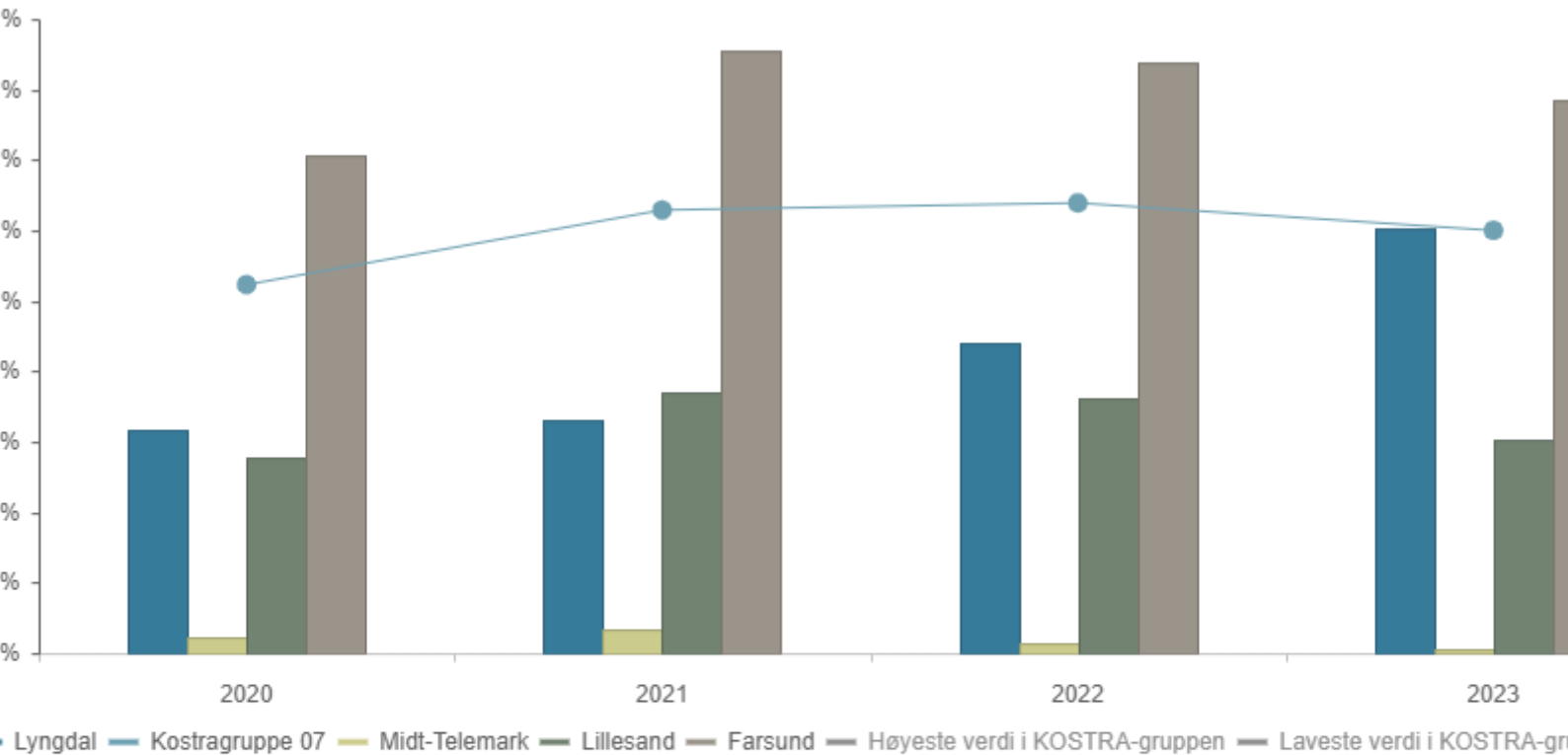

Netto lånegjeld er over måltallet, men har sunket de siste årene. Gjelden har vært omtrent lik, men brutto driftsinntekter har økt.

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

For å ha opprettholde en stabil tjenesteproduksjon selv om uforutsette hendelser skjer, er vi avhengig av å ha en reserve i form av frie fond. Dette er såkalte disposisjonsfond. Nasjonalt anbefalt nivå er 8-10 prosent, og Lyngdal kommune har vedtatt at frie fond (disposisjonsfond) skal minst ligge på det.

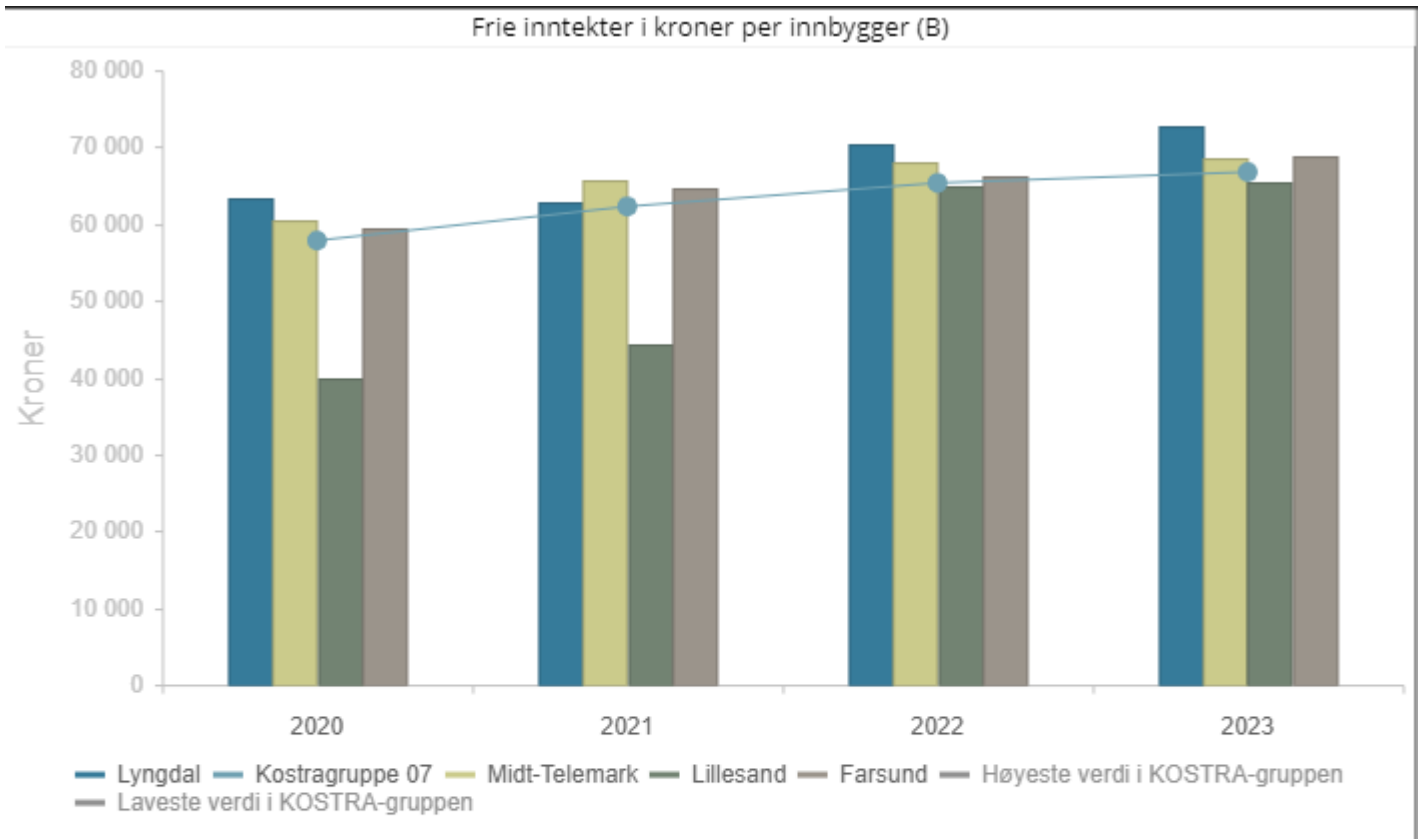
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)

Kommunen har de siste årene kunne avsette midler til disposisjonsfond (overskudd) og er i 2022-2023 oppe på anbefalt nivå.

Frie inntekter

Kommunens frie inntekter er i hovedsak skatt og rammetilskudd.

	2020	2021	2022	2023
Lyngdal	63 355	62 779	70 436	72 591
Kostragruppe 07	57 824	62 258	65 324	66 741
Midt-Telemark	60 566	65 632	68 136	68 419
Lillesand	39 949	44 292	64 854	65 488
Farsund	59 467	64 689	66 129	68 881

Lyngdal kommune hadde en kraftig økning i frie inntekter fra 2021 til 2022 og en liten økning i 2023. Kommunen har høyere inntekter enn kostragruppe og de øvrige sammenligningskommunene.

Hovedårsaken til den kraftige økningen fra 2021-2022 er regnskapsføringen av de såkalte Sio midlene (statlig finansiering av omsorgstjenester). I den perioden vi var med i SIO prosjektet ble vi trukket i rammetilskudd og kompensert med øvrige inntekter (som ikke ble regnet som frie inntekter).

Likviditet, arbeidskapital og soliditet

Arbeidskapital

Arbeidskapital er definert som differansen mellom omløpsmidler (bankinnskudd, kontanter og omsettelige aksjer og andeler) og kortsiktig gjeld. Dette nøkkeltallet beskriver handlingsrommet til kommunen. Denne bør være positiv slik at det er nok langsiktig kapital til å finansiere kommunens anleggsmidler.

Årsmelding 2023

Balansen	01.01.2023	31.12.2023	Endring
Omløpsmidler	500 251 302	555 469 500	55 218 198
Kortsiktig gjeld	159 430 646	176 127 340	16 696 694
Arbeidskapital	340 820 655	379 342 160	38 521 504

Arbeidskapitalen er positiv som betyr at omløpsmidlene er større enn kortsiktig gjeld. Både omløpsmidler og kortsiktig gjeld er økt, men omløpsmidler har økt mer enn gjelden. Med andre ord betyr det at kortsiktige eiendeler overstiger dens kortsiktige forpliktelser.

Soliditet

Soliditet er et uttrykk for kommunens evne til å tåle framtidige underskudd. Når man vurderer soliditet ser man på hvor stor andel av kommunens eiendeler som er finansiert med egenkapital og hvor stor andel som er finansiert med lånte midler. Egenkapitalandelen sier noe om hvor mye egenkapital det er i forhold til kommunens eiendeler. Jo høyere egenkapitalandelen er, jo bedre kan kommunen tåle tap. Egenkapitalandelen er omtrent på samme nivå som ved utgangen av fjoråret. 35% av kommunens eiendeler er finansiert gjennom egenkapital.

	31.12.2022	31.12.2023
Egenkapitalandel	35,5%	35,3%
Sum egenkapital	1 314 539 676	1 370 289 465
Sum eiendeler	3 708 760 844	3 881 349 943

Likviditet

Likviditetsgraden forteller om kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser, og er et forhold mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld-korrigert for premieavvik. Likviditetsgrad 1 består av omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld. Normen for god likviditetsgrad 1 er at omløpsmidler delvis bør være finansiert av langsiktig kapital. Omløpsmidlene bør derfor være større enn den kortsiktige gjelden. Forholdstallet på god likviditet er satt til 2.

Likviditetsgrad 3 består av de mest likvide omløpsmidlene (kasse/bank) sett i forhold til kortsiktig gjeld. Normen for god likviditetsgrad 3 er at de mest likvide midlene bør være minst like store som kortsiktig gjeld –altså 1.

	31.12.22	31.12.23	Anbefalt nivå

Årsmelding 2023

Likviditetsgrad 1 (OM/KG)	2,6	2,4	2
Likviditetsgrad 3 (Bank/KG)	1	0,86	1
Omløpsmidler (korr for premieavvik) (bankinnskudd)	421 044 500	423 066 587	
	(162 880 510)	(152 183 157)	
Kortsiktig gjeld	159 430 646	176 127 341	

Vi ligger over anbefalt nivå på likviditetsgrad 1. Noe ned fra 2022, men under anbefalt nivå på likviditetsgrad 3. De mest likvide midlene (bankinnskudd) er blitt redusert i løpet av året samtidig som kortsiktig gjeld har økt. Med Likviditetsgrad 3 på under 1 betyr at vi ikke har bankinnskudd nok til å dekke den kortsiktige gjelden. Vi er avhengig av å løse inn fordringer for å dekke all kortsiktig gjeld.

Men det er verdt å merke seg at tallene vi bruker i utregningen kan endres raskt avhengig i fremdrift i investeringsprosjekter, tidspunkt for låneopptak mm. I balansen vises flere fond som er bundet til pågående og planlagte prosjekter. Midlene på disse fondene må løses inn når prosjektene kjøres i gang og dermed tappes kontantbeholdningen. Det samme gjelder for ubrukte lånemidler. Når prosjektene iverksettes fullt ut forsvinner også disse midlene fra kontantbeholdningen. Korrigert for bundne fond er likviditetsgrad1 2,3 2022 og 2,1 i 2023.

Samfunns- og befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling 4. Kvartal 2023

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Folketall ved inngangen av kvartalet	9 739	9 845	10 085	10 332	10 377	10 357	10 389	10 365	10 464	10 480	10 751
Fødte	141	136	138	127	130	116	130	106	107	102	90
Døde	93	72	68	70	76	83	80	79	75	90	79
Fødselsoverskudd	48	64	70	57	54	33	50	27	32	12	11
Innvandring	156	206	176	215	149	119	58	58	55	752	882
Utvandring	30	15	20	47	71	41	35	31	32	34	56
Innflytting, innenlands	284	338	397	350	353	369	367	484	397	415	435
Utflytting, innenlands	349	355	459	471	481	448	464	435	439	814	1 189
Netto innvandring og flytting	61	174	94	47	-50	-1	-74	76	-19	319	72
Folkevekst	106	240	162	106	4	32	-24	99	16	271	84
Folketallet ved utgangen av kvartalet	9 845	10 085	10 247	10 353	10 357	10 389	10 365	10 464	10 480	10 751	10 835

Innbyggertallet i Lyngdal kommune øker jevnt og trutt. Hovedårsaken til den store økningen fra 2021 er at flyktingene som bor på akuttmottaket blir regnet som innbyggere i Lyngdal kommune. Dette gjelder 2022 og 2023.

Per 01.01.2023 var det 10 751 innbyggere i Lyngdal kommune. 272 av disse er personer med ukrainsk statsborgerskap. Per 31.12.2023 var det 10 835 innbyggere og 315 av disse er personer med ukrainsk statsborgerskap. Vi har i 2022 bosatt 82 og i 2023 54 flyktinger som i hovedsak kommer fra Ukraina.

Korrigerer vi for disse og antar at alle bosatte flyktinger er fra Ukraina, er det reelle tallet på innbyggere i Lyngdal kommune per 01.01.2023 ca 10 560 og per 31.12.2023 ca 10 650.

Oversikten viser en betydelig nedgang i antall fødte de siste årene i Lyngdal kommune. Antall fødte i 2013 var 141 barn og antall fødte i 2023 var 90. Hvert eneste år de siste ti årene har det blitt født færre barn enn tidligere.

Informasjon og kommunikasjon

Hjemmesiden:

Trafikken på hjemmesiden økte med over 10 prosent sammenlignet med 2022. Stadig flere oppdager at kommunens portal er stedet å besøke for å finne aktuell kommunal informasjon og veiledning.

2023 var et valgår, og i statistikken kommer nettopp politikk og valg høyt opp på listen over innhold som er mest besøkt.

LYNGDAL KOMMUNE

Language ▾ Lytt til tekst ▾ For ansatte ☰ Meny

Hva lurer du på? [Søk her](#)

> For barn, unge og foreldre > Postliste, politikk, høringer > Ledige stillinger
> Min side > Byggesak, eiendom, kart > Kommune-TV [Se alle tjenester →](#)

Kommunenytt

Vil du bli meddommer eller skjønnsmedlem?

Vil du påta deg et viktig samfunnverv? Lyngdal kommune skal i løpet av våren 2024 rekruttere nye meddommere og skjønnsmedlemmer for valgperioden 2025–2028. Noe for deg?

23.02.2024

VIVÅGER TIAIA

Bilde viser www.lyngdal.kommune.no

Totalt i 2023 hadde vi på hjemmesiden 335 633 treff, og hele 739 383 sidevisninger. Månedssnittet på antall treff ble da 27 969. Det er det høyeste antall treff noensinne, når vi holder «korona-året» 2021 utenfor.

I 2023 redesignet vi hjemmesiden noe. I tillegg til at Kommune-Kari da fikk en mer framtrødd plass, etablerte vi en helt ny seksjon kalt «Kommunenytt». Her har vi gjort plass til flere aktuelt-saker enn det vi tidligere hadde mulighet for å presentere. At nyhetsformidlingen vektlegges såpass sterkt handler om flere ting. Både kultur- og omdømmebygging, kommunens visjon om å forene innbyggere og ansatte samt lovkravet til at en kommune skal drive aktiv informasjon om egen virksomhet.

I løpet av 2023 ble det under «Kommunenytt» publisert til sammen 178 unike saker.

Kommune-TV:

Kommune-TV har etablert seg som en solid innsatsfaktor for styrket nærdemokrati.

I 2023 ble det livestrømmet fra til sammen 45 politiske møter. Minimum 10 176 personer fulgte disse sendingene. Minimum fordi statistikken i Kommune-TV registrerer antall IP-adresser (dataenheter) som er inne på en sending. Siden det teoretisk kan være flere personer som følger et møte via en påkoblet PC eller mobil enhet, så er antall seere et minimumstall.

Bildet viser et stillbilde fra tv sending fra Kommune-tv: dette er fra møtet 29. juni, kommunestyremøtet som i 2023 hadde flest følgere på Kommune-TV.

Sendingen med flest seere i 2023 var overføringen fra kommunestyret 29. juni. Denne sendingen hadde hele 993 følgere. Snittet for de 11 kommunestyremøtene som var i 2023 ble på 600 seere.

Ellers varierer antall seere ganske mye fra sending til sending, alt etter hvilke saker som behandles. Eksempelvis var det hele 309 følgere da utvalg for barn og oppvekst 7. juni behandlet rapporten om framtidig skolestruktur i Lyngdal sentrum. Tilsvarende var det bare seks følgere på sendingen fra det samme utvalget 25. januar.

I 2023 ble det strømmet fra 24 utvalgsmøter, som til sammen hadde 1424 seere. Det gir et snitt på 60 seere per sending.

Det har vært strømmet fra ti formannskapsmøter, som til sammen hadde 2142 følgere. Altså et snitt på 214 seere per sending/møte. Formannskapsmøtet med flest antall følgere var 26. januar, med 388. Da sto blant annet saken om testturbin (havvindmølle) på Hausvik på dagsorden.

Kommune-Kari:

Kommune-Kari er Lyngdal kommunes samtalerobot, sentralt plassert på hjemmesiden. Kommune-Kari er en delingsplattform som i dag benyttes av mer enn hundre norske kommuner. Per i dag kan hun svare på mellom 6000 og 7000 kommunale spørsmål, hvorav mer enn tusen er tilpasset Lyngdal kommune. Kunnskapsbasen utvides kontinuerlig, og hun blir stadig flinkere.

Gjennom 2023 har Kommune-Kari hatt totalt 16 042 samtaler, og hun har i løpet av disse samtalene svart på til sammen 23 351 spørsmål. Mer enn en dobling fra 2022, da tilsvarende tall var 7117 samtaler og 9426 spørsmål. Dette var ellers ganske likt som både i 2021 og 2020.

I 2023 redesignet vi hjemmesiden og gjorde Kommune-Kari enda mer synlig og framtrødende på fronten. Noe som helt åpenbart har resultert i denne signifikant økte bruken av samtaleroboten vår.

I løpet av disse over 16 000 samtalene er mer enn 14 000 lenker brukt og over 12 000 informasjonsknapper åpnet. 16 042 samtaler tilsvarer 44 daglige henvendelser via Kommune-Kari gjennom hele året.

De mange samtalene med Kommune-Kari gjennom 2023 har dreid seg om mer enn et halvt tusen ulike tema. Det være seg faktura og betaling, avfall, barn, vann og avløp, psykisk helse, landbruk, familie, flytting, dødsfall mv. Hun blir egentlig spurt om det aller meste knyttet til kommunale og andre offentlige tjenester.

Ti på topp-kategoriene er i denne rekkefølgen (med antall spørsmål i parentes): Om kommunen (2380); helse og omsorg (2326); kartløsning (1709); utdanning og skole (1617); kontakt (1166); planer og rapporter (967); ledige stillinger (945); saker og saksbehandling (874); politikk (703) og kultur (645).

Etter avsluttet samtale har brukerne av Kommune-Kari mulighet for å gi tilbakemelding på hvordan samtalen opplevdes, i form av tommel opp eller tommel ned, samt mulighet for å avlevere en kommentar. Det er ikke så mange slike tilbakemeldinger å finne, men av det beskjedne antallet som har gitt slik respons er det omtrent like mange tommer opp som tommer ned. Vi velger å tolke det minimale antall tilbakemeldinger som positivt, og at de som har brukt Kommune-Kari har fått relevante svar og veiledning. Det er stort sett når man er misfornøyd at man «gidder» å si ifra.

Annet:

Som en del av vårt strategiske informasjonsarbeid lagde vi i 2023 en åtte siders brosjyre som handlet om nettopp kommunal informasjon. Om hvor og hvordan Lyngdal kommune informerer, om hvilke kanaler som benyttes, og hvor publikum finner dem. Denne ble i uke 12 distribuert med Posten til alle husstander i Lyngdal kommune.

Brosjyren finner du her (lenke til PDF): <https://www.lyngdal.kommune.no/globalassets/samfunn-og-samskaping/bilder/infobrosjyre-lyngdal-kommune-01-23-web.pdf>

I mars 2023 ble også kommunens offisielle Facebook-side lagt ned. Dette grunnet betenknninger knyttet til personvernet, samt at bruken av Facebook, og andre sosiale medier, i svært liten grad bidro til å øke trafikken på kommunens hjemmeside. Kommunen bruker ikke lenger noen sosiale medier i sin kommunikasjonsvirksomhet.

Les mer her om bakgrunnen for at vi hoppet av Facebook (lenke til sak på hjemmesiden): <https://www.lyngdal.kommune.no/no/aktuelt/slutt-pa-facebook-deling/>

Fra og med april 2023 tok vi også i bruk et nytt måleverktøy for å registrere trafikk på våre digitale flater. Google Analytics ble erstattet med Matomo. Dette på bakgrunn av Datatilsynets bekymringsmelding knyttet til at bruk av Google Analytics ikke er i tråd med personvernforordningen (GDPR). Datatilsynet anbefalte å sjekke ut alternativer til Google Analytics. Lyngdal kommune valgte løsningen Matomo, som er et GDPR-vennlig analyseverktøy. Her eier vi dataene selv, og kan selv velge hvor dataene skal lagres.

Digitalisering

Strategi for digitalisering

Lyngdal kommune sin digitaliseringsstrategi er å følge opp regjeringens «[En digital offentlig sektor: Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025](#)» hvor fokuset er at digitaliseringen av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter, og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet.

Lyngdal kommune jobber også sammen med og er en del av [#digiagder](#) som er et nettverk for digitalisering og er en del av [regionplan Agder](#).

TILTAK: Årlige digitaliseringsmøter med virksomhetene

Hensikten med tiltaket er å understøtte digital transformasjon i hver enkelt virksomhet, og i offentlig sektor som helhet. Dette gjøres via ASPIT som er vår IKT-driftsleverandør. Virksomhetene har egne digitaliseringskrav knyttet til sitt fagområde som skal innlemmes i virksomhetsplanen.

Sjekkliste informasjonssikkerhet

		Ja	Vet ikke	Nei	Kommentar	Tiltak	Frist
1	Oversikt						
1.1	Har kommunen kartlagt og identifisert relevante krav de er underlagt (eks. lover, myndighetskrav mv.)?	X					
1.2	Har kommunen identifisert verdiene sine? Dvs. hvilke informasjon, personopplysninger, funksjoner, gjenstander, systemer mv. den sitter på som må beskyttes.	X			I 2022 ble det laget en oversikt over alle kritiske verdier I 2023 skal listen suppleres med de resterende gruppene verdier	Lage oversikt i COMPILO Se punkt 2	2023
1.3	Har kommunen kartlagt avhengighetene de har for å kunne ivareta sine funksjoner og beskytte sine verdier?			X	Dette ble utsatt til 2024		2024
1.4	Har kommunen vurdert om de har informasjon eller funksjoner som faller inn under sikkerhetsloven?	X					
1.6	Har kommunen oversikt over alle tjenester som er utkontraktert?	X					
2	Risikovurderinger						
2.1	Har kommunen gjennomført sårbarhetskartlegging og vurderinger (risikovurderinger)?	X			Ligger i compilo 100:overordnet. Deretter på virksomhets og avdelingsnivå		
2.2	I risikovurderingen, har kommunen identifisert hvilke trusler som kan ramme deres verdier?	X			Trusler er identifisert		
2.3	Har kommunen utarbeidet scenarier med tenkte situasjoner hvor trusselaktører forsøker å	X			Øvelse høsten 2022 med Statsforvalter	Intern øvelse i 2024 med informasjon	2024

Årsmelding 2023

	påvirke dens verdier?				Intern øvelse med kritiske informasjonsverdier 2023	av høy verdi	
					Test med MSN i 2023		
2.4	Har kommunen gjennomført vurderinger av konsekvensene for personvernet der det er sannsynlighet for en høy risiko for personvernet til innbyggerne?	X			Blant annet ved å stenge facebook		
2.5	Har kommunen gjennomført konsekvensvurderinger for å fastsette eventuelle skadefølger det vil ha om dets verdier faller helt eller delvis bort?	x			Gjennomført med kritiske systemer. Skal gjennomføres med systemer med høy verdi i 2024		2024
2.6	Har kommunen iverksatt tiltak for å håndtere risiko, basert på risikovurderinger som er gjennomført?	X			En rekke tiltak på ulike nivå i organisasjonen er iverksatt.		
3	Organisering						
3.1	Har kommunen integrert personvern og informasjonssikkerhet i den sektorovergrepene internkontrollen?	x			Ble gjort i 2021		
3.2	Har kommunen en plan for avvikshåndtering, som sikrer at kommunen er i stand til å oppdage, håndtere og lære av sine avvik?	x			<ul style="list-style-type: none"> • Via COMPILO • En del av intern- og lederopplæring • En del av onboardingen 		
3.3.	Legger avvikshåndteringen til rette for å overholde kravet om å varsle Datatilsynet innen 72 timer?	X			<ul style="list-style-type: none"> • Automatisk varsling til informasjonssikkerhetsansvarlig • Automatisk varsling til personvern-ombudet 		
3.4	Har kommunen etablert klare roller og ansvar for etterlevelse og oppfølging av personvern og informasjonssikkerhet?	x			Roller i personvern og informasjons-sikkerhetsarbeidet		
3.5	Har kommunen	x			Kapasiteten er utfordrende		

	tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta informasjonssikkerheten?						
3.6	Har kommunen tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta personvernet?	x			Kapasiteten er utfordrende		
3.7	Har kommunen et personvernombud?	x					
3.8	Har kommunen sikret personvernombudets uavhengighet, og at det er fri for interessekonflikter mellom ombudsrollen og andre oppgaver	x					
3.9	I årlig rapportering til politiske organer for internkontroll; inkluderes informasjonssikkerhet og personvern?	x					
4	Kompetanse og kultur						
	Er det gjennomført opplæringskampanjer for de ansatte? (og responderer de ansatte)?	x			Introduksjonsprogram Intern- og lederopplæring		
5	Personvern						
5.1	Har kommunen tilrettelagt for at innbyggere og ansatte kan ta kontakt og påberope seg sine rettigheter etter personvernregelverket?	x			Via hjemmesiden		
5.2	Har kommunen en personvernerklæring som er tilgjengelig for innbyggere, ansatte og andre kommunen behandler personopplysninger for?	x			Påbegynt via samsvar.as		
5.3	Har kommunen tilgjengelighetserklæringer	x			Via hjemmesiden og UU tilsynet		

Oppsummering av alle ROS-analyser om GDPR/informasjonsikkerhet

De siste 2 årene er det gjennomført en rekke ROS analyser. Det jobbes i virksomheter og avdelinger med å identifisere og håndtere risiko knyttet til informasjonssikkerhet. Per utgangen av 2023 er det 19 aktive ROS analyser i Lyngdal kommune.

Informasjonssikkerhet avvik i 2023

Avvik registrert innen kategorien informasjonssikkerhet i COMPILO for 2023 er 29. Det er 9 færre enn 2022. Disse er behandlet og lukket.

Informasjonssikkerhet basert på rapportene fra våre ledere for året 2023:

Kjennskap til informasjonssikkerhetsmålene:

- 80% av lederne rapporterer at de er kjent med informasjonssikkerhetsmålene for 2023.
- 14% av lederne oppgir at dette arbeidet er underveis.

Tilpasning av virksomheten til sikkerhetsstrategiene:

- 45,1% av lederne sier at de har tilpasset virksomheten eller avdelingen til sikkerhetsstrategiene for 2023.
- 17,6% av lederne oppgir at de ikke har tilpasset virksomheten til strategiene.

Gjennomføring av informasjonssikkerhetskurs:

- 35,2% av lederne rapporterer at alle ansatte har fullført informasjonssikkerhetskursen.
- 42,6% av lederne sier at dette arbeidet er pågående.
- 22,2% av lederne oppgir at dette ikke er gjennomført.

Det er positivt å se at flertallet av lederne er kjent med informasjonssikkerhetsmålene og at mange har tilpasset virksomheten til strategiene. Imidlertid er det fortsatt et betydelig antall ledere som arbeider med å gjennomføre informasjonssikkerhetskurs for alle ansatte.

Flyktnings situasjonen Lyngdal kommune

Lyngdal kommune har i 2023 bosatt 54 flyktninger. I tillegg har kommunen et mottak for asylsøkere i kommunen. Dette er et privat mottak og driftes av Hero Norge AS. I 2023 har det vært ca 1200 personer registrert i mottaksfase i Lyngdal.

Akuttmottak:

Det har vært ett ordinært mottak for asylsøkere i Lyngdal kommune i 2023. Det har også vært et mottak for enslige mindreårige asylsøkere (EMA). Begge er på Solsiden mottak, og de er i lokalene til gamle LBS på Rom. Mottakene er privat driftet, og Hero Norge A/S er driftsoperatør. Solsiden ordinært mottak er godkjent for drift av minst 150 plasser i tre år, til november 2025. Samtidig har de opsjon på inntil 200 plasser til. 3-årsperioden kan forlenges med 1+1 år. Hele året var det driftsavtale på 350 plasser, altså full kapasitet. Solsiden EMA mottak er godkjent for drift av 30 plasser.

I tillegg godkjente Lyngdal kommune i 2023 alternative mottaksplasseringer, det vil si private plasseringer der flyktninger selv ordner seg bolig i Lyngdal kommune. Kommunen får tilskudd til slike plasseringer, og skal yte samme tjenester som til flyktninger i ordinære mottaksplasser. Det ble registrert 3 slike plasseringer i 2023.

I 2023 har ca 1.200 personer vært registrert i mottaksfase i Lyngdal kommune.

Selv om mottakene er privat driftet, så er Lyngdal kommune ansvarlig for å tilby og gjennomføre et tjenestetilbud til alle asylsøkere som oppholder seg i kommunen. Lyngdal kommune valgte å organisere alle helsetjenestene til flyktninger i et **tverrfaglig kommunalt helseteam (KTH)**. KTH tilbyr støtte, hjelpemidler, oppfølging tuberkulosekontroller, helsekartlegginger m.m. KTH har variert i sammensetning, der både helsesykepleiere, sykepleiere, sosionomer, terapeuter innen psykisk helse, fagarbeidere og assistenter har deltatt/ bidratt. Gjennom året har det vært en relativt stabil ansattgruppe. I enkeltsaker samarbeider man også med øvrig kommunalt tjenesteapparat i tillegg. Ansatte i KTH har nå opparbeidet seg erfaring og kompetanse, og det er god flyt i arbeidet. Det er i tillegg en lege som har 20% stilling i KTH.

Samarbeidet med Solsiden har vært svært bra, og tilbakemeldingene fra dem er også at de er fornøyde med tjenestetilbudet. Samarbeidet internt i kommunen, blant annet med helsestasjon, kommunepsykiater, hjemmetjenester og ergo- og fysioterapeuter har også vært bra.

På grunn av mengden asylsøkere som i løpet av året er i mottaksfase i Lyngdal kommune, så kan det periodevis være krevende arbeid. Vi har imidlertid klart å finne lokale bærekraftige økonomiske løsninger. Vi mottar et vertskommunetilskudd for å ha mottak i kommunen, og et tilskudd per mottaksplass i drift. Budsjettet tilbud er lagt opp innenfor rammen av tilskuddene. Tjenestene ble lokalisert på Solsiden, og vi får bruke lokalene uten kostnad.

Det ble tidlig ansatt to personer fra Ukraina som tolker, og dette sparte oss for store tolkeutgifter. Vi har også opplevd at det er stort engasjement blant frivillige, og det er etablert mange tilbud for asylsøkerne. Samarbeidet med frivillige har man gode erfaringer fra.

Bosatte flyktninger:

I 2022 vedtok Lyngdal å bosette 80 flyktninger, pluss 2 enslige mindreårige, og for 2023 ble det vedtatt bosetting av totalt 50 flyktninger samt 3 enslige mindreårige. De aller fleste flyktningene som er blitt bosatt i kommunen de siste to årene har kommet fra Ukraina, men det er også blitt bosatt overføringsflyktninger fra Syria og Afghanistan. Aldersfordeling flyktninger bosatt i 2022 og 2023:

	Antall 2022	Antall 2023	Totalt

Årsmelding 2023

Under 18	30	23	53
18-55	41	26	67
55-67	10	3	13
67+	1	2	3
Sum	82	54	136

- Tabellen inkluderer enslig mindreårige som er bosatt.
- 18 personer er bosatt i Lyngdal Nord. 8 personer er flyttet fra kommunen.

Bosetting og oppfølging av nyankomne flyktninger er delegert til NAV Lister. NAV anskaffer boliger og møblerer disse før flyktningene ankommer til kommunen. Deretter vil den enkelte flyktning som hovedregel overta leieforholdet. De får støtte i form av sosialhjelp til etablering og nødvendig utstyr samt utgifter til livsopphold og boutgifter. Innen 3 måneder etter bosetting har kommunen plikt til å tilby introduksjonsprogram for aldersgruppen 18- 55 år. Den enkelte deltaker har da krav på en kommunal introduksjonsstønad som utgjør 2 x grunnbeløpet i folketrygden, pr tiden kr. 237 000 årlig. Flyktningene fra Ukraina har som hovedregel kun krav på deltakelse i introduksjonsprogrammet i 12 måneder. Kommunen kan i noen tilfeller utvide dette med seks måneder. Oversikten nedenfor viser hva

Tilskot	Busettingsår	Sum
Integreringstilskot	År 1 (2023)	234 900 kroner (einslege vaksne)
Integreringstilskot	År 1 (2023)	189 400 kroner (vaksne)*
Integreringstilskot	År 1 (2023)	182 300 kroner (einslege mindreårige) **
Integreringstilskot	År 1 (2023)	189 400 kroner (barn)*
Integreringstilskot	År 2 (2022)	243 100 kroner
Integreringstilskot	År 3 (2021)	172 900 kroner
Integreringstilskot	År 4 (2020)	85 700 kroner
Integreringstilskot	År 5 (2019)	70 200 kroner
Barnehagetilskot	År 1 (2023)	27 100 kroner (eingongstilskot)
Eldretilskot	År 1 (2023)	176 000 kroner (eingongstilskot)

*Personar blir rekna som vaksne frå og med det året dei fyller 18 år.

**Einslege mindreårige flyktningar utløyser integreringstilskot år 1 med sats for einslege mindreårige flyktningar. Dette gjeld også einslege mindreårige flyktningar som har fylt 18 år ved busettinga.

kommunen mottar i tilskudd for bosetting av flyktninger.

Tilskuddet faller bort dersom flyktningen folkeregistres i annen kommune, returnerer til hjemlandet eller flytter til andre land. Utgiftene til bosetting, sosialhjelp og livsopphold ol utgiftsføres og utbetales av NAV, og så blir dette viderefakturert til Lyngdal kommune. I tillegg har kommunen ekstra utgifter innenfor helse, skole, barnehage, voksenopplæring ol. Inntektene skal dekke dette de første 5 årene, men etter det forventes det at det ikke er ekstrakostnad for bosatte flyktninger. Kommunestyret har vedtatt å avsette avviket mellom inntekter og utgifter det enkelte år på et eget fond til senere bruk til flyktninger. Det kan leses mer om Nav og arbeidet med flyktninger i Nav sin årsmelding.

https://innsynpluss.onacos.no/lyngdal/politisk-moteoversikt/#/details/m-2ad82346_0ac7_4515_bd50_1fffb15817d0-16!eHOFAs

Utfordringene i 2023 for Lyngdal kommune når det gjelder flyktninger har blant annet vært legetjenester. Antallet på venteliste for fastlege er stabilt høyt og på ca 890. Dette betyr at vi ikke har kunnet tilby flyktningene fastlege i vår kommune. Flere har fått fastleger i andre kommuner.

Grunnskole og voksenopplæringen:

Lyngdal kommune har to avdelinger for voksenopplæring, Byremo voksenopplæring og Lyngdal voksenopplæring.

På Byremo har det i 2023 vært et snitt på 30 elever. Dette er inkludert elever som bor i Hægebostad kommune (ca 22 elever).

I Lyngdal har skolefritidsordningen ved Å barneskole og Lyngdal Voksenopplæring har hatt sambruk av lokalene ved "gamle Å ungdomsskole". Økningen i antall skolefritidsbarn og flyktninger har utfordret plasskapasiteten ved gamle Å ungdomsskole og det har ikke lenger vært mulig med sambruk. Lyngdal kommune og Amento inngikk i første halvdel av 2023 avtale om leie av lokaler til Lyngdal Voksenopplæring. Fra august 2023 startet deltakere på Lyngdal voksenopplæringen opp i nye lokaler på Amento.

På voksenopplæringa på Rom har vi "Velkomstscolen" for nyankomne elever i 1-10 klasse, fordelt på tre klasser. Elevtall i 2023 har vært ca 16 elever på 1.-4.trinn, ca 8 elever på 5.-7.trinn og ca 21 elever på 8.-10.trinn. Her er både bosatte elever og elever fra mottaket. Bosatte elever blir overført til nærscolen sin når de har fått en viss grunnleggende norskkompetanse. I tillegg har vi en klasse for elever fra mottakene i aldersgruppen 16-18 år som får grunnskoleopplæring (16 elever).

På Amento har vi grunnskole for voksne (36 elever inkl 16-18 åringer som ikke er på Rom), norskkurs (64 elever) og spesialundervisning. Også her har vi både bosatte elever og elever fra mottaket, i tillegg til grunnskoleelever fra andre kommuner, hovedsakelig Farsund.

I barnehagen:

Høsten 2023 var det 20 barn som har kommet som flyktninger til Norge de to siste årene, som er bosatt i Lyngdal kommune og som har barnehageplass. Barnehageplassene er spredt rundt i kommunen, og fordeler seg mellom følgende barnehager: Byremo, Konsmo, Lyngtua, Læringsverkstedet Faråna, Læringsverkstedet Rom og Filadelfia. Det er positivt at barna går i barnehage i nærområdet der de bor.

Barna er integrert i de ordinære avdelinger i barnehagen, og er en del av den totale barnegruppen. Flyktningbarn bidrar til et bredere mangfold i barnehagen, noe som er positivt for barn og ansatte. De får oppleve forskjellige kulturer, språk og etniske bakgrunner som bidrar til utvikling av toleranse og respekt for ulikheter.

Manglende felles språk er en utfordring i samarbeidet med foreldre, og det brukes tolk når det er nødvendig. Barnas bakgrunn og historie er viktig for dets videre utvikling, og når barnehagen ikke har den informasjonen klarer vi ikke å møte barnet på en best mulig måte.

Det var 105 minoritetsspråklige barn i barnehage (Kilde: BASIL Pr 15.12.23) i 2023. Det utgjør 20 % av alle barn som går i barnehage i Lyngdal kommune.

Frivilligsentralen:

BUA har stort trykk i forbindelse med mottak og bosatte flyktninger. Personalet bruker mye tid på forklaring, oversettelse, innføring i regler og bruk av utstyr og informasjon om egnede områder for bruk av utstyr. Dette gir flyktningene god innsikt i lokalsamfunnet. BUA er også et sted de kan bli møtt på en god måte og der de får mulighet til å delta i friluftsliv og andre aktiviteter med godt utstyr. Det er også en arena som mange lyngdøler bruker, noe som bidrar til å minske utenforskap og gir inkludering og integrering. Vi ser at transport er en utfordring, og BUA har derfor i senere år investert i flere sykler.

Frivilligsentralen merker også økt bosetting og har i flere år hatt prosjekter inn mot denne gruppen, eks Fritidsguide (aktiviteter i ferie og veiledning inn i fritidsaktiviteter), julegaveaksjon og språkkafe. Vi ser et sterkt behov for å bidra til integrering av de som ikke klarer å tilegne seg tilstrekkelig norskerferdigheter i introduksjonsprogrammet. Vi prøver over lang tid å gi innføring i norsk språk, samfunn og kultur. Frivilligsentralen er en "lavterskel-arena", som over tid kan bygge tillit og slik åpne opp for læring og integrering på en rimelig måte. Både BUA og Frivilligsentralen involverer innbyggere i alle aldersgrupper. Frivillige er en rimelig ressurs, men de må ivaretas og få sin oppmerksomhet på en god måte, og det krever tilstrekkelig finansiering. Vi samarbeider med andre frivillige organisasjoner, noe som gir tilgang til finansiering via instanser kommunen ellers ikke har tilgang til.

Boligmarkedet:

Boligmarkedet har vært en utfordring. NAV melder at det har vært utfordringer knyttet til det å skaffe nok sentrale boliger i en fornuftig prisklasse. NAV er avhengig av å skaffe til veie boliger til en pris som gjør at flyktningene kan betale husleien med de midler de får fra sin deltakelse i Introduksjonsordningen. Det er få av de som bosettes som har sertifikat og enda færre som disponerer bil. Boligene bør derfor være sentrumsnære.

Utdanning og jobb:

På landsbasis er 16,6 % av ukrainske flyktninger mellom 20-66 år i arbeid. For Agder er antallet i samme målgruppe 11,3 %, mens tilsvarende tall for NAV Lister er 18,9 % for bosatte flyktninger. I Lyngdal er 55% av flyktningene kommet i arbeid eller høyre utdanning etter endt introduksjonsprogram.

Folkehelse, forebyggende arbeid og tidlig innsats

Rådgiver for sosial bærekraft og folkehelse, SLT-koordinator (koordinator for Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak) og rådgiver forebyggende arbeid ved stabsområdet plan og næring samarbeider om helsefremmende og forebyggende arbeid på strategisk nivå. Rollene på plan og næring fungerer blant annet som en faglig russers som skal sikre kompetanse og koordinering på tvers av kommunens virksomheter og andre samarbeidspartnere.

Deler av stillingen som rådgiver for sosial bærekraft og folkehelse (40 %) er viet rollen som prosjektleder i prosjektet "Regional koordinering av folkehelsearbeidet Lister" knyttet til Listersamarbeidet. Prosjektet har som mål å styrke et systematisk og tverrsektorielt regionalt fokus der det jobbes målrettet mot barn, unge og familier.

Oversikten over helsetilstanden i befolkningen ([folkehelseoversikten](#)) er en viktig del av det systematiske folkehelsearbeidet. Folkehelse og tidlig innsats inngår i kunnskapsgrunnlaget som legger føringer for arbeidet med planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. Våren 2023

ble det utarbeidet en folkehelsestrategi og det har blitt jobbet videre med oppfølging av denne blant kommunens virksomheter. [Ungdata](#)-undersøkelsen ble også gjennomført i 2022, og det har videre i 2023 blitt arbeidet med oppfølging av denne. De lokale [resultatene fra Ungdata-undersøkelsen](#) har blant annet blitt formidlet og jobbet med sammen med ungdomsrådet, for å få frem deres viktigste budskap.

Mye av arbeidet som ble gjort i 2022, blant annet med Ungdata og folkehelseoversikten, var med på å danne grunnlaget for planen for «Trygg oppvekst og tidlig innsats i Lyngdal» som ble vedtatt i juni 2023. Planen vil være førende for videre arbeid med folkehelse, forebyggende arbeid og tidlig innsats i Lyngdal kommune. Planen er et ledd i kommunens oppfølging av [barnevernsreformen](#), også kalt oppvekstreformen, som trådte i kraft 1. januar 2022. Reformen gir kommunene økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet, og har blant annet som et mål at kommunene skal styrke sitt arbeid med tidlig innsats og forebygging. I forbindelse med barnevernsreformen har vi i Lyngdal kommune en arbeidsgruppe for intern koordinering og samordning, kalt for "Tverrfaglig team - barn og unge".

Linker til nyttige planer og dokumenter nevnt ovenfor:

Folkehelseoversikten: <https://www.lyngdal.kommune.no/globalassets/plan-og-naring/folkehelse/folkehelseoversikt-lyngdal-2022.pdf>

Kunnskapsgrunnlag: <https://pub.framsikt.net/plan/lyngdal/plan-7caaef80-712c-43f5-af5a-e0734d8e57a4-38855/#/>

Folkehelsestrategi: <https://pub.framsikt.net/plan/lyngdal/plan-af0cbc15-c7e7-4cdf-a57d-30a39f0d7012-29253/#/>

Planen "Trygg oppvekst og tidlig innsats i Lyngdal: <https://pub.framsikt.net/plan/lyngdal/plan-b8cd3276-cd67-47d3-8e05-351a739e1ac0-28911/#/>

Resultater ung data undersøkelsen: <https://www.lyngdal.kommune.no/no/aktuelt/ungdommen-har-felt-sin-dom-over-lyngdal/>

Barnevernsreformen: <https://www.ks.no/fagomrader/barn-og-unge/barnevern/barnevernsreformen2/barnevernsreformen/>

Personal og organisasjon

Lyngdal kommune som arbeidsgiver

Lyngdal kommune hadde gode prosesser i kommunesammenslåingen for å fornye kommunens arbeidsgiverpolitikk og -strategi for bedre å kunne møte morgendagens utfordringer. Arbeidsgiverpolitikken i kommunen skal fremme et arbeidsmiljø preget av tillit, tydelighet og oppfinnsomhet.

Kommunen er ansvarlig for å levere gode velferdstjenester og forvalter store ressurser på vegne av fellesskapet. Kommunen er også gitt stor myndighet knyttet til utførelsen av oppgaver i henhold til en rekke lover og forskrifter. Det er derfor viktig at handlingene til ansatte gjenspeiler høy etisk bevissthet.

Etikk er læren om moral, og sier noe om hva vi oppfatter som rett og galt. De etiske retningslinjene for kommunen skal være med og sette normer og prinsipper for hva som er rett og galt.

I forlengelse av arbeidet med arbeidsgiverpolitikken utviklet vi strategier med metoder og retningslinjer som verktøy for å nå kommunens felles mål. De etiske retningslinjene ble i løpet av 2021 en del av den årlige internkontrollen, internopplæringen og introduksjonsprogrammet for nyansatte.

Likestilling

I Lyngdal kommune har andelen mannlige ansatte økt til cirka 18%, en økning fra 17% i 2021, og tilbake til samme nivå som i 2020. Til tross for denne økningen, ligger andelen fortsatt under landsgjennomsnittet på ca. 30% i offentlig sektor (SSB).

For å tiltrekke flere mannlige søkere jobber Lyngdal kommune kontinuerlig med å fremme en heltidskultur for alle ansatte. Vi er klar over at de fleste menn foretrekker heltidsstillinger, og at menn som jobber deltid hos oss ofte har andre stillinger hos andre arbeidsgivere.

Fra 2020 har Lyngdal kommune sørget for at alle ledere har samme lønnsnivå innenfor sin gruppe. Dette betyr at uavhengig av kjønn vil ledere få lik kompensasjon for å påta seg lederroller.

Tiltak etter likestillings- og diskrimineringsloven

Lyngdal kommune har i 2023 gjennomført en rekke konkrete tiltak i samsvar med likestillings- og diskrimineringsloven, med mål om å skape en inkluderende og mangfoldig arbeidsplass. Disse tiltakene inkluderer:

1. Ansettelse av personer med nedsatt funksjonsevne i "Helt med stilling".
2. Ansettelse av kandidater uten formell kompetanse, med krav om å ta fagbrev innen en bestemt tidsramme.
3. Inkludering av personer i praksis via NAV.
4. Opprettelse av strukturert oppfølging av ordinære lærlingeløp, med mål om å øke antallet lærlinger til 3 promille av innbyggertallet.
5. Oppfordring til alle potensielle kandidater uavhengig av kjønn, religion, etnisitet, funksjonsevne osv., til å søke jobb hos kommunen.
6. Signering av ny intensjonsavtale med Menn i helse og oppstart av ny klasse lokalt i Lyngdal, med forpliktelse til å ta imot Menn i helse-lærlinger.
7. Fokus på å følge tariffmessige lønnsbestemmelser i ansettelser, med vektlegging av kompetanse, ansvarsområde og egnethet for stillingen, og ikke kjønn.
8. Satsing på heltidskultur og økt antall større stillinger.
9. Mottak av en lærekandidat.
10. Fokus på MFY (modulbasert fag- og yrkesopplæring).
11. På intern- og lederopplæringen i 2023 ble det gitt opplæring i særlig saksbehandling når Samer og andre nasjonale minoriteter søker om kommunale tjenester og i all annen kommunal saksbehandling.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,63 %	7,91 %	10,54 %

Fravær

Korttid	Langtid	Samlet fravær
2,24 %	7,17 %	9,41 %

Årlig sykefravær 2023

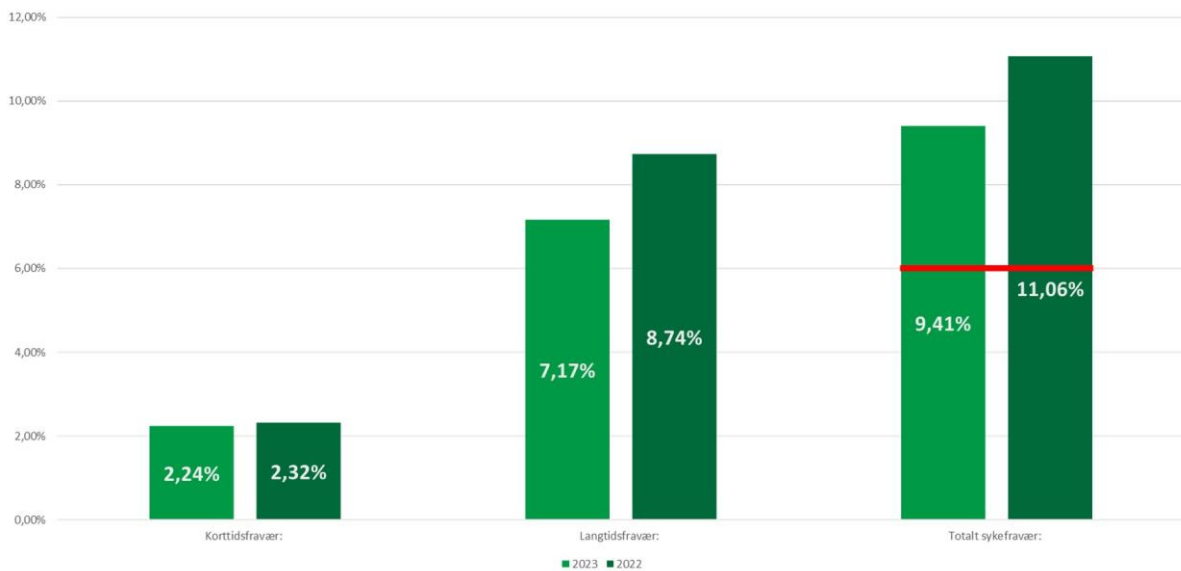
Overordnet mål for sykefravær for Lyngdal kommune

AMU (Arbeidsmiljøutvalget) satte i 2023 målet for fraværet til å være totalt 6 %. Dette er det samme målet som ble satt for 2022. Men det er lagt inn en differensiering mellom ulike sektorer / arbeidets art:

- Helse og velferd: 8 %
- Skole, barnehage og teknisk: 5 %
- Øvrige innenfor administrasjon og kultur: 2 %.

Resultatet totalt i 2023

- Korttidsfravær: 2,24%
- Langtidsfravær: 7,17%
- Totalt sykefravær: 9,41%

Graen viser sykefraværet fordelt på korttidsfravær, langtidsfravær og fraværet totalt for 2022 og 2023. Den røde streken indikerer målet satt av AMU.

Vurdering:

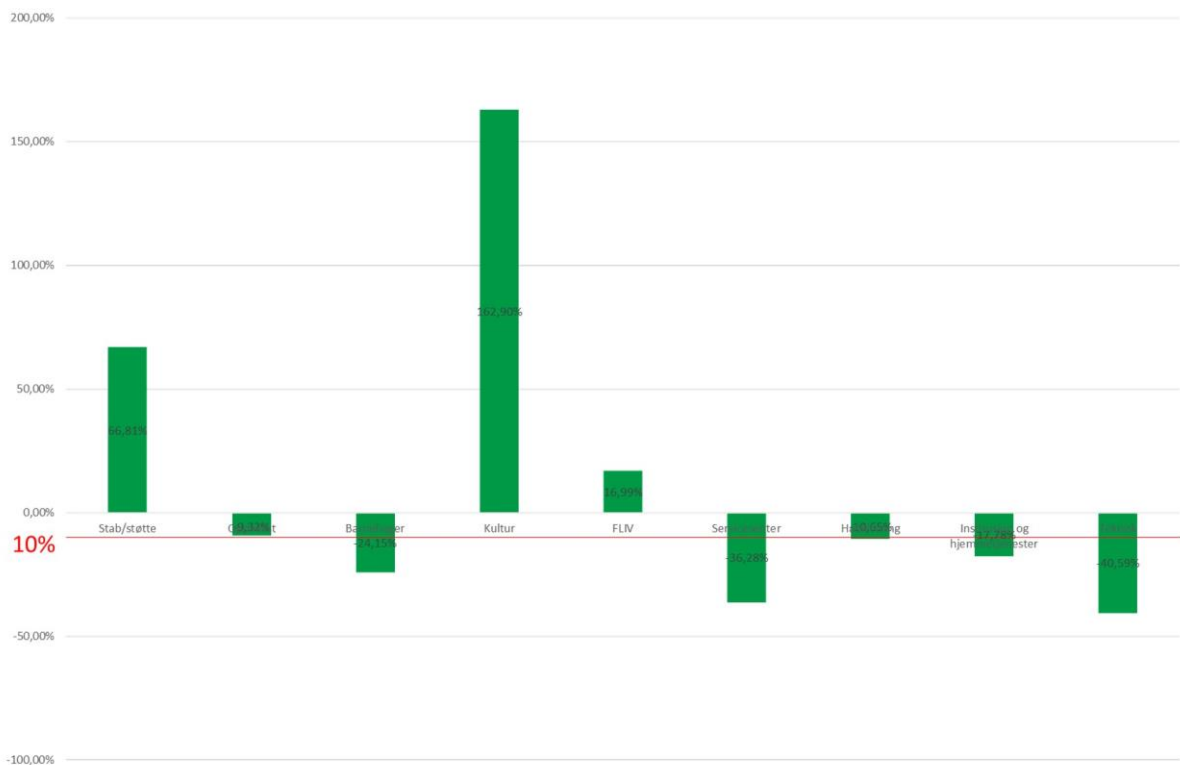
- Korttidsfravær: Det har vært en liten nedgang i korttidsfraværet fra 2,32 % i 2022 til 2,24 % i 2023. Dette indikerer en positiv trend.
- Langtidsfravær: Den mest signifikante forbedringen har skjedd i langtidsfraværet, som har gått ned fra 8,74 % i 2022 til 7,17 % i 2023. Dette er en betydelig reduksjon.
- Totalt sykefravær: Samlet sett har Lyngdal kommune redusert det totale sykefraværet fra 11,06 % i 2022 til 9,41 % i 2023. Dette er en positiv utvikling. Men det er betydelig over målet på 6 %.
- Konklusjon: Lyngdal kommune har oppnådd en reduksjon i sykefraværet i løpet av 2023.

Resultat i forhold til mål:

- Helse og velferd:
 - Mål: 8 %
 - Resultat:
 - Forebygging og livsmestring: 10,33 %
 - Servicesenter helse og velferd: 6,34 %
 - Habilitering: 9,82 %
 - Institusjon og hjemmetjenester: 12,72 %
- Skole, barnehage og teknisk:
 - Mål: 5 %
 - Resultat
 - Oppvekst: 7,88 %
 - Barnehage: 9,77 %
 - Teknisk: 5,4 %
- Øvrige innenfor administrasjon og kultur:
 - Mål: 2 %
 - Resultat:
 - Stab/støtte 7,79 %
 - Kultur: 14,67 %

Delmål 2023

Da sykefraværet for organisasjonen i 2022 var betydelig over målet ble det satt et delmål på veien om å redusere fraværet pr avdeling med 10 % utfra fjorårets sluttresultat, på vei mot hovedmålsetningen.

Grafen viser utvikling av sykefravær fra 2022 til 2023 i prosent sett i forhold til målet om reduksjon av fraværet på 10%

(markert med den rødestreken)

Virksomhetene Barnehager, Servicesenter helse og velferd, Habilitering, Institusjon og hjemmetjenester og Tekniske tjenester nådde delmålet med en nedgang på 10 % av sykefravær i 2022 til 2023. Virksomheten Oppvekst nådde nesten delmålet. Stab/støtte, Kultur og Forebygging og livsmestring (FLIV) nådde ikke delmålet.

Status sykefravær og HMS

I løpet av 2023 har Lyngdal kommune opplevd en positiv utvikling når det gjelder sykefravær. Nedenfor er en sammenligning av sykefraværet for 2023 med tallene fra 2022:

2023:

- Korttidsfravær: 2,24%
- Langtidsfravær: 7,17%
- Totalt sykefravær: 9,41%

2022:

- Korttidsfravær: 2,32%
- Langtidsfravær: 8,74%
- Totalt sykefravær: 11,06%

Vurdering:

Korttidsfravær:

- Det har vært en liten nedgang i korttidsfraværet fra 2,32% i 2022 til 2,24% i 2023. Dette indikerer en positiv trend.

Langtidsfravær:

- Den mest signifikante forbedringen har skjedd i langtidsfraværet, som har gått ned fra 8,74% i 2022 til 7,17% i 2023. Dette er en betydelig reduksjon.

Totalt sykefravær:

- Samlet sett har Lyngdal kommune redusert det totale sykefraværet fra 11,06% i 2022 til 9,41% i 2023. Dette er en positiv utvikling.

Konklusjon:

Lyngdal kommune har oppnådd en reduksjon i sykefraværet i løpet av 2023. Sykefravær har vært tema og fokusområde i 2023. Fortsatt fokus kan bidra til ytterligere nedgang i sykefravær framover.

HMS sjekkliste

I henhold til våre interne kontrollsjekklister for HMS, ønsker vi å presentere følgende oppsummering av HMS-statusen i vår organisasjon for året 2023:

HMS-plan:

- 48,9% av våre ledere rapporterer at de har en ferdigstilt HMS-plan.
- 38,2% av lederne oppgir at HMS-planen er under utarbeidelse.

HMS-gruppe:

- 87,5% av lederne har opprettet en HMS-gruppe.
- 5% av lederne oppgir at opprettelsen av HMS-gruppen er under arbeid.
- 69,2% av lederne rapporterer at HMS-gruppen har avholdt minst to møter i løpet av 2023.
- 15,4% av lederne oppgir at dette arbeidet er underveis.

Inkludering av HMS på personalmøter:

- 81,6% av lederne sier at HMS har blitt diskutert på personalmøter.

Revisjon av interne HMS-dokumenter:

- 43,1% av lederne har revidert interne HMS-dokumenter.
- 29,4% av lederne oppgir at dette arbeidet er pågående.

Vernerunde:

- 70,6% av lederne har gjennomført vernerunde for 2023.

Vi ser at det er en god del arbeid som gjenstår for å oppnå full overholdelse av våre HMS-mål. Til tross for noen utfordringer, er det positivt å se at en betydelig andel av lederne har tatt initiativ til å etablere og opprettholde HMS-relaterte tiltak.

Vi vil fortsette å jobbe målrettet for å sikre at alle våre ansatte har et trygt og sikkert arbeidsmiljø, og at våre HMS-systemer og rutiner er effektive og oppdaterte.

Overtid:

I løpet av 2023 har Lyngdal kommune registrert overtidstimer for ulike avdelinger og virksomheter. Den samlede overtidstiden gir et innblikk i arbeidsbelastningen og ressursforbruket innenfor kommunen. Her er en oppsummering av overtidstimer per virksomhet:

1. **Plan og næring:** Totalt 8 overtidstimer.
2. **Landbruk og Miljø:** Totalt 77 overtidstimer.
3. **Geodata, oppmåling:** Totalt 4 overtidstimer.
4. **Økonomi og dokumentcenter:** Totalt 291 overtidstimer.
5. **Organisasjon og utvikling:** Totalt 39 overtidstimer.
6. **Barneskoler:** Totalt 433 overtidstimer.
7. **Ungdomsskoler:** Totalt 279 overtidstimer.
8. **Voksenopplæring:** Totalt 117 overtidstimer.
9. **Barnehager:** Totalt 1239 overtidstimer.
10. **Kultur og fritid:** Totalt 72 overtidstimer.
11. **Bibliotek og innbyggertorg:** Totalt 14 overtidstimer.
12. **FLIV:** Totalt 1012 overtidstimer.
13. **Habilitering (HAB):** Totalt 2353 overtidstimer.
14. **Institusjon og hjemmetjenester (HJT/INST):** Totalt 10760 overtidstimer.
15. **VAR (Selvkost):** Totalt 195 overtidstimer.
16. **Vei- grønt og gatelys:** Totalt 173 overtidstimer.
17. **Eiendomsdrift:** Totalt 173 overtidstimer.
18. **Renhold:** Totalt 63 overtidstimer.
19. **Plan og byggesak:** Totalt 137 overtidstimer.

På møter med tillitsvalgte er det et fast tema å diskutere bruken av overtid i enkelte avdelinger i Lyngdal kommune. Vi er bekymret for den økende tendensen til overtid i visse deler av organisasjonen, da dette kan indikere potensielle utfordringer knyttet til arbeidsbelastning og ressursstyring. Det er viktig å sikre at ansatte ikke blir overarbeidet og at det blir iverksatt tiltak for å håndtere eventuelle årsaker til økt overtid. Gjennom dialog og samarbeid med tillitsvalgte søker vi å identifisere og adressere disse bekymringene for å sikre en balansert og bærekraftig arbeidssituasjon for alle ansatte i kommunen.

Internkontroll

Kapittel 25 i den nye kommuneloven tydeliggjør kravene til internkontroll i administrasjonens virksomhet med hensikten om å gi bedre, mer helhetlig og samlet regulering av internkontrollen. For kommunen handler internkontroll om å sikre at lov- og forskriftskrav, faglig standard og mål oppnås ved systematisk arbeid. Dette krever organisering og arbeidsmetoder som forebygger lovbrudd og uønskede hendelser. Internkontroll er en integrert del av det daglige arbeidet i virksomhetene og må planlegges, gjennomføres og vedlikeholdes kontinuerlig.

KS har pekt på tre områder som er viktig for kommuner i arbeidet med å forbedre sin internkontroll: mer formalisert internkontroll, mer risikobasert internkontroll og bedre sammenheng mellom internkontroll og øvrig ledelse og styring.

En mer risikobasert tilnærming:

ROS (risiko- og sårbarhetsanalyser) -modulen i Compilo er tatt i bruk. Det er blitt jobbet med ROS-analyser i flere virksomheter i 2023. Som følge av ROS-analysene er flere nye rutiner laget og flere eksisterende rutiner er oppdatert.

Lyngdal kommune benytter ROS-verktøyet i COMPILO for å gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyser. En betydelig andel, 56%, av virksomhetene rapporterer at de har implementert alle nødvendige tiltak knyttet til ROS-analyser.

For brannsikkerhetsformål benytter FAMACWEB ROS-analyser, og skoler/barnehager supplerer med internkontroll etter opplæringsloven ved hjelp av MOAVA, inkludert et eget årshjul. Det pågår arbeid med å integrere COMPILO og MOAVA for å effektivisere internkontrollprosessen.

Opplæring i ROS-analyse gis gjennom intern- og lederopplæring, og Støtte og stab tilbyr støtte til virksomhetene ved behov. Dette understreker kommunens engasjement for å sikre en grundig og effektiv tilnærming til risikostyring og internkontroll i alle virksomheter og sektorer.

Annet internkontrollarbeid i 2023:

Sektorovergripende reglement:

- Vi har det meste på plass. Dette er levende dokumenter som kontinuerlig må oppdateres.
- Sektorovergripende reglement for internkontroll som samler alle rutinene og bruksanvisninger for dette er på plass.
- Nye sjekklister kom på plass i FRAMSIKT i 2023. Det skal jobbes videre med å forenkle og tydeliggjøre

Virksomhets styring – rød tråd i rapportering:

- Det jobbes med å få på plass gode rutiner for virksomhets styring.
- Er i etableringsfasen av virksomhetsplaner.
- Samfunnsdel i kommuneplan vedtatt og det jobbes med omsetting av samfunnsdelen inn i virksomhetsplanen.
- [Folkehelsestrategi](#) – Plan for folkehelse ble ferdigstilt i 2023
- Det ble i 2023 laget et [Kunnskapsgrunnlag](#) som skal være grunnlaget vi bruker å styre ut i fra.
- Malen for HMS-planen til alle virksomhetene ble oppdatert i 2023.

Delegasjon:

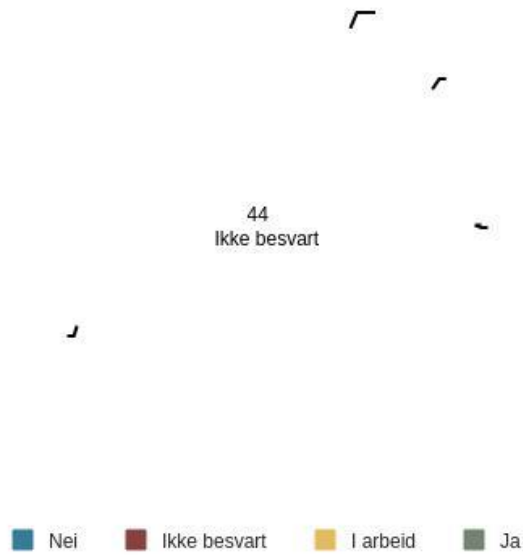
- Vi bruker i dag [KF – delegering](#). Systematisk og kontinuerlig oppfølging.
- 98,2% av virksomhetene rapporterer at dette er på plass. 1,8% rapporterer at dette er i arbeid.
- Mye av delegasjonen ligger pr i dag på virksomhetsleder. Det jobbes videre med videredelegering ned til avdelingsledere.
- Delegeringene gjennomgås i 2024 etter valget i 2023 og det skal sees på mulig forenkling.

Etablert rutiner og dokumentasjon for tjenesteyting:

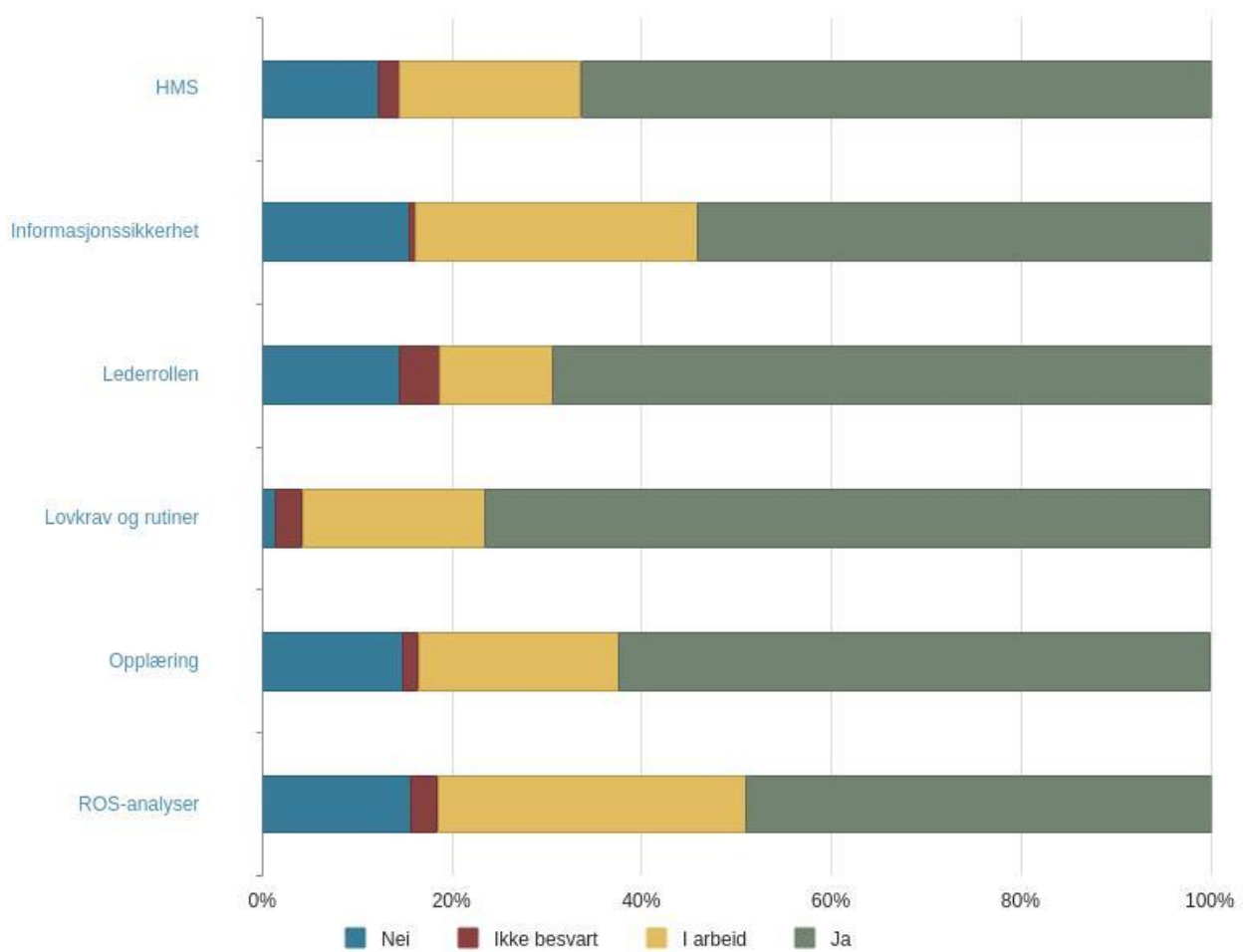
- På mange områder er dette på plass. det jobbes kontinuerlig med å etablere nødvendige og riktige rutiner.
- 63,6% av virksomhetene rapporterer at de er ajour. 34,5% sier at dette er i arbeid og 1,8% har ikke rapportert på dette punktet

Status sjekklister

Overordnet status Lyngdal kommune

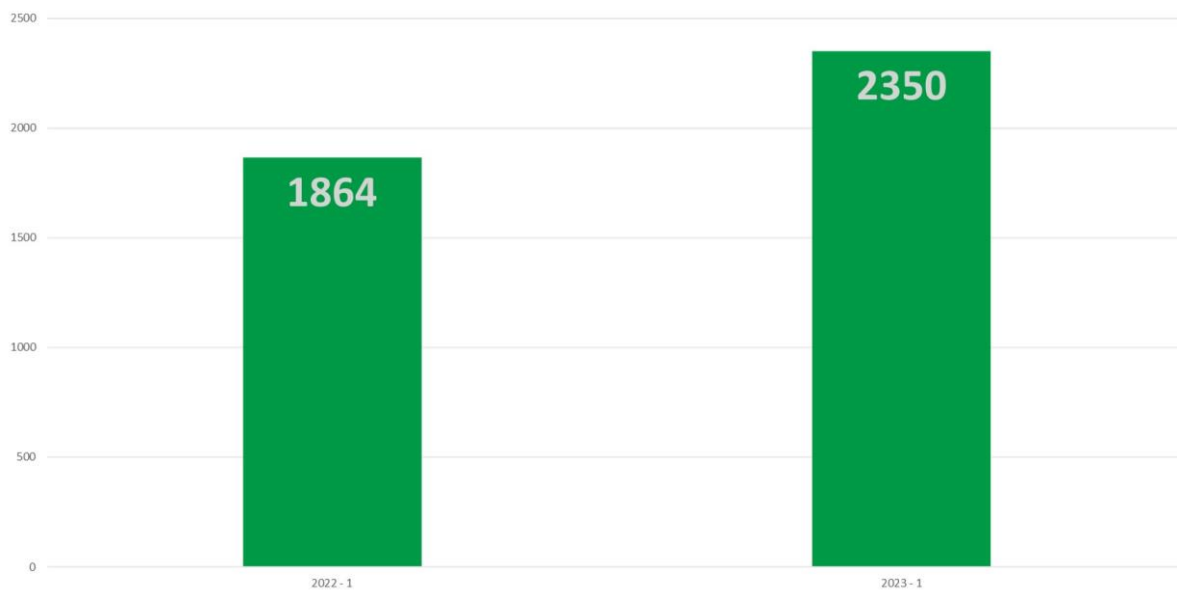
Status sjekklisterkategorier

Internkontroll

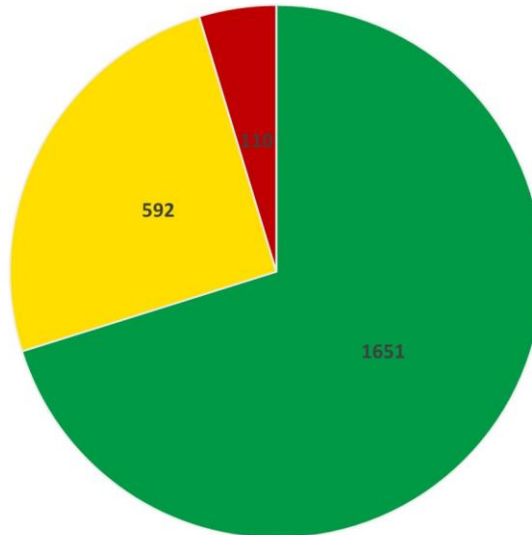
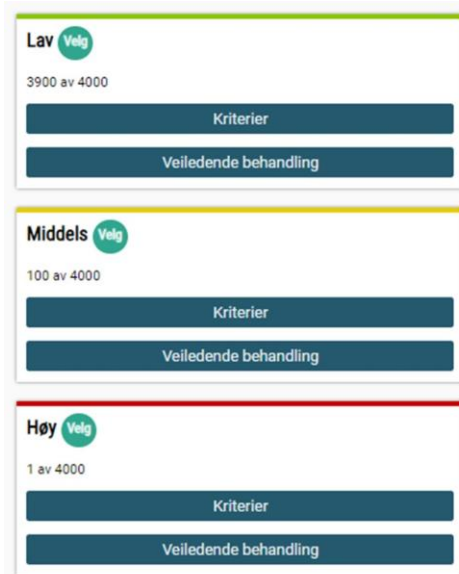
Avviksbehandling og Kultur for Forbedringsarbeid

Effektiv internkontroll er avgjørende for å sikre at organisasjonen opererer i samsvar med gjeldende retningslinjer og standarder, samtidig som den fremmer kontinuerlig forbedring og læring. Dette kapitlet tar for seg avviksrapportering og -behandling, samt betydningen av å kultivere en organisasjonskultur som oppmuntrer til aktiv deltakelse i forbedringsarbeidet

Grafen viser en fremstilling av antallet avvik i hele organisasjonen pr år

I 2023 ble det registrert totalt 2350 avvik, en økning fra 1864 avvik i 2022. Denne økningen reflekterer ikke nødvendigvis negative trender, men snarere en positiv utvikling i organisasjonens evne til å identifisere og rapportere avvik. Gjennom fokus har er det aktivt arbeidet med å øke rapporteringsgraden av avvik for å fremme en kultur for forbedringsarbeid. Økningen i antall avvik er derfor et tegn på økt bevissthet og engasjement i å adressere potensielle utfordringer og implementere løsninger for kontinuerlig forbedring.

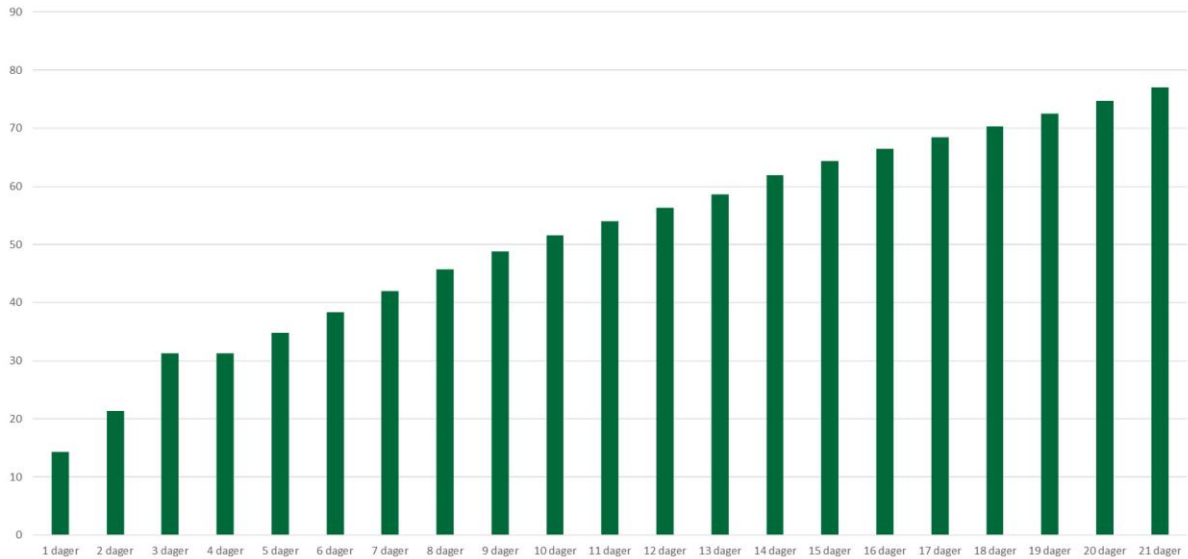
I 2023 ble totalt 1651 avvik vurdert med lav alvorlighetsgrad, 592 med middels alvorlighetsgrad, og 110 med høy alvorlighetsgrad. Det har imidlertid blitt identifisert en tendens der flere avvik blir vurdert med en høyere alvorlighetsgrad enn det som kanskje er berettiget basert på kriteriene. Dette kan gi et feilaktig inntrykk av omfanget av mer alvorlige hendelser i organisasjonen.

I avvikstrukturen er det lagt opp til at:

- 1 av 4000 avvik skal være av høy grad, dette er f.eks. Død, Ulovlig forurensning og langtidsvirkende skader på miljøet eller kriminelle handlinger
- 100 av 4000 skal være av middels grad, dette er f.eks: Lovbrudd, skade med behov for medisinsk behandling eller gjentakende mobbing.
- 3900 av 4000 skal være av lav grad, dette er f.eks. unødvendig tidsbruk (tidstyv), bruker har ikke fått tjenester til avtalt tid eller kvalitet, uheldig inneklima eller brudd på interne rutiner/retningslinjer.

Det er viktig å understreke at ledere som behandler avvikene har myndighet til å vurdere og justere alvorlighetsgraden etter eget skjønn. I 2024 vil det bli lagt større vekt på å sikre riktig gradering av avvikene, slik at vi kan identifisere og implementere passende og effektive tiltak der det er nødvendig. Potensialet for forbedring ligger i å sikre at alvorlige avvik ikke blir oversett eller drukner blant andre avvik. Dette vil bidra til å styrke vårt fokus på kvalitetssikring og kontinuerlig forbedring av våre tjenester og prosesser.

Årsmelding 2023

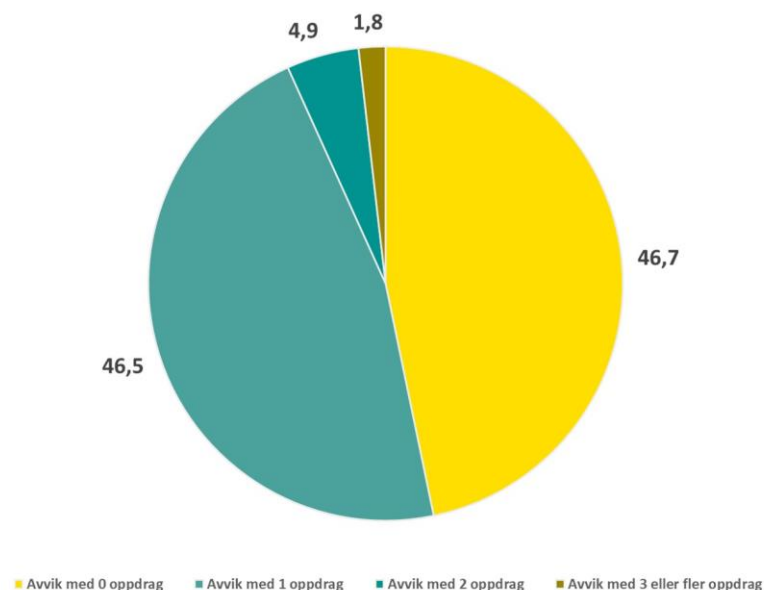
Grafen viser antall dager i sum det går før avvik lukkes

I gjennomsnitt blir 14,3% av alle avvik behandlet og lukket innen 1 dag, mens 77% av alle avvik blir behandlet og lukket innen 21 dager. Dette indikerer generelt god oppfølging fra lederne når det gjelder håndtering av avvik.

Når et avvik behandles, er det krav om at lederen skriver sin vurdering og kan foreslå tiltak for å håndtere avviket. Disse tiltakene er synlige for avviksmelderer, slik at de er informert om hvordan avviket blir håndtert.

Det er også mulighet for at lederen kan videresende avviket til andre i organisasjonen for videre oppfølging eller lukking, avhengig av innholdet i avviket.

Denne praksisen bidrar til å sikre at avvik blir vurdert og håndtert, noe som er avgjørende for kontinuerlig forbedring av organisasjonens tjenester og prosesser.

Årsmelding 2023

Grafen viser fordelingen av avvik med tiltak/oppdrag for 2023

En gjennomgang av alle avvikene i 2023 viser at 46,7% av alle avvik ikke har registrerte tiltak. Dette kan skyldes flere faktorer, inkludert at avvikene kan være spørsmål som kan håndteres via skriftlige tilbakemeldinger, at de ikke blir ansett som avvik i seg selv, eller andre årsaker.

På en positiv note viser data at 53,3% av alle avvik har registrerte tiltak. Videre viser grafen at 4,9% av avvikene har to tiltak, mens 1,8% har tre eller flere tiltak registrert.

Selv om det er gledelig at et flertall av avvikene har tiltak knyttet til seg, er det viktig å fortsette å arbeide for å sikre at alle avvik blir fulgt opp med passende tiltak. Dette vil bidra til å styrke organisasjonens evne til kontinuerlig forbedring og læring.

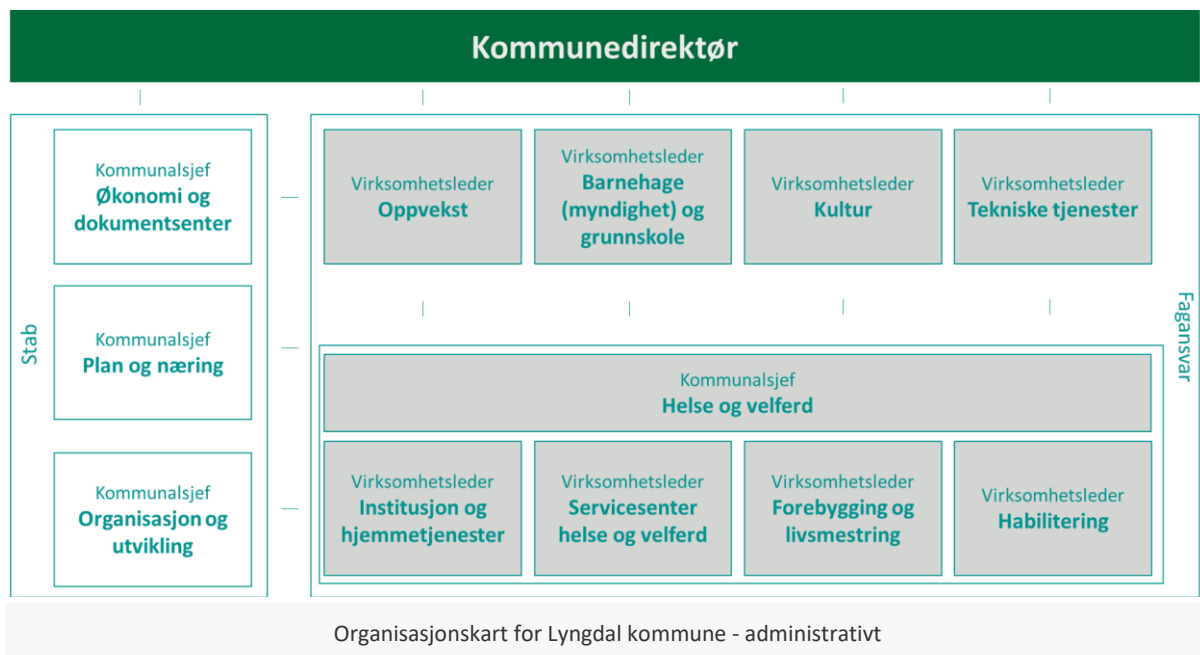
Kommunens virksomheter

Kommunedirektør og stab/støtte

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunedirektør og stab/støtte er i tillegg til politisk de 4 kommunalsjefområdene. Tre kommunalsjefer på tvers og en kommunalsjef for helse og velferd.

- **Kommunedirektør:** Ansvar for politiske budsjett med ordfører i tillegg til kommunedirektør.
- **Økonomi og dokumentcenter:** Har i tillegg til administrasjonen innen økonomi og dokumentcenter, budsjett for tilskudd til den norske kirke.
- **Organisasjon og utvikling:** Har i tillegg til administrasjonen innen personal og tillitsvalgte også ansvaret for IKT i hele kommunen. Informasjon, kommunikasjon, ungdområdet, "Statens hus", HMS, Internkontroll og BHT ligger også innen for dette stabsområde
- **Plan og næring:** ansvar for overordnede strategiske planer, byggesak/ plansak, næringsutvikling, landbruksforvaltning, eiendomsforvaltning, beredskap, systematisk folkehelsearbeid, forbyggende arbeid, innkjøp mm. Avdelingen har også et ekstra ansvar i forhold til at kommunen skal jobbe godt sammen på tvers av organisasjonen.

Endringer og tiltak i året som gikk

- Avdelingen økonomi og dokumentcenter
 - forberedelser og gjennomføringen av valget 2023 har hatt stort fokus
 - budsjettoppfølging og opplæring internt i organisasjonen utenom ordinær drift.
- Organisasjon og utvikling har jobbet med spesielt med
 - lederstøtte, lønnsforhandlinger og intern- og lederopplæring.

Årsmelding 2023

- utvikling av hjemmesiden, kommune-tv og Kommune-Kari
- digitaliseringsstøtte i virksomhetene, informasjonssikkerhet og oppfølging av personvernnavvik.
- Plan og Næring
 - Av spesielle saker kan nevnes at de store planene «Folkehelsestrategi for Lyngdal kommune 2023-2027», planen «Trygg oppvekst og tidlig innsats i Lyngdal» og «Kunnskapsgrunnlag» er ferdigstilt.
 - Flere reguleringsplaner som reguleringsplan for Hausvik Industriområde, og opsjonsavtale for området.
 - Flere investeringsprosjektene som fremgår av kapittelet «Investeringer».
 - Det er gjort et stort forbedringsarbeid innen landbruksforvaltningen, og kommunen har rask og god saksbehandling på området og samt gjennomført mye kvalitetsforbedringer.
 - Vi er også med i flere viktige klimasats-prosjekter.

Viktige begivenheter

- Det ble gjennomført kommunevalg høsten 2023. Valget ble godt gjennomført.
- Ny ordfører og varaordfører og mange nye politikere ble valgt inn i kommunestyret for neste periode. Dette krever ekstra fra administrasjonen sin side med mye opplæring og veiledning, men det er spennende og interessant.
- Lyngdal kommune sin hovedside på Facebook ble nedlagt, les mer om dette i kapittelet om informasjon og kommunikasjon.
- Det ble gjennomført 10 digitale og 6 fysiske samlinger med intern- og lederopplæring i 2023. Dette året var det i tillegg inkludert nye potensielle ledere som var anbefalt av virksomhetslederne. Formålet med dette er å dyrke frem nye ledere som på et senere tidspunkt kan ta en slik rolle i kommunen. Bildet nedenfor viser ny rekrutter på scenen.

Diplomutdeling til lederrekrutter 18.12.2023

Foto: Privat

- Reguleringsplan for Hausvik Industriområde ble vedtatt og det ble forhandlet frem og vedtatt opsjonsavtale for Hausvik industriområde.
- To viktige planer kom på plass: Trygg oppvekst og tidlig innsats i Lyngdal kommune 2023 -2027 og Folkehelsestrategi 2023 - 2027.
- Arbeidet med kommunal planstrategi for 2024-2027 startet opp og det ble utarbeidet et digitalt, dynamisk kunnskapsgrunnlag for Lyngdal kommune.

Status økonomi

Beløp i 1000

Årsmelding 2023

Ansvaret	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
100-Kommunedirektør	2 511	1 776	2 174	2 839	328
101-Folkevalgte	4 774	3 338	4 094	4 222	-553
120-Plan og næring	49 625	34 212	50 091	50 175	550
140-Økonomi og dokumentcenter	24 486	23 283	24 337	24 782	297
160-Organisasjon og utvikling	27 564	28 487	27 320	28 119	555
499-Helse og velferd	207	0	0	1 003	796
Sum	109 167	91 096	108 015	111 140	1 973

Kommentar til status økonomi

Virksomheten har et mindreforbruk på ca kr 2 mill. Hovedårsaken til avviket er:

- Flere av avdelingene innenfor stab og støtte har hatt ansatte som har vært sykemeldt, ute i permisjoner eller frikjøpt som det ikke er tatt inn vikar for.
- Budsjettet til kommunalsjef for "Helse og velferd" lå i 2023 under denne virksomheten. Hovedårsaken til mindreforbruket her er manglende ansettelse i stillingen som kommuneoverlege.
- Folkevalgte har et betydelig merforbruk, men hovedårsaken her er etterlønn til tidligere ordfører og varaordfører samt merutgifter til matvareinnkjøp på politiske møter.
- Selvkostområdene innenfor arealer bokført i balanse, men det er fremførbart underskudd på selvkost på private planer med ca 758.000 og et lite underskudd på tilsyn ift forurensningsmyndighet med kr 91.000. Dette følges opp i regnskapet for 2024.
- Når det gjelder NAV så ble utgiftene ca 5,5 millioner mindre enn budsjettet. Dette er avsatt til flyktningfond og er holdt utenom Plan og Næring sitt resultat.

KOSTRA Nøkkeltall

Prioritet	Lyngdal 2022	Lyngdal 2023	Midt- Telemark	Lillesand	Farsund	Kostragruppe 07
Administrasjon, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr **)	3 662	4 207	5 208	6 651	4 220	5 116
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) **)	282	451	300	505	558	473
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) **)	132	213	147	181	169	114
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) **)	3 189	3 653	4 470	6 149	3 180	4 266
Netto driftsutgifter per innbygger (130) administrasjonslokaler (B) **)	470	545	206	230	438	446
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) **)	4 163	4 989	5 788	7 361	5 373	6 001

**) Justert for utgiftsbehov

Administrasjonsutgiftene har økt i Lyngdal kommune, men ligger under KG og sammenligningskommunene bortsett fra Farsund. Politisk styring økte mye fra 2022-2023. Hovedårsaken til dette er utgifter til valg gjennomføringen, økte utgifter til politiske opplæringer ol.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,29 %	3,47 %	4,76 %
Årlig sykefravær 2023	1,46 %	6,33 %	7,79 %

Status sykefravær og HMS

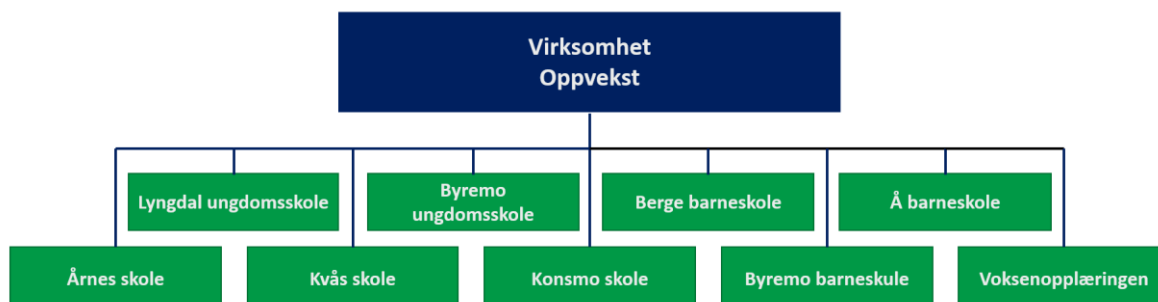
- **Vurdering av fraværet:**
 - Korttidsfravær : 1,5%
 - Langtidsfravær : 10,05%
- **Vurder fraværet i avdeling / virksomheten med tanke på måltallet:**
 - Det totale fraværet i 2023 kom på 7,79%, som er mer enn 3 % mer enn resultatet for 2022 med 4,76%. Dette er sammen satt og henger delvis sammen med stor fravær i avdelinger med få ansatte.
 - I tillegg har det vært ansatte med langtidsfravær utenfor arbeidsgivers tilrettelegginga mulighet.
 - Stab støtte er over måltallet på 2% både i 2022 og 2023.

Oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

- Virksomheten oppvekst skal gi grunnskoleopplæring for alle elever fra 1.-10.trinn. Kommunen har seks barneskoler og to ungdomsskoler.
- Alle de seks barneskolene har et skolefritidstilbud for alle elever fra 1.- 4.trinn og for elever med særskilte behov fra 5.- 7.trinn.
- Virksomheten har to avdelinger med voksenopplæring, en avdeling i Lyngdal som innebærer undervisning for voksne i lokalene til Amento på Kvavik, undervisning for enslig mindreårige (EMA) og velkomstklasse for barn fra 1.-10.trinn på Rom; 5 km fra Lyngdal sentrum. Voksenopplæringen har også en avdeling på Byremo (Byremo læringscenter).

Virksomheten består av følgende avdelinger:

Organisasjonskart som viser den administrative organiseringen innen virksomheten for Oppvekst i Lyngdal kommune

Endringer og tiltak i året som gikk

- Kommunestyrets verbalvedtak fra 15.12.2022 ga uttrykk for et ønske om å styrke barneskolene med sosionom /sosiallærer. Administrasjonen ble bedt om å finne rom til å innarbeide dette fra høsten 2023. Det ble høsten 2023 funnet rom for å innarbeide 30 % stilling til en sosiallærer ved en av de største barneskolene i kommunen. Det er i løpet av skoleåret 2023/2024 planlagt inn ytterligere 30 % stilling til sosiallærer fordelt på barneskoler i kommunen. Tilsammen er det lagt inn 60 % stillingsressurs til sosiallærer i barneskolene.
- Kommunestyrets verbalvedtak fra 15.12.2022 uttrykte også følgende: *“Lyngdal ungdomsskole trenger bedre og større lokalteter for bedre å ta vare på elever med behov for mer praktisk tilrettelagt undervisning. Denne utfordringen er pr i dag uløst. Administrasjonen igangsetter en utredning i forhold til en mulig løsning på dette som kan legges frem for kommunestyret før sommeren 2023.”*
 - I samråd med utvalg for barn og oppvekst ble det besluttet å utrede en løsning ved Lyngdal ungdomsskole i forbindelse med ytterligere utredning av skolestruktur høsten 2023. Da skolestrukturendringene ble skrinlagt i forbindelse med nytt kommunestyre høsten 2023 ble det igjen satt igang utredning for å finne løsninger på plassutfordringene ved Lyngdal ungdomsskole. Arbeidet ble så vidt igangsatt i 2023 og fortsetter inn i nytt år.

Viktige begivenheter

- Det er i løpet av skoleåret 2023/2024 ansatt fem nye rektorer.
- Ordning for desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp): I 2022/2023 var Å barneskole i aktiv pulje og valgte å jobbe med temaet: *Fagfornyelsen-Skriving i alle fag med fokus på digital praksis*. I 2023/ 2024 er det Konsmo skole og Byremo barneskole som er i aktiv pulje. Konsmo skole har valgt temaet *Inkluderende digital og analog undervisning* , og Byremo barneskole har valgt temaet *Fagfornyelsen: med fokus på digitale verktøy i tilpassa opplæring*.
- Akademisk e-sport er i løpet av 2023 etablert som et tilbud til ungdomskoleelever som trenger en alternativ læringsarena. Dette tilbudet er etablert i samarbeid med Lyngdal idrettslag da undervisningstilbudet blir holdt i idrettslagets lokaler på Lyngdal stadion. Det er også opprettet i nær samarbeid med universitetet i Agder i regi av lærer ved Lyngdal ungdomsskole. I samarbeid med universitetet har tilbudet også hatt ekstra hjelp fra studenter på universitetet som studerer “Akademisk e-sport”.

Foto: Maj- Elin Milla Heigre

- Skolefritidsordningen ved Å barneskole og Lyngdal Voksenopplæring har hatt sambruk av lokalene ved "gamle Å ungdomsskole". Antall skolefritidsbarn har økt som et resultat av "gratis skolefritidsordning" og antall flyktninger har økt som resultat av krig og opprettet mottak i

Årsmelding 2023

Lyngdal. Dette har utfordret plasskapasiteten ved gamle Å ungdomsskole og det har ikke lenger vært mulig med sambruk. Lyngdal kommune og Amento inngikk i første halvdel av 2023 avtale om leie av lokaler til Lyngdal Voksenopplæring. Fra august 2023 startet deltakere på Lyngdal voksenopplæringen opp i nye lokaler på Amento, her representert ved virksomhetsleder for oppvekst Ingrid Alden og daglig leder i Amento Tove Løkke-Øwre.

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvar	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
200-Skole 1-7 trinn	21 657	19 310	23 601	23 813	2 156
211-Berge barneskole	40 373	36 009	37 049	39 508	-865
212-Byremo barneskole	9 066	8 333	7 989	8 692	-375
213-Konsmo skole	11 829	11 573	10 502	11 312	-517
214-Kvås skole	6 537	5 984	5 868	6 388	-149
215-Å barneskole	30 532	27 924	27 783	30 571	39
216-Årnes barneskole	13 588	11 671	11 520	12 606	-982
220-Gjestelever	186	1 832	650	650	464
230-Byremo Ungdomsskole - intern	12 243	11 834	11 187	12 546	303
232-Lyngdal Ungdomsskole	42 089	36 958	37 563	40 673	-1 415
240-Lyngdal voksenopplæring - avdeling Lyngdal	8 458	4 738	6 732	8 495	36
241-Lyngdal voksenopplæring - avdeling Byremo	1 770	1 462	1 413	1 464	-306
Sum	198 330	177 629	181 856	196 717	-1 612

Kommentar til status økonomi

- Virksomheten oppvekst har i 2023 et merforbruk på ca 1,6 mill. Dette skyldes i all hovedsak at vi har sett det nødvendig å sette inn ekstra fagarbeider/assistenthjelp til elever som har behov for hjelp og støtte både faglig og sosialt. Krevende elevadferd har krevd økt bemanning. Dette er utgifter som det ikke er budsjettert med. I tillegg har enkelte skoler hatt et høyt fravær som har ført til høye vikarutgifter.
- For å redusere avviket holdt virksomheten allerede tidlig i året tilbake "tidlig innsats -midler" til skolene. Dette har likevel ikke vært tilstrekkelig til å dekke merforbruket. Vi har jobbet kontinuerlig med nærværarbeid for å unngå sykefravær og høye vikarutgifter. Det er blant annet satt inn ekstra bemanning som tiltak for å redusere krevende elevadferd. Dette for å unngå sykefravær blant ansatte, hjelpe den enkelte elev og styrke klassemiljø. Det er også opprettet alternative læringsarenaer for enkelte elever for å forebygge mistrivsel i utfordrende klasser.
- Ved uforutsett fravær av personell har skolene generelt hatt utfordringer med å få tak i kvalifiserte vikarer i løpet av skoleåret. I noen tilfeller må skolene bruke ufaglært arbeidskraft, men for å unngå dette har enkelte skoler brukt egne ansatte som vikarer. Dette har ført til at virksomheten i 2023 har et merforbruk på overtid på ca 1 mill.

KOSTRA Nøkkeltall

	Lyngdal 2022	Lyngdal 2023	Midt- Telemark	Lillesand	Farsund Kostragruppe 07	
Prioritet						
Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B) **)	2 247	2 084	2 539	2 391	2 201	2 726
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B) **)	17 121	18 808	18 786	18 805	17 179	17 934
Dekningsgrad						
Andel elever i grunnskolen som får	11,1 %	11,9 %	8,7 %	9,6 %	9,5 %	8,1 %

Årsmelding 2023

spesialundervisning

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	6,4 %	6,4 %	5,3 %	5,4 %	5,9 %	5,2 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	14,0 %	15,0 %	10,6 %	12,2 %	11,9 %	9,6 %

**) Justert for utgiftsbehov

Netto driftsutgifter pr. innbygger viser at vi driver dyrere enn kostragruppen og på nivå med sammenlignbare kommuner. I denne indikatoren er utgifter til skolelokaler inkludert, der bruker vi vesentlig mindre enn kostragruppen.

Utviklingen i andel elever som får spesialundervisning er stadig økende, og det er blant elever i 5.-7.trinn det øker mest.

Andelen av elever som mottar spesialundervisning er økt til 11,9 % i 2023. Tilsvarende tall for KOSTRA-gruppa er også økt, fra 7,8 % til 8,1%.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,57 %	6,12 %	8,69 %
Årlig sykefravær 2023	1,99 %	5,89 %	7,88 %

Status sykefravær og HMS

Overordnet hovedmålsetning for skolene i Lyngdal kommune er 5% fravær.

- Skolene i Lyngdal hadde i 2023 et samlet sykefravær på **7,88%**. Korttidsfravær lå på 1,99% og langtidsfraværet lå på 5,89%.
- Vårt delmål i 2023 har vært å redusere til 7,54 % sykefravær, som ville vært en nedgang på 10 % basert på 2022 tallene.
 - Med et samlet sykefravær på 7,88% for 2023 klarte vi nesten å oppnå vårt delmål, på veien mot måltallet på 5%.
- Enkelt skoler peker seg ut med et høyere langtidsfravær andre skolene.

Konkrete tiltak det har blitt jobbet med for å redusere sykefravær:

- Tett dialog med den ansatte når fravær inntreffer er tiltak fra både skolens ledelse og annet støtteapparat. Tett dialog kan hindre at fraværet blir lengre enn nødvendig.
- Ledere jobber for å være tett på den ansatte i forkant av et sykefravær; Lese signaler i miljøet og jobbe for å oppnå tett og god dialog med ansatte som står i fare for å få fravær. Målet er at en god dialog gir riktige tiltak og forebyggende tiltak.
- Det jobbes kontinuerlig med nærværarbeid og arbeid med å styrke arbeidsmiljøet har prioritert.

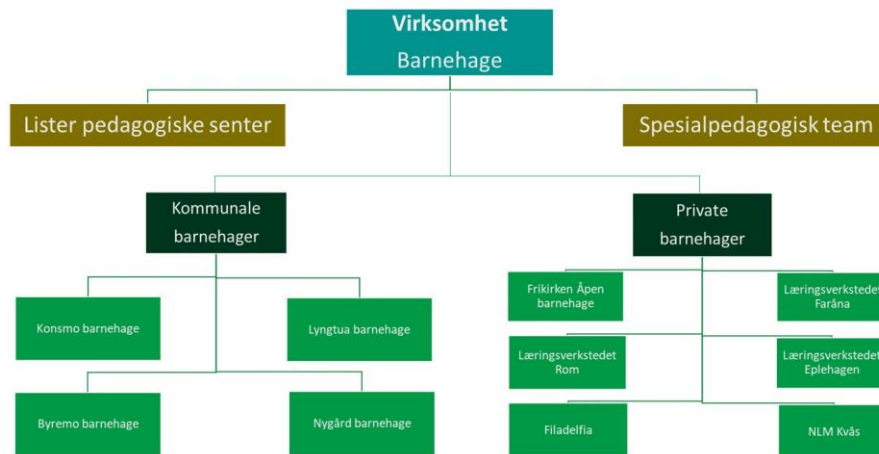
Barnehager

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomheten består av ni barnehager som alle tilbyr plass til barn i alderen 0 - 6 år. Kommunen har også en privat Åpen barnehage. Et spesialpedagogisk team bistår de barnehager som har barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Lister pedagogiske senter (LPS) er et interkommunalt samarbeid som Lyngdal kommune er vertskommune for, og er underlagt virksomheten. LPS sørger for koordinering av kompetanse og utviklingsarbeid i barnehager og skoler i Lister.

Virksomheten består av følgende avdelinger:

Organisasjonskart som viser den administrative organiseringen innen virksomheten for Barnehage i Lyngdal kommune

Endringer og tiltak i året som gikk

- Tilskudd til private barnehager ble som budsjettert.
- Alle fire kommunale barnehager har en effektiv drift i form av at de følger bemanningsnormen, bemanningen tilpasses barnetallet gjennom hele året. Det medfører at det ikke er rom for ekstra tilrettelegging for barn som trenger det.
- Antall barn med behov for spesialpedagogisk hjelp økte betraktelig i 2023. Merutgifter til dette formål ble dekket inn med økte inntekter; refusjon fra kommuner grunnet gjestebarn.
- Maksprisen for barnehageplass ble redusert og det ble gratis barnehageplass for 3. barn. Tildelte til dette formål var tilstrekkelig.
- Virksomheten ble tildelt midler fra integreringstilskuddet grunnet økt barnetall i barnehage som følge av flyktningsstrømmen fra Ukraina. Uten tildelingen ville virksomheten hatt et merforbruk ved årets slutt.

Viktige begivenheter

Lederutvikling: Lister barnehage- og skolenettverk (LBSN) som består av kommunale barnehage- og skoleeiere i Listerkommunene har igangsatt et lederutviklingsprogram for ledere i barnehage og skole. Fra Lyngdal deltar alle styrere i kommunale og private barnehager i dette lederutviklingsprogrammet. I 2023 ble det gjort en kartlegging av «vilkår for ledelse og lærende nettverk». Resultatene fra kartleggingen er blitt presentert og jobbet med i fellesmøte med styrere og rektorer.

READ Agder: READ Agder er et leseprosjekt med det formål å gi økt leseglede blant barn og unge, og støtte foreldres involvering i barns lesing. Åtte av barnehagene (private og kommunale) i kommunen

deltok i prosjektet i 2023.

Miljøfyrtårn: Alle de fire kommunale barnehagene ble miljøfyrtårnsertifiserte i 2023. Styrerne gjorde, samlet, et enormt arbeid med utarbeidelse av rutiner, ROS-analyser, etc, for å få på plass denne sertifiseringen.

Kompetanseløftet: Kompetanseløftet skal være et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet, og skal bidra til at alle kommuner har tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. I 2023 gjennomførte alle barnehagene en ståstedsanalyse for å kartlegge utviklingsbehov.

Strategiplan 2023 - 2031: I 2023 utarbeidet virksomheten et felles arbeidsdokument med satsinger, strategier og tiltak. Det er en gjensidig enighet om at arbeidsdokumentet er forpliktende for samtlige barnehager i kommunen, både kommunale og private.

Foreldrekurs: Virksomheten søkte, og fikk tildelt, tilskuddsmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) for gjennomføring av foreldrekurs for foreldre til alle treåringer i barnehage. Det er gitt tilskuddsmidler for tre år, og målet er å få det inn i ordinær drift slik at det blir en varig ordning. Det ble gjennomført foreldrekurs høsten 2023, og evaluering fra foreldre viser gode tilbakemeldinger:

På en skala fra 1 – 5, hvor fornøyd eller misfornøyd er dere med:

Tidspunkt/klokkeslett for kurset	4,4
Omfanget, altså antall timer	4,2
Kurslokale/sted	4,3
Tema voksenstiler	4,5
Tema mobbeatferd	4,5
Tema kosthold	3,9
Tema søvn	3,9
Tema språk	4,0

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvaret	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
222-Lister pedagogiske senter	0	0	0	0	0
260-Barnehager	52 394	47 958	52 183	53 094	699
270-Byremo barnehage	6 472	5 355	6 034	6 354	-118
271-Konsmo barnehage	6 712	5 858	5 752	6 364	-348
272-Lyngtua barnehage	12 060	11 454	11 488	12 040	-19
273-Nygård barnehage	16 282	15 909	15 779	16 429	147
Sum	93 921	86 534	91 236	94 281	361

Kommentar til status økonomi

Virksomheten har et mindreforbruk på kr 360.000,-. Hovedårsaken til mindreforbruket ligger hos Barnehagefelles, og skyldes økt refusjon fra kommuner grunnet gjestebarn.

Av de fire barnehagene så er én i balanse, én har mindreforbruk og to har merforbruk ved årets slutt. For å unngå merforbruk vurderes det kontinuerlig nødvendigheten av vikarbruk ved fravær, og styrer dekker ofte opp flere vakter selv. Dette gjøres også grunnet mangel på vikarer, noe som til tider kan være en utfordring.

Virksomheten har et merforbruk på kr 160.000,- på overtid. Overtid i virksomheten benyttes stort sett kun i forbindelse med 10 årlige personalmøter som gjennomføres på ettermiddagstid når barnehagen er stengt. Ellers har det vært litt overtid dersom en ikke har fått skaffet vikar, men det er lite av den type overtid. Det er ikke satt inn egne tiltak for å forebygge merforbruk på overtid.

KOSTRA Nøkkeltall

	Lyngdal 2022	Lyngdal 2023	Midt- Telemark	Lillesand	Farsund	Kostragruppe 07
Prioritet						
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B) **)	8 648	9 691	9 780	10 923	11 420	10 797
Produktivitet						
Antall barn (korrigert) per årsverk grunnbemanning i barnehager, kommunale barnehager	6,0	5,9	5,6	5,8	5,9	5,8
Dekningsgrad						
1-2 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	73,7 %	70,6 %	85,2 %	84,8 %	89,2 %	87,6 %
1-5 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	87,3 %	85,6 %	92,0 %	93,9 %	93,6 %	93,3 %
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	1,4 %	3,7 %	3,7 %	3,6 %	4,9 %	3,6 %
Andel barn i private barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)	1,5 %	4,6 %	2,2 %	3,6 %	2,4 %	3,0 %

**) Justert for utgiftsbehov

Andelen barn i barnehage fortsetter å falle noe, fra 87,3% i 2022 til 85,6% i 2023. Også blant de minste barna i aldersgruppen 1-2 år er det en vesentlig lavere andel av barna som har plass i barnehage sett i forhold til sammenlignbare kommuner.

Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp har økt fra 2022, økningen er størst i de private barnehagene.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	3,15 %	9,73 %	12,88 %
Årlig sykefravær 2023	2,49 %	7,28 %	9,77 %

Status sykefravær og HMS

- **Vurdering av fraværet:**

Virksomhetens målsetting er 5 % fravær. I 2023 er det Nygård barnehage som har nådd den målsettingen med 4,99 %. Fire av de seks avdelingene i virksomheten har redusert fraværet i forhold til 2022.

Totalt for virksomheten er korttidsfraværet 2,49 % og langtidsfraværet 7,28 %. Samlet fravær i 2023 er 9,77 %. Det er en reduksjon på i overkant av 3 % i forhold til 2022.

Fravær krever mye ressurser både i form av kroner brukt på vikarer, men også tid som ledere bruker på å innhente vikarer, sykefraværsoppfølging og tiltak for å forebygge/reducere fravær. Arbeidet er til tider svært krevende og sliter på motivasjonen.

- **Konkrete tiltak som er jobbet med sist periode**

Det jobbes kontinuerlig for å ha et best mulig psykososialt arbeidsmiljø.

Alle fire barnehagene har hatt en gjennomgang av behov for ergonomiske hjelpemidler, og det har blitt gjort ulike innkjøp for å bedre arbeidssituasjonen i hverdagen.

- **Vurder fraværet i avdeling / virksomheten med tanke på måltallet.**

Målsettingen på 5 % kan virke uoppnåelig for enkelte avdelinger, samtidig ser vi at det kan være mulig. Selv om måltallet ikke er nådd ved de fleste avdelinger, så er det gledelig at det er en reduksjon i fraværet hos fire av seks avdelinger.

Kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

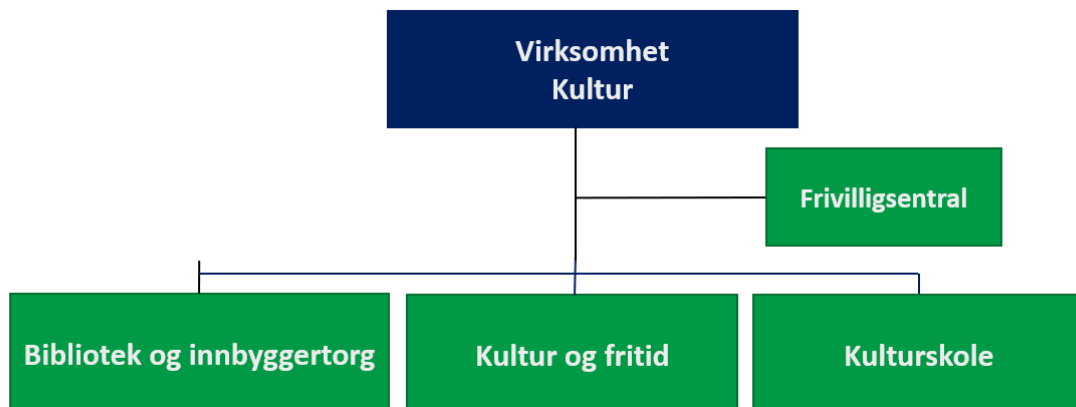
Virksomheten har ansvaret for kulturtilbudet i kommunen, som bibliotek, kulturskole, kino, kulturhus, frivilligsentral og fritidsklubb. Kultur har ansvar for drift og vedlikehold av Klokkergården bygdetun, og gir tilskudd til drift av Barnevandrersenteret, Stiftelsen Det Gamle Posthuset og Sveindal museum.

Virksomheten har videre fagansvar for idrett og friluftsliv, og er kontakt for idrettsrådet.

I tillegg sorterer [innbyggertorgene](#) inn under kulturvirksomheten.

Kulturkontoret holder til på Lyngdal kulturhus, og kulturskolen på Lyngdal ungdomsskole. Biblioteket og innbyggertorg har tre avdelinger i kommunen. I tillegg til hovedbiblioteket i Lyngdal kulturhus er det avdeling både på Konsmo og Byremo.

Innbyggertorgene er samlokalisert med bibliotekene.

Endringer og tiltak i året som gikk

- Billettinntektene for kinoen ble nedjustert i budsjettet for 2023.
 - Dette tiltaket gjorde at billettinntekter for kino gikk i balanse i 2023.
- Ny stilling på idrett/friluftsliv (45 %) ble tilsatt i mai 2023.
 - Arbeidsoppgaver:
 - Ansvar for spillemiddelordningen
 - Veilede eksterne søkere, og håndtering av kommunens egne søknader innen fagområdet
 - Kommunens kontaktpunkt mot idrettsrådet (deltar på møter) og lag/foreninger

Viktige begivenheter

- Åpning av dagsturhytta (Sherpa-hytta) i Lyngdal
 - Har hatt et gjennomsnittlig besøk per dag på 53 personer. Dette er nest best av alle hyttene som er åpnet i Agder.
- Lyngdal kommune inngikk solidaritets- og partnerskapsavtale med den ukrainske byen Kryvyi Rih
- Nyåpning av skatehallen ved Romskipet fritidsklubb
- Lyngdal kulturhus ble sertifisert som Miljøfyrtårn.
- På bildet ser du virksomhetsleder Jan Seland, avdelingsleder kultur og fritid Kristian Strøm og daværende ordfører Jan Kristensen med Miljøfyrtårnplakaten.

Foto: Privat

- Kinobesøket økte med 8 % fra 2022 til 2023, dette er den høyeste økning blant kinoene i Lister.
- Frivilligsentralen i Audnedal hadde sitt første driftsår i nye lokaler på Konsmo.
- Svært høy aktivitet/utlån i BUA (utlånssentral for fritidsutstyr).

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvar	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
300-Kultur	4 861	5 518	4 906	4 694	-166
310-Kultur og fritid	4 785	4 232	3 924	4 522	-262
320-Bibliotek og innbyggertorg	5 833	4 505	5 431	5 787	-46
330-Kulturskolen	3 620	3 409	3 652	3 931	310
340-Frivillighetssentralen Lyngdal	1 059	690	875	1 026	-33
341-Frivillighetssentralen Konsmo	569	397	433	590	21
Sum	20 727	18 752	19 221	20 551	-176

Kommentar til status økonomi

Virksomheten går med et merforbruk på 176 000 kr. En del av dette merforbruket er knyttet til høyt sykefravær og bruk av vikarer. Høyt sykefravær har preget deler av virksomheten, spesielt bibliotek og innbyggertorg. Man vil i 2024 også se på løsninger for å unngå bruk av overtid.

KOSTRA Nøkkeltall

	Lyngdal 2022	Lyngdal 2023	Midt- Telemark	Lillesand	Farsund	Kostragruppe 07
Prioritet						
Aktivitetstilbud barn og unge brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	234	224	70	218	280	296
Bibliotek nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	410	531	356	321	368	321
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	303	301	548	78	0	427
Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B) **)	18	42	156	131	36	42
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) **)	371	402	574	248	383	408
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) **)	770	814	700	690	823	662
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B) **)	2 553	2 665	2 451	2 720	3 190	2 632
Dekningsgrad						
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	2,2 %	1,6 %	7,3 %	0,0 %	1,4 %	3,6 %
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	10,1 %	12,7 %	24,2 %	0,0 %	15,7 %	13,7 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	9,0	9,6	2,4	3,7	0,5	3,9
Kvalitet						
Besøk per kinoforestilling	18,7	19,9	20,1	17,6	15,7	22,3

**) Justert for utgiftsbehov

Årsmelding 2023

I 2023 brukte Lyngdal kommune kr 2 665,- per innbygger til **kultur og idrett**. Dette er litt høyere enn gjennomsnittet i Kostragruppa, og en liten økning fra 2022. Utgiftsøkningen gjelder de fleste områdene innenfor kultursektoren.

Kultur og idrett er kinodrift, bibliotek, tilskudd til andre lag og foreninger, aktivitetstilbud til barn og unge og kulturskole.

Bibliotek:

Netto utgiftene til bibliotek har økt fra 395,- i 2020 til 531,- i 2023. Noe av årsaken til økningen kan være at man nå har økt aktivitet og har hatt inne vikarer for sykemeldte og personer i permisjon. I koronatiden har man kunne holdt bemanningen på lavest mulig nivå. Den relativt høye ressursbruken til bibliotekene i Lyngdal gir positive utslag på befolkningens bruk av tjenesten. Hver innbygger besøkte i gjennomsnitt biblioteket ni ganger i løpet av 2023. Dette er svært høye tall, til sammenligning var innbyggerne i Kostragruppa innom sitt bibliotek 3,9 ganger i løpet av 2023. Underlagsmaterialet viser videre at omløpshastigheten både for barne- og voksenbøker er høy, og at utlånene fra bibliotekene er omlag dobbelt så mange per innbygger som i Kostragruppa.

Kino:

Netto driftsutgifter har økt til kino de siste årene, mens aktiviteten har vært unormal lav i perioden 2020-2021, noe bedre i 2022 og enda bedre i 2023. Hver kinoforestilling har i snitt 19,9 personer. Økningen på i snitt en person hver forestilling. ca 2 personer mindre enn kostragruppa. I 2020 var det 11,7 personer per forestilling.

Andres idrettsanlegg

Utgiftene per innbygger ligger på omtrent samme nivå som i 2022. Dette er betydelig lavere enn kostragruppen og de andre sammenligningskommunene, bortsett fra Farsund som eier og drifter anleggene selv.

Utgiftene til **aktivitetstilbud barn og unge** er redusert sammenlignet med 2022.

Musikk- og kulturskoleUtgiftene har økt noe fra 2022 til 2023 og ligger omtrent på samme nivå som kostragruppa. Lyngdal har en relativt lav andel barn i kulturskolen, både sammenlignet med Kostragruppa og med nabokommunene og relativt få på venteliste.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,82 %	3,76 %	5,58 %
Årlig sykefravær 2023	2,00 %	12,66 %	14,67 %

Status sykefravær og HMS

- **Vurdering av fraværet:**
 - *Korttidsfravær : 2%. Korttidsfraværet anses som akseptabelt.*

- *Langtidsfravær : 12,66%. Langtidsfraværet er veldig høyt, og har vært det gjennom hele 2023.*
- **Konkrete tiltak som er jobbet med sist periode**
 - Tilrettelegging for at sykemeldte skal kunne komme raskere tilbake i arbeid. For eksempel hjemmekontor.
 - Ellers, ordinær oppfølging av sykemeldte gjennom dialogmøter og samarbeid med organisasjonsavdelingen.
- **Vurder fraværet i avdeling / virksomheten med tanke på måltallet.**
 - Måltallet er 5% for virksomheten. Fraværet ligger mye høyere enn måltallet, og det jobbes kontinuerlig med å redusere dette.

Forebygging og livsmestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomheten besto i 2023 av fem avdelinger; Helsestasjon, Psykisk helse og rus, Team Rus og somatikk, Kvås bofellesskap for enslige mindreårige, samt tverrfaglig helseteam for asylsøkere.

Virksomhetens tjenester har fokus på forebygging og tidlig innsats, kartlegging og behandling og skadereduksjon og stabilisering.

Det meste av tjenestene er lavterskeltilbud, som betyr at den enkelte selv kan ta direkte kontakt. For voksne med behov for kartlegging og behandling på grunn av utfordringer innen psykisk helse og rusmiddelmissbruk, finnes det søknadsskjema om kommunale helse- og omsorgstjenester på kommunens nettsider.

Virksomheten tilbyr blant annet følgende tjenester:

- Jordmor
- Helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Familieteam
- Psykiske helsetjenester, herunder døgnbemannet bofellesskap
- Tjenester til rusmiddelmissbrukere, herunder døgnbemannet bofellesskap
- Bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger
- Kommunalt Helseteam til asylsøkere lokalisert på Solsiden flyktningemottak

Endringer og tiltak i året som gikk

- I 1. tertial ble det lagt inn en økning i antall mottaksplasser på Solsiden og dermed økt behov for tjenester fra det tverrfaglige kommunale helseteamet (KHT). Full kapasitet ved det ordinære mottaket er 350 plasser, og i tillegg er det 30 plasser til enslige mindreårige asylsøkere. Se for øvrig eget kapittel om flyktningesituasjonen i Lyngdal kommune.
- I deler av året var deler av virksomheten preget av fravær og vakanser, og i 2. tertial ble ledige midler trukket inn og omfordelt til andre virksomheter innen helse og velferd. Utover året bedret situasjonen seg noe. Ved Helsestasjonen er det ansatt kommunepsykiater, noe som anses som et viktig ledd i kommunens arbeid med forebyggende arbeid og tidlig innsats.
- Antall barn og unge med sammensatte og komplekse utfordringer øker. Kommunens ansvar for å iverksette tiltak har også økt i tråd med oppvekstreformen. Det er igangsatte mange tiltak på tvers av virksomheter for å tilpasse tjenestetilbudet. Samtidig ser man et behov for å jobbe videre med å utvikle tjenestetilbudet, særlig i forhold til akuttilbud og døgntilbud for barn og unge.

Viktige begivenheter

- Ved Helsestasjonen er Familieteamet blitt en integrert del av kommunens oppfølgingstilbud til barn og unge og deres familier.
- I tjenestene for rus og psykisk helse har man jobbet mye for å utrede fremtidens tjenestetilbud. Man ser at antall brukere og antall brukere med komplekse og sammensatte utfordringer øker, og man jobber med å utforme tjenester som har et forebyggende, stabiliserende og behandlende perspektiv der man har god ressursutnyttelse.
- 2023 inneholdt uvanlig mange og krevende utrykninger og hendelser for det psykososiale kriseteamet.

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvar	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr
400-Forebygging og livsmestring	-4 197	-4 789	-2 340	-2 374	1 822
401-FLIV: Flyktningmottak	3 548	0	2 355	3 542	-6
405-FLIV: Kvås bofelleskap	-2 455	1 236	0	-93	2 361
410-FLIV: Psykisk helse	15 105	16 234	15 396	14 839	-266

Årsmelding 2023

Ansvaret	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
415-FLIV: Helsestasjon	12 718	9 422	13 592	12 281	-437
416-FLIV: Team Ros og somatikk	11 270	9 102	9 953	9 713	-1 557
417-FLIV: Barnevern	32 389	28 900	31 069	31 069	-1 320
Sum	68 379	60 105	70 026	68 976	597

Kommentar til status økonomi

- I opprinnelig budsjett ble det budsjettet med bruk av kr 1,9 mill fra fond for å finansiere virksomhetens drift. Mindreforbruket i regnskapet gjorde at denne fondsbruken ikke ble nødvendig.
- Hovedårsaken til mindreforbruket er økte inntekter på refusjon for ressurskrevende tjenester og flere bosatte på Kvås bofellesskap enn budsjettet. Tilskuddene til bofellesskapet har dermed økt, uten at man har måttet øke ressursbruken tilsvarende. Deler av den økte refusjonen for ressurskrevende tjenester må ses i sammenheng med merforbruk på Team Rus og somatikk.
- I perioder av året har det vært en del vakanser både på avdelingen for psykisk rus og helse og på helsestasjonen. I behandlingen av 2. tertialrapport ble en del av de ubrukte lønnsmidlene omfordelt til andre virksomheter innen helse og velferd, men vakansene bidro også til en viss grad til mindreforbruket ved årets slutt.
- Også utgiftene til den interkommunale barnevernstjenesten ble vesentlig lavere enn budsjettet.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,55 %	6,28 %	8,83 %
Årlig sykefravær 2023	2,29 %	8,04 %	10,33 %

Status sykefravær og HMS

- **Vurdering av fraværet:**
 - Korttidsfravær 2,29
 - Langtidsfravær 8,04
- **Konkrete tiltak som er jobbet med sist periode.** Det er jobbet med individuelle oppfølginger og tilrettelegginger. Det er store forskjeller mellom avdelingene, men avdelingslederne har god oversikt og jobber systematisk med fraværsoppfølgingen.
- **Vurder fraværet i avdeling / virksomheten med tanke på måltallet.** Totalt fravær er rett over 10 %. Dette er noe over måltallet. Det vurderes at korttidsfravær er tilfredsstillende. Langtidsfravær er påvirket av at virksomheten har små avdelinger hvor fravær hos et fåtall ansatte gir høye prosenttall. De fleste avdelinger ligger på eller under måltall.

Servicesenter helse og velferd

Tjenesteområdebeskrivelse

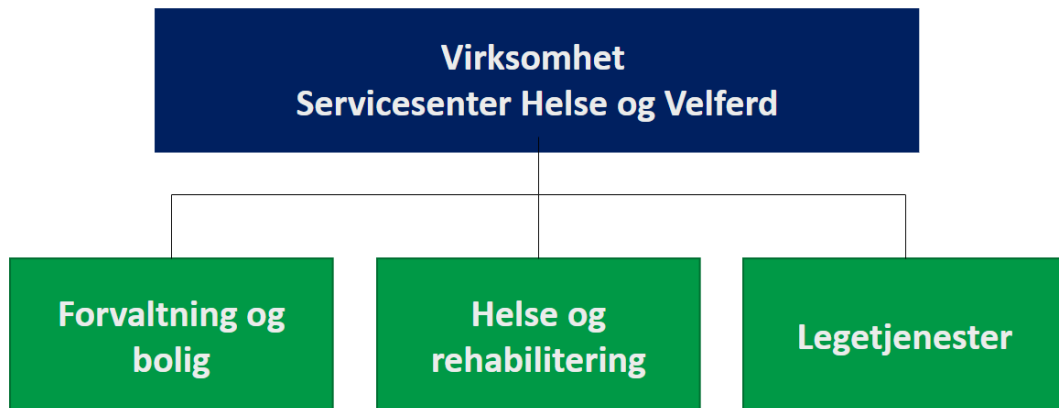
Tidlig i 2023 fratrådte daværende virksomhetsleder sin stilling, og det ble startet en omorganiseringsprosess. I denne perioden fungerte Kommunalsjef for helse og velferd som nærmeste leder for avdelingene i virksomheten. Fra og med 2024 er ny organisering på plass, og virksomheten ikke lenger aktiv.

I 2023 hadde virksomheten Servicesenter helse og velferd ansvar for flere og store fagområder. Virksomheten skulle være «en dør inn» til helse og velferd i kommunen, og skulle bidra til å sikre helhetlig og koordinerte tilbud til pasienter og brukere. Virksomheten besto av tre avdelinger; “Forvaltning og bolig”, “Helse og rehabilitering” og “Legetjenester”.

Forvaltning og bolig: Avdelingen er kommunens koordinerende enhet og har ansvar for en rekke oppgaver utover å saksbehandle og fatte enkeltvedtak om individuelle helse- og omsorgstjenester. Koordinator for individuell plan og systemansvaret for pasientjournaløsningen ligger til Forvaltning og bolig. Også deler av den nyopprettede barnekoordinatorrollen ligger her. Avdelingen har ansvar for tildeling av viktige virkemidler rettet mot vanskeligstilte på boligmarkedet; kommunale utleieboliger og Husbankens individuelle økonomiske virkemidler (startlån og tilskudd). Fra og med 2024 ligger avdelingen direkte inn under Komunalsjef for Helse og velferd.

Helse og rehabilitering: Avdeling for helse og rehabilitering formidler tjenester knyttet til fysioterapi, ergoterapi, hjelpemidler og velferdsteknologi, mens frisklivscentralen arbeider med et mestrings- og helsefremmende perspektiv ut mot innbyggerne. Avdeling har ansvar for kommunalt ansatte fysioterapeuter samt fysioterapeuter med driftstilskudd. Fra og med 2024 er avdelingen organisert under virksomheten Forebygging og livsmestring.

Legetjenestene: Kommunen har ansvaret for tilgjengelig legehjelp til alle innbyggere, inkludert fastlegeordningen og legevakt. I Lyngdal kommune finnes det to kommunale legesenter, Lyngdal og Kongsmo. Fra og med 2024 er avdelingen organisert under virksomheten Forebygging og livsmestring.

Endringer og tiltak i året som gikk

- Det har vært stort fokus på å få **en stabil legetjeneste** de senere år. I løpet av 2023 var samtlige hjemler i kommunen besatt. Dette er svært gledelig, selv om vi for kortere perioder har måttet ha vikar på grunn av permisjoner. Det ble også bevilget midler i budsjett 2023 for å øke

legesekretær-funksjonen ved Konsmo legesenter. Dette har styrket driften og bidratt til god støtte og avlastning for legene.

- Til tross for vakante stillinger og høyt arbeidspress har man jobbet godt med å få **gode rutiner for saksbehandling**. Ved inngangen til 2023 hadde man et stort etterslep på å sende ut vedtak i saker. Strukturert jobbing har medført at saksbehandlingstiden, spesielt innen psykisk helse, har gått ned. Dette er et resultat av tett samarbeid med tjenesten, fastlegene samt igangsetting av lavterskel gruppetilbud.
- Vi ser at det i 2023 har vært **økt antall søkere** til omsorgsboliger enn tidligere. Det er også en økning i antall søkere til startlån og dette vil nok øke framover.
- På slutten av året var det fokus på **kartlegging av boligsituasjonen** i Lyngdal kommune . Sammen med Agenda Kaupang har man sett på behov for boliger framover.
- Ut i fra rapporter er det et økt antall brukere av helse- og omsorgstjenester i 2023 mot 2022, men det er mindre registrerte timer. Dette kommer av at vi har prioritert å evaluere vedtak i 2023.

Viktige begivenheter

- I budsjettet for 2023 ble det vedtatt at kommunen skulle ansette en **demenskoordinator** og en **kreftkoordinator**. Vi er glade for å ha fått dette på plass sommeren 2023. Det var samtidig vedtatt at kommunen skulle bli en demensvennlig kommune. Den 12.09.23 signerte daværende ordfører Jan Kristensen kontrakt med Nasjonalforeningen for folkehelse om å bli en demensvennlig kommune.

Ordfører Jan Kristensen og Siv Galdal Olsen fra Nasjonalforeningen for folkehelsen viser fram den signerte avtalen for et mer

Årsmelding 2023

demensvennlig samfunn.
Foto: Ole Åsmund Brattfjord, Lyngdal kommune

- [Frisklivsentralen](#) har jobbet godt for å synliggjøre sitt tilbud og har økt sine aktiviteter i 2023.

Frisklivsentralen arrangerer trening på Kvavik. Foto: Martine K. Narum, Frisklivsentralen Lyngdal kommune

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvar	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr
420-Servicesenter helse og velferd	6 246	7 111	7 939	6 599	353
425-SERV 1: Forvaltning	8 568	7 521	7 923	8 862	294
430-SERV 1: Bolig	-5 826	-5 226	-5 567	-5 567	259
435-SERV 2: Helse og rehabilitering	8 852	9 144	8 432	8 724	-128
436-SERV 2: Legetjenesten	13 653	12 042	10 558	12 677	-976
Sum	31 493	30 593	29 285	31 295	-199

Kommentar til status økonomi

Årsmelding 2023

- I virksomheten servicesenter helse og velferd har det i 2023 vært et lite merforbruk. Dette skyldes i all hovedsak merforbruket som følge av behov for vikarbyrå i legetjenesten. Legetjenesten har nå dekt alle sine faste legehjemler, men som følge av at enkelte leger har hatt permisjon, har det vært behov for vikarbyrå. Netto utgifter for vikarbyrå, det vil si etter at vi har fått tilbakebetaling fra Helfo og egenandeler, har en kostnad på ca. 2,8 mill. Det har vært jobbet kontinuerlig med å få inn vikarer for legene, uten å måtte benytte vikarbyrå, men man har ikke lykket med dette.
- Virksomheten har også måtte tapsføre en del leieinntekter på kommunale boliger, som følge av manglende betalingsevne. Samtidig har man hatt høyere leieinntekter enn forventet som følge av at flere leiligheter/boliger er leid ut sammenlignet med tidligere år.
- Det har også vært et mindreforbruk på lønn som følge av vakante stillinger, samt at man ikke har leid inn i sykefravær/permisjoner.
- Fordi man har hatt en nøktern bruk og et mindreforbruk på enkelte områder har man klart å gjøre merforbruket så lite som mulig. Virksomheten har også omfordelt midler til andre virksomheter i helse.

KOSTRA Nøkkeltall

	Lyngdal 2022	Lyngdal 2023	Midt- Telemark	Lillesand	Farsund	Kostragruppe 07
Prioritet						
Helse- og omsorgstjenester i institusjon nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) **)	8 272	9 141	8 721	7 600	7 154	8 394
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) **)	13 361	14 309	14 868	16 287	20 614	14 022
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) **)	1 917	1 707	3 916	2 229	1 819	2 825
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) **)	3 808	4 016	6 058	4 631	4 135	4 586
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B) **)	24 985	26 962	26 639	26 391	31 004	24 670
Produktivitet						
I alt Alle tenester Forbruk i timer	272 420	277 570	285 546	337 094	314 523	
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 603 762	1 759 107	1 664 291	1 625 319	2 381 380	1 614 483
Dekningsgrad						
Andel beboere i institusjon av antall plasser (belegg) (B)	83,3 %	75,0 %	89,5 %	82,6 %	108,0 %	96,2 %
Kvalitet						
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	320,6	354,8	392,4	325,5	430,4	304,6
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,61	0,64	0,71	0,55	0,56	0,55

**) Justert for utgiftsbehov

Utgiftene til tjenester innen pleie og omsorg har vokst betydelig fra 2022 til 2023. Samlet sett er dette ikke spesielt for Lyngdal, både i KOSTRA-gruppa og i de andre sammenligningskommunene ser man samme utvikling. Lyngdal skiller seg likevel ut ved at det er utgiftene til institusjonstjenester som øker mest, mens utgifter til tjenester for hjemmeboende vokser mindre enn i sammenligningskommunene.

Tallene på belegg på institusjonsplassene tar utgangspunkt i det faktiske antall plasser kommunen står registrert med, og måler bruken til kommunens egne innbyggere. Det er verdt å merke seg at institusjonsplasser ikke bare er plasser innen eldreomsorg, men også omfatter avlastningstjenestene til barn, organisert fra virksomhet for Habilitering.

I 2023 er det solgt godt over 500 liggedøgn til pasienter fra andre kommuner, noe som øker det faktiske belegget utover hva som framkommer i statistikken. Samlet er belegget likevel noe lavere enn i sammenligningskommunene.

Innsparingsprosessen i 2022 medførte en kraftig nedgang i antall årsverk i sektoren fra 2021 til 2022. Tallene på antall årsverk per 10 000 innbyggere viser en markant økning igjen fra 2022 til 2023. Underlagstall viser at denne økningen i stor grad kommer innen institusjonstjenestene, noe som bidrar til å forklare utgiftsveksten her.

Veksten i utgiftene til tjenestene kombinert med et lavere belegg enn hos sammenligningskommunene har som konsekvens at utgiftene per plass øker sterkt, og ligger svært høyt sammenlignet med både KOSTRA-gruppa og de fleste andre sammenligningskommunene. Også etter å ha korrigert disse tallene for inntektene fra gjestepasientene er utgiftene per plass svært høye.

I takt med at demografien endrer seg ventes det et stadig økende press på tjenestene innen pleie og omsorg. Indikatoren på forbruk i timer til disse tjenestene gir oss mulighet til å følge vår egen utvikling og sammenholde denne med ressurstilgangen. Indikatoren viser det et stort fall i antall tjenestetimer fra 2021 til 2022, trolig som følge av innsparingsprosess og økt fokus på å levere tjenester på riktig nivå. Fra 2022 til 2023 er det vekst i antall tjenestetimer, men en vekst på 1,9 % må sies å være svært beskjeden. Det er videre interessant å merke seg at veksten kommer i tjenester som ytes til aldersgruppa 50-66 år, mens det er en nedgang i tjenestetimer til innbyggere over 67 år.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,80 %	7,15 %	9,95 %
Årlig sykefravær 2023	1,70 %	4,64 %	6,34 %

Status sykefravær og HMS

- **Vurdering av fraværet:**
 - Totalt fravær i virksomheten i 2023 på 6,34%
 - Korttidsfravær totalt for virksomheten i 2023 på 1,7 %
 - Langtidsfravær totalt for virksomheten i 2023 på 4,64 %
 - Det er lite korttidsfravær i virksomheten totalt gjennom året. En del korttidsfravær sommeren, men mindre fravær utover høsten. Langtidsfravær i enkelte små avdelinger gjør at fraværsprosenten blir høyere. Enkelte avdelinger slik som helse og rehabilitering har ikke hatt langtidsfravær i det hele tatt i 2023.
- **Konkrete tiltak som er jobbet med i år**
 - Det jobbes kontinuerlig med arbeidsmiljø og tiltak for å forsterke arbeidsmiljøet. Trivsel på jobb, både med kollegaer og arbeidsoppgaver er svært viktig for å holde folk på jobb.

- Tilrettelegge arbeidsoppgaver for ansatte
- Oppfølging av sykemeldte
- **Vurder fraværet i avdeling / virksomheten med tanke på måltallet.**
 - Virksomheten har totalt sett redusert fraværet fra 2022 på 9,95% til 6,34% i 2023. Sykefraværet har også gått gradvis nedover gjennom året.
 - Målsetningen i avdelinger der det er dagarbeid er på 2% fravær, mens i helse der det er turnus er målsetningen 8%. Virksomheten ligger totalt sett over målet om 2%, men under 8%. Fravær hos ansatte i avdelingen med få ansatte gjør tallet høyere enn det det gjør i større avdelinger.
 - Helse og rehabilitering peker seg ut med 0% langtidsfravær og kun 0,98% korttidsfravær hittil i år. Dette er er meget bra

Habilitering

Tjenesteområdebeskrivelse

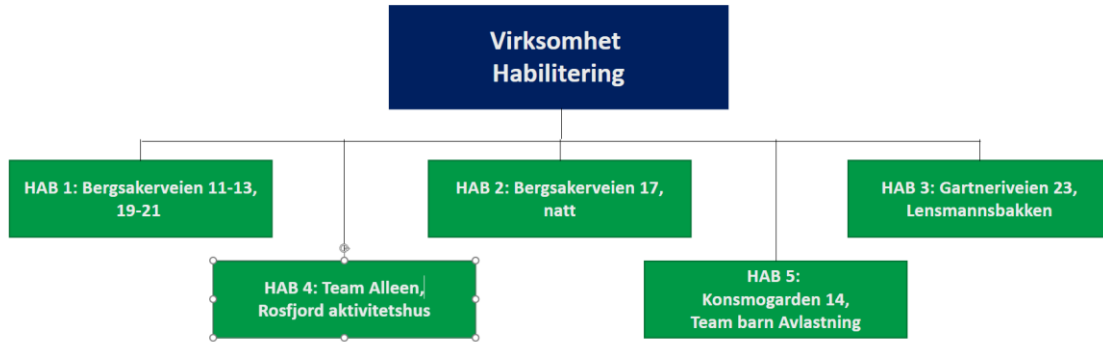
Virksomhet for Habilitering gir ulike tilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne, medfødte eller tidlig ervervede tilstander. Kjennetegn ved målgruppen er at de ikke følger et forventet utviklingsforløp, og at det er behov for gjentagende prosesser gjennom hele eller store deler av livsløpet. Ordet «habilitering» kan også leses som «ny-læring». Habilitering er koordinerte, sammenhengende og målrettede prosesser for å nå brukers mål.

Driften i virksomhet for Habilitering er i stor grad innrammet av vedtak etter Helse- og omsorgstjenesteloven, hvor brukeren blir gitt rettigheter til både innhold, omfang og utførelse av tjenester, til dels på svært spesifisert nivå.

Kjerneoppgaver:

- Avlastning
- Helsetjenester i eget hjem, herunder praktisk bistand og opplæring
- Aktivitetstilbud, herunder dagsenter
- Oppfølging av privat BPA (Brukerstyrt personlig assistent) aktører, samt generelt ordningen med BPA
- Koordinatorer for vedtak etter HOL § 7-2, og 7-2a (barnekoordinator)

Virksomhet for Habilitering har døgnbemannet drift.

Viktige begivenheter

Positiv atferdsstøtte: Positiv atferdsstøtte (PAS) er virksomhetens rammeverk og verdigrunnlag, og ligger til grunn for alt arbeid og utvikling som planlegges og utføres, i alle ledd. PAS er en nasjonal anerkjent måte å jobbe med å øke livskvalitet og brukermedvirkning, som gir resultater knyttet til å håndtere atferd som utfordrer. 1 november har virksomheten de siste årene hatt PAS fagdag. I år inviterte vi med skolene i Lyngdal, og det møtte 5-6 ansatte herfra, noe som i ettertid har økt samarbeid på tvers, med helhetlig og felles forståelse av barns utfordringer som arbeidsområde. Det har vært veldig positivt med denne nettverksbyggingen, og er noe vi ønsker å kontinuere.

Terapeutisk mestring av vold (TMV): I samarbeid med virksomhet FLIV har vi fortsatt å oppdatere og gi ansatte innføring i bruk av TMV. I virksomheten har vi ansatt 1 instruktør, som sammen med ombudspersoner planlegger og organiserer strukturene. TMV henger nøye sammen med PAS - og gir meget positive utslag for ansatte og brukere, og sikrer trygghet for begge parter i utfordrende situasjoner.

VIP-sertifisering: I samarbeid med Likestillingscenteret utdannet og sertifiserte vi 9 VIP instruktører. VIP (viktig interessant person) er ett voldsforebyggende program, som skal gi særlig sårbare voksne bedre innsikt til å forstå egne følelser, evne til å sette grenser, og forstå hva som er vold og overgrep. Programmet kan brukes på tvers av virksomheter, og henger sammen med både PAS og TryggEst, som blir igangsatt våren 2024.

TryggEst: I samarbeid med øvrige virksomheter i Helse og velferd ble det søkt om, og tildelt midler fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (BufDir) for å ta i bruk TryggEst, som er ett voksenvern for risikoutsatte voksne. TryggEst skal bidra til å forhindre, avdekke og håndtere vold og overgrep mot voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv. Det er jobbet aktivt med TryggEst siden oktober 2023, og igangsettes våren 2024.

Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming: I samarbeid med USHT (utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester, Agder vest) har virksomhetens avdelinger tatt i bruk deler av "bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming", ett prosjekt utviklet av Kristiansand kommune i samarbeid med USHT. Dette gir bedre kompetanse i forberedelse og oppfølging av årlig helsekontroll hos fastlege, og økt samarbeid med fastleger, blant annet ved å bruke omfattende sjekklister for å sikre at alle, uavhengig egne forutsetninger, får den helseoppfølgingen de har krav på.

Status økonomi

Beløp i 1000

Årsmelding 2023

Ansvaret	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
440-Habilitering	-15 317	-12 942	-8 476	-11 685	3 631
445-HAB 1: Bergsakerveien 11 og 21	19 726	18 380	19 028	19 563	-163
448-HAB 2: Bergsakerveien 17, nattjeneste	15 684	14 335	15 547	15 753	69
450-HAB 3: Gartneriveien 15, Lensmannsb	16 658	15 611	15 907	16 348	-311
453-HAB 4: Team Alleen, Rosfjord aktivitetshus	10 063	15 425	15 947	11 172	1 109
455-HAB 5: Konsmogarden 14, Team barn avlastning	19 369	8 719	10 954	18 060	-1 309
Sum	66 184	59 528	68 906	69 211	3 027

Kommentar til status økonomi

- Virksomhet for Habilitering har i 2023 et mindreforbruk på ca 3 mill. Dette er som følge av høyere refusjon på ressurskrevende tjenester enn antatt og beregnet.
- Til tross for resultatet har det hele året vært fokus på nøktern drift og samarbeid på tvers. Avdelingsledere er gode på dette, og sammen med ansatte finner de kreative løsninger som samtidig ivaretar faglig forsvarlige tjenester. Totalt sett har avdelingene gått med merforbruk, men økte refusjoner for ressurskrevende tjenester gir virksomheten mindreforbruk.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,52 %	8,47 %	10,99 %
Årlig sykefravær 2023	2,40 %	7,41 %	9,82 %

Status sykefravær og HMS

- **Vurdering av fraværet: 9,82 %**
 - Korttidsfravær: 2,4 %
 - Langtidsfravær : 7,41 %
- **Konkrete tiltak som er jobbet med i år:**
 - Synlig ledelse i miljø - fokus på forventningsavklaring knyttet til tilstedeværende ledere
 - Tettere oppfølging når ansatte blir fraværende med jevnlig samtaler, dialogmøter og tilbud om midlertidig tilrettelegginger.
 - Se på mulighet for å bytte arbeidssted for en periode dersom dette kan forhindre eller redusere sykefravær.
 - Bedriftshelsetjeneste har deltatt med undervisning for ansatte knyttet til plikter, forventninger og muligheter. Det har også vært gjennomført arbeidsmiljøkartlegging.
 - I avdeling med høyt fravær på helg (34 av 36 helger hadde fravær) ble det tatt inn overbook høsten 2024 for å unngå belastning på ansatte (som strakk seg meget langt for å sikre forsvarlig drift) og avdelingsleder (som må stå "parat" og dekke fravær på egen fritid). Resultat viste at det ikke ble mindre fravær, men siden ansatt på overbook har dekket fraværet og vikar ikke har vært nødvendig - og man har unngått den store belastningen fravær gir både for ansatte og avdelingsleder.
- **Vurder fraværet i avdeling / virksomheten med tanke på måltallet:**
 - Nedgang fra 2022 (10,99 %), da først og fremst langtidsfravær.
 - Sykefravær er utfordrende og tidskrevende å jobbe med, og i de aller fleste tilfellene er det ikke-arbeidsrelatert fravær
 - Det finnes strategiske og kreative løsninger for å redusere fravær hvor det er mulig, samt løsninger for å minske belastning på øvrige ansatte og avdelingsledere.
 - Det tydelige fokuset knyttet til faglig tilnærming, med tydelige målsettinger, oppleves som positivt for både arbeidsmiljø og nærvær.

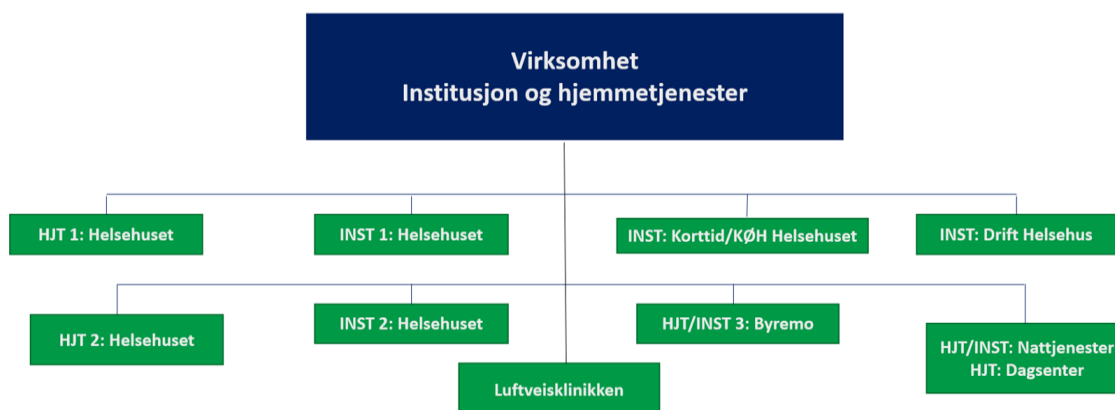
Hjemmetjenester og institusjon

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomheten har ansvar for institusjon og hjemmetjenester, og er lokalisert på Lyngdal helsehus og Byremo.

Virksomheten skal sikre nødvendige lovpålagte helse- og omsorgstjenester for hjemmeboende, og har det utøvende ansvaret for helsetjenester og praktisk bistand i hjemmet til innbyggere som oppholder seg i Lyngdal kommune.. Virksomheten har også ansvaret for dagsenter for eldre, sykepleieklinikk og hverdagsmestring.

Virksomheten har to institusjoner, [Lyngdal helsehus](#) og [Byremo omsorgssenter](#). På begge institusjonene er det i tillegg kjøkken, vaskeri og egen renholdstjeneste.

Endringer og tiltak i året som gikk

- Man har i 2023 prioritert arbeidet med effektiv organisering for å sikre rett kompetanse på rett sted og til rett tid. Sykepleieteam er innført både ved Helsehuset og Byremo omsorgssenter. Det har vært jobbet med oppgavedeling, slik at ressursene blir best mulig benyttet. Vi har flinke fagarbeidere som overtar flere oppgaver, og vi jobber med kompetansehevende tiltak. Dette har ført til en vesentlig endring av driften, og det pågår videre oppfølging med evaluering og tiltak for justeringer.
- Med strategi for å ha en bærekraftig bemanning, sikre fagkompetanse og grunnbemanning alle avdelinger, har det gjennom hele 2023 vært planlagt innføring av årsturnus som går over 52 uker for 2024. Dette har vært planlagt for alle avdelinger.
- Sykefraværsoppfølging har hatt høy prioritet i virksomheten på alle avdelinger. Vi har gjennomført kortvarige prosjekt som "En bra dag på jobb" og "Oss og vårt", i samarbeid med

Årsmelding 2023

rådgiver fra NAV, bedriftshelsetjeneste og organisasjonsavdelingen. Sykefraværet er redusert fra 2022 til 2023. Oppfølging av sykefravær vil fortsatt ha prioritet fremover.

- Med endring i driften og nye måter å organisere arbeidet på, har forbedringsarbeid vært en viktig prioritet ved alle avdelinger. Man har i virksomheten satset på simulering som metode for kunnskapsheving. Simulering er en pedagogisk metode for å lære sammen. Ved simulering forsøker man å gjenskape en situasjon fra arbeidshverdagen, for å kunne trene på en så realistisk situasjon som mulig. Dette innføres i årsturnus for 2024.

På bildet er en gruppe ansatte ved Helsehuset i gang med Simulering. Foto: Anne Sanden Kvinen

Viktige begivenheter

- Både ved Helsehuset og Byremo omsorgssenter er det etablert et godt samarbeid med frivillige som Livsglede for eldre, Hverdagshjelpen, Røde Kors og andre organisasjoner. De bidrar med ulike aktiviteter som er høyt verdsatt av våre beboere, og positivt for våre ansatte. Det er både konserter og ulike arrangementer i regi av frivillige. Det frivillige engasjementet er stort i Lyngdal, og det er vi veldig takknemlige for.
- I samarbeid med Røde Kors er det ved Helsehuset etablert ordning med besøkshund annenhver uke. Formålet med dette er å gi trivsel og glede for de som bor på Helsehuset, og skape gode øyeblikk. Dette har vært et positivt tiltak for de eldre.
- i Juni hadde vi sommerfest ved Helsehuset og Byremo omsorgssenter. Vi markerte da "Hva er viktig for deg?" - dagen, som er en nasjonal satsing på Gode pasientforløp. Dette for å synliggjøre en viktig retningsendring i helsevesenet.
- Det planlagte påbygget til kjøkkenet ved Byremo omsorgssenter ble igangsatt sent på høsten 2023, og vi ser frem til denne nødvendige forbedringen ved omsorgssenteret.
- Virksomheten fikk ekstra midler fra Utvalg for Helse og velferd til markering av "Hva er viktig for deg?" dagen, og til å kunne ha ulike konserter. Dette har vært til stor glede for våre innbyggere.
- 6. juni ble "Hva er viktig for deg?" dagen markert fra formiddag til sent på kvelden. Dagen ble gjennomført i samarbeid med frivillige som la ned en enorm innsats for at denne dagen skulle la seg gjennomføre. Det ble gjennomført to seminar om Fremtids-fullmakt, hvor det var hundre deltakere per gang. Det var tydelig mange som var engasjert i dette tema. Videre var det offisiell åpning av både Mulighets-rommet som er et visningsrom for velferdsteknologi, og Pergola sol-beskyttelse donert av Livsglede for eldre. Det var tilbud om kjøretur med veteranbiler, og samling for pårørende ved institusjon. Dagen ble avsluttet med konsert av Diddi Velle. Oppsummert en fantastisk dag.

Veteranbiler står klar og tilbyr våre beboere en kjøretur. Foto: Anne Sanden Kvinen

- Livsglede for eldre arrangerte busstur til Byremosanden, hvor de stelte til sommer-samling. Det ble grilling som hører til på en sommerfest, sang og underholdning. Dette var en samling med Livsglede for eldre fra hele kommunen.

Det var høy trivsel under sommerfesten på Byremosanden. Foto: Anne Sanden Kvinen

- Det har i tillegg vært konserter med kjente personer som Hanne Sørvaag og Bjørro Håland. Det er ikke tvil om at Bjørro er kjent for våre innbyggere, og er en populær sanger selv etter fylte 80 år på høsten. Han trekker fullt hus.

Bjørø Håland er en populær artist i Lyngdal. Her sammen med Livsglede for eldre. Foto: Anne Sanden Kvinen

- Det var i 2023 innsamling for Tovertafel, som ble kjøpt inn til avdelingen hvor det bor beboere med demens. Dette er et elektronisk "tryllebord" med interaktiv spill som bidrar til hyggelige samlinger rundt bordet. Ordfører Unni Nilsen Husøy stod for offisiell åpning denne dagen, og kunne prøve ut spillene

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvar	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
460-Institusjon og hjemmetjenester	-6 660	-7 739	-5 663	-5 819	841
470-HJT 1: Helsehuset	18 978	17 350	14 615	18 097	-881
471-HJT 2: Helsehuset	17 712	16 604	14 509	17 631	-82
475-HJT: Dagsenter Helsehuset	3 528	3 345	3 132	3 348	-180
476-HJT: Luftveisklinikken	150	9	0	150	0
485-INST 1: Helsehuset	11 483	11 066	10 945	12 407	924
486-HJT/INST: Nattjenesten	14 050	11 791	11 213	14 784	734
487-INST 2 : Helsehuset	19 831	18 363	18 482	19 563	-268
488-HJT/INST 3: Byremo	34 101	30 692	30 292	35 198	1 097
490-INST: KT / KØH Helsehuset	11 567	11 979	11 056	12 371	804
495-INST: Drift Helsehuset	12 225	10 880	11 096	12 468	243
Sum	136 965	124 341	119 677	140 197	3 232

Kommentar til status økonomi

- Virksomheten ble tilført ekstra budsjettmidler på kr 1,5 mill i 1. tertial, og ytterligere kr 10 mill i 2. tertial. Resultatet for 2023 endte med et mindreforbruk for virksomheten på kr 3 mill.
- I hovedsak skyldes mindreforbruket høyere refusjon for ressurskrevende tjenester enn anslått, et høyt antall gjestepasienter fra nabokommuner samt et ekstra tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.
- Årsaken til forbruk over opprinnelig budsjetttramme har i hovedsak vært utfordringer knyttet til fravær og rekruttering, samt kostnader til økt grunnbemanning ved Byremo omsorgssenter og Hjemmetjenesten ved Helsehuset i deler av året. Behovet for å sikre fagkompetanse har medført både høy bruk av vikarbyrå og høy bruk av overtid på enkelte avdelinger.
- Det har gjennom året vært jobbet med tiltak for å redusere merforbruket. Arbeidet med effektiv organisering, sykefraværsoppfølging og forbedringsarbeid har pågått gjennom hele året. Det er satt særlig fokus på bruken av overtid og iverksatt tiltak for å få ned bruken av dette.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	3,31 %	12,17 %	15,47 %
Årlig sykefravær 2023	3,12 %	9,61 %	12,72 %

Status sykefravær og HMS

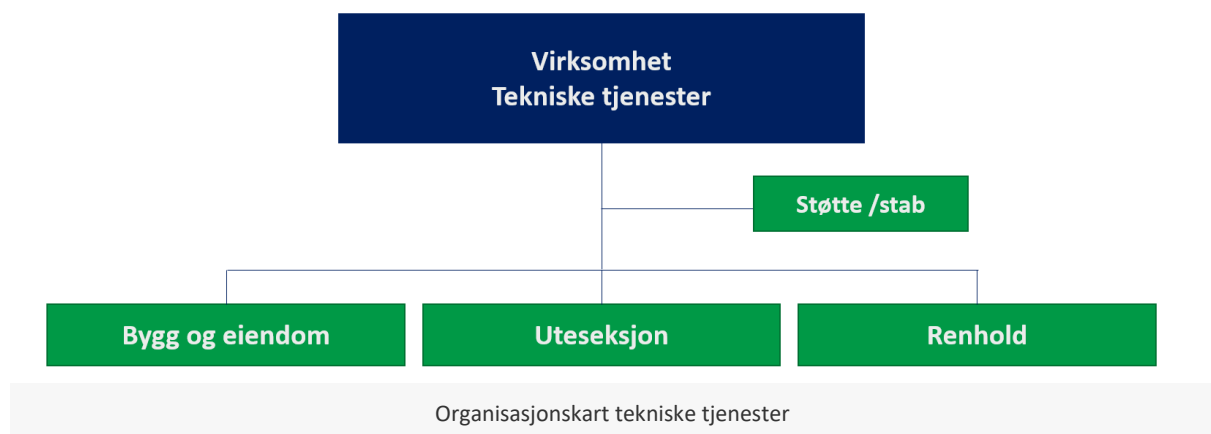
- **Vurdering av fraværet:**
 - Korttidsfravær 3,12 %
 - Langtidsfravær 9,61 %
- **Konkrete tiltak som er jobbet med i år:**
 - IA prosjekt "Oss og vårt", utviklet for sykehjem. Et samarbeid med rådgiver fra NAV, bedriftshelsetjenesten og organisasjonsavdelingen

- IA prosjekt “En bra dag på jobb” for hjemmetjenester, i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Dette er et verktøy fra Statens arbeidsmiljøinstitutt
- Ansatte som er sykemeldte følges tettere opp enn før
- Bruk av vikarbyrå
- Planlegging av årsturnus
- Langsiktig vurdering for hvordan man kan planlegge for fravær
- **Vurder fraværet i avdeling / virksomheten med tanke på måltallet:**
 - Måltallet for sykefravær i virksomheten er på 8%. Med korttidsfravær på 3,12% og langtidsfravær på 9,61 %, har samlet sykefravær for 2023 vært på 12,73 %. Dette er en reduksjon fra 2022 på 2,74 %

Tekniske tjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomhet tekniske tjenester er organisert i tre driftsavdelinger og en støtte/stab avdeling. Tekniske tjenester har forvaltnings-, vedlikeholds- og driftsansvar for alle kommunaltekniske anlegg samt kommunens eiendommer og veier. I virksomheten er det døgnbemannet vaktordning. Tekniske tjenester er også ansvarlig virksomhet for prosjektarbeid innenfor vei, vann, avløp, rehabilitering- og byggeprosjekter på budsjetttramme under 5 millioner. Virksomheten består av medarbeidere innen forskjellige yrkeskategorier som ingeniører, konsulenter og fagarbeidere innen de ulike fagene.

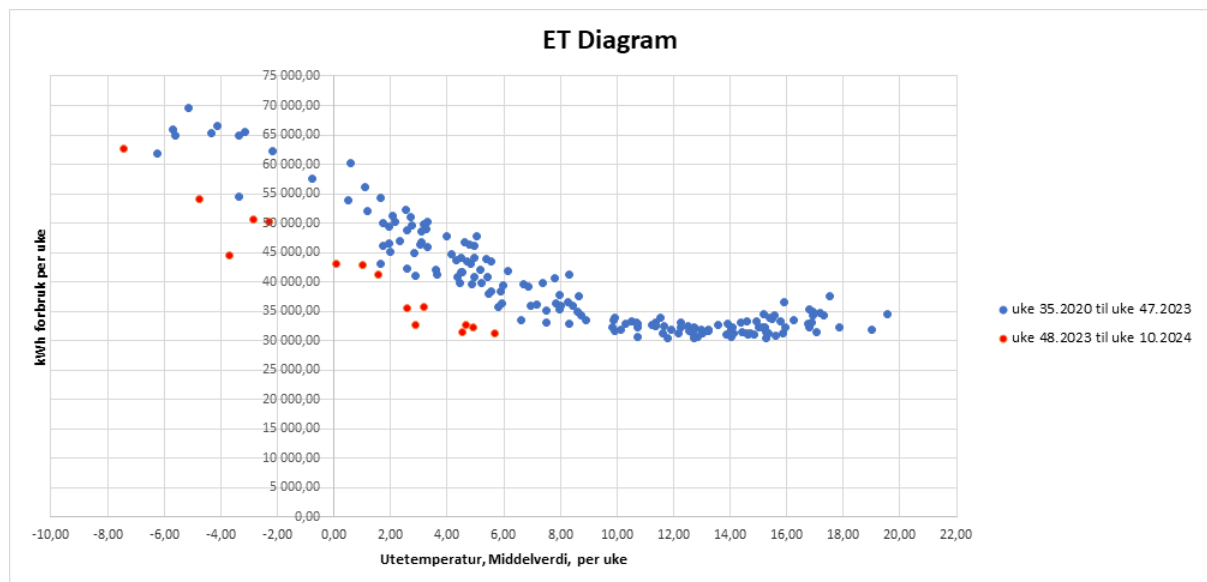
Hovedoppgavene til virksomheten er:

- Prosjektledelse for alle prosjekter innenfor vann og avløp.
- Prosjektledelse for prosjekter på vei og bygg inntil kr 5 millioner
- Vaktmestertjenester
- Samferdsel
- Gatelys
- Løpende havnedrift
- Vann, avløp og renovasjon (VAR)

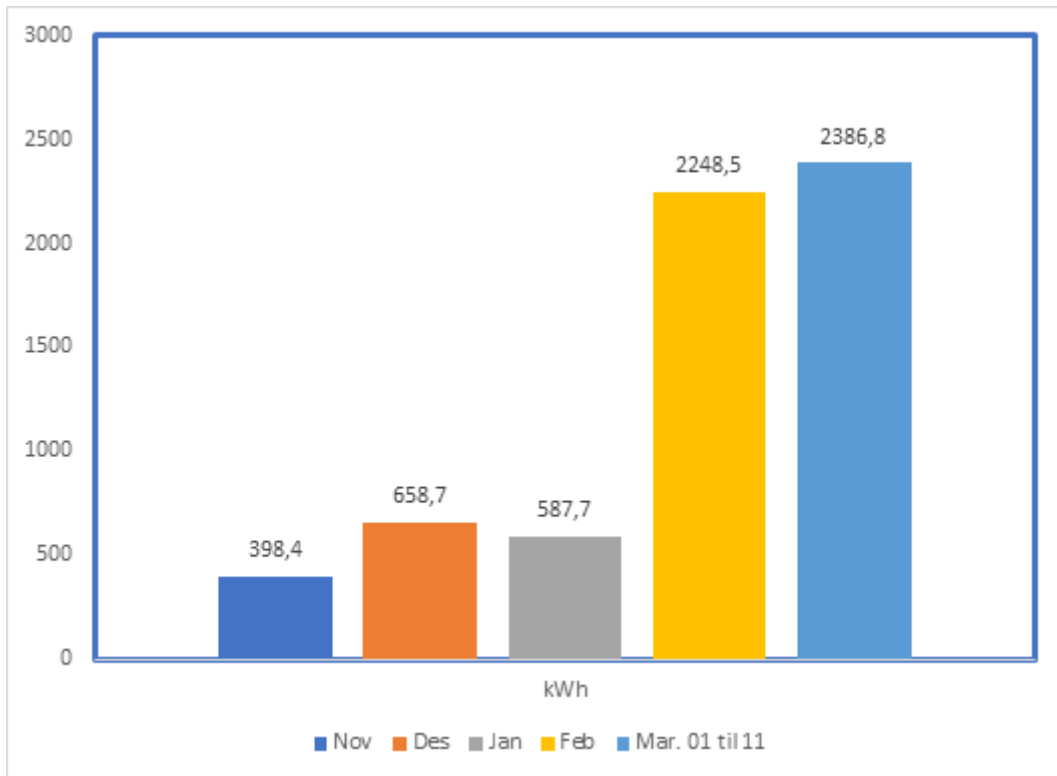
- Renhold
- Kommunale gebyrer VAR- tjenester
- Grøntareal, lekeareal og uteområder
- Interkommunalt samarbeid innen renovasjon, brannvern, feiing og Skjærgårdtjenesten
- Virksomheten har døgnbemannet vaktordning.

Endringer og tiltak i året som gikk

- Strømprisen i 2023 har vist seg å være lavere enn budsjettet. Dette har bedret resultatet for virksomheten med ca 2 mill.
- Samtidig har brøytebudsjettet vært for lavt, og virksomheten har hatt behov for en ekstrabevilgning på 1,5 mill til veivedlikehold. Dette fikk vi i 2. tertial.
- Virksomheten har satset stort på ENØK-tiltak i kommunale bygg. De viktigste tiltakene vi gjør her er å bytte vinduer, etterisolere, installere varmepumper (både luft til luft og luft til vann) og montere solcellepaneler. I mange tilfeller blir energikrevende el-kjeler byttet ut samtidig med installasjon av nye varmepumper. Motivasjonen for tiltakene er å spare energiutgifter. Figurene nedenfor er energiforbruksmålinger fra Lyngdal Helsehus, såkalte ET-diagrammer. Disse viser energiforbruk pr uke ved en gitt middeltemperatur ute. På helsehuset har vi kjørt prosjekter som går på å bytte ut el-kjeler med varmepumper, samt installert solceller på taket. Disse prosjektene ble ferdigstilt 1. desember 2023, og Figur 1 nedenfor viser foreløpig effekt av disse tiltakene. De røde punktene er ukene fra og med desember 2023, dvs når ENØK-tiltakene har trådt i kraft, og vi ser at de ligger merkbart under i energiforbruk sammenlignet med de blå som dekker perioden fra Helsehuset åpnet til og med november 2023. Det trengs flere målinger over tid for å slå fast eksakte besparelser, men trenden er klar. Figur 2 viser produksjonen av strøm fra solcellepanelene. Bidraget herfra til å senke energiforbruket ytterligere vil naturlig nok være størst i sommerhalvåret.

Figur 1: Energiforbruksmålinger fra Lyngdal Helsehus, viser energiforbruk pr uke ved en gitt middeltemperatur ute.

Figur 2: Viser Produksjon av strøm fra solcellene på Lyngdal Helsehus.

- Isbanen har i sesongen 23/24 vært tilgjengelig med driftsperiode gitt ut fra budsjettvedtaket desember 2022. Dvs at strømmen blir slått av uka etter vinterferieuka i Rogaland.
- Virksomheten har fire lærlinger og en Helt-Med stilling. En lærling og Helt-Med stillingen er i Avdeling Renhold og tre lærlinger i Avdeling Vei, vann, avløp.
- Kommunen jobber med kommunal overtakelse av Miljøgata fra Lyngdal By. Målet er å ha eiendommer og areal langs miljøgata oppmålt i løpet av våren 2024 og etter det overta veiarealet. Kommunens mål på sikt er å gjøre miljøgata om til ei gågate.

Viktige begivenheter

- Arbeidet med Rosfjordkanalen ble slutført i 2023. Innbetalinger fra grunneiere gjenstår. Bildet viser arbeid med bygging av kanalen (Foto: Torrey Enoksen, Lister24)

- Ny vannledning til Svennevik ble lagt. Beboere på Svennevik har vært plaget av hyppige vannbrudd på grunn av dårlig ledningsnett. Før den nye vannledningen til Svennevik ble tatt i bruk, berørte en vannlekkasje ca. 150 husstander. Bildet er fra åpningen av vannledningen til Svennevik rett over nyttår 2024 (Foto: Torrey Enoksen, lister24)

- Ny virksomhetsleder på plass. Virksomheten har hatt utfordringer i 2023 med å få på plass virksomhetsleder. I løpet av året har det vært to konstituerte ledere, samt en fast ansatt som sluttet etter kort tid. Svein Jarle Haugland ble ansatt som ny virksomhetsleder 1. desember.

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvar	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr
500-Tekniske tjenester	1 103	1 053	818	923	-180
520-VAR (Selvkost)	941	2 118	-3	-3	-943
525-Vei- grønt og gatelys	17 106	12 772	13 355	16 955	-152
540-Eiendomsdrift	40 527	45 269	44 877	43 197	2 670
541-Eiendomsvedlikehold	2 113	2 082	1 959	2 079	-34

Årsmelding 2023

Ansvar	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr
560-Renhold	14 711	13 365	14 490	15 350	639
Sum	76 501	76 658	75 496	78 501	2 000

Kommentar til status økonomi

- Tekniske Tjenester endte opp med et mindreforbruk ved utgangen av 2023 på 2 mill kroner. Hovedårsaken til dette er at strømprisen har vært lavere enn budsjettet. Virksomheten har også fått tilleggsbevilgning i andre tertial til å dekke økte kostnader for vintervedlikehold av kommunale veier.
- Avdeling for vei, vann og avløp endte opp med et lite merforbruk på 150.000, -, men har god kostnadskontroll. Brøyteutgifter er den største usikkerhetsfaktoren fra år til år.
- Avdeling for renhold går i overskudd med ca 600.000, -, noe som er bra da det har vært utfordringer med merforbruk de siste årene.
- Fratrasket mindreforbruk strøm, har avdeling for byggdrift likevel et mindreforbruk på ca 600.000, -.
- Det drives godt innenfor trange budsjetttrammer i alle avdelinger og med tett oppfølging fra avdelingsledernes side.
- Selvkost-området har et merforbruk på ca. 900.000, -, noe som må tas inn igjen i løpet av 2024.
- Virksomheten har slitt med å få på plass ny virksomhetsleder. Det har vært to konstituerte ledere i løpet av året, samt en som ble ansatt i stillingen på vårparten, men som valgte å slutte i prøvetiden. Ny fast virksomhetsleder ble ansatt igjen 1. desember.
- Virksomheten som helhet har ikke de store bemanningsutfordringer sammenlignet med andre sektorer i kommunen. Noen utfordringer er knyttet til bruk av vikarer i avdelingene.

KOSTRA Nøkkeltall

	Lyngdal 2022	Lyngdal 2023	Midt- Telemark	Lillesand	Farsund	Kostragruppe 07
Prioritet						
Vann, avløp, renovasjon, avfall (var) korrigerede brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	2 011	2 266	3 840	4 474	2 797	4 609
Dekningsgrad						
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	19,81	19,66	13,02	7,98	16,10	8,53
Økonomi						
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	33	23	78	54	27	102

Selvkost: Lyngdal kommune har svært lave utgifter til vann, avløp og renovasjon per innbygger, både målt mot Kostragruppa, mot nabokommunene og mot landet forøvrig. Det er et absolutt gode for innbyggerne at lave driftskostnader også innebærer lave avgifter for å dekke disse tjenestene til selvkost.

Samtidig er en vesentlig årsak til de lave utgiftene, en lav investeringstakt. Underlagsmaterialet viser at brutto investeringsutgifter til avløpsnett per innbygger i 2023 var om lag halvparten av tilsvarende investeringsbeløp i Kostragruppa, mens investeringsutgifter til produksjon og distribusjon av vann dette

året var omtrent en tredel av nivået i Kostragruppa. Fornyelsestakten på det kommunale ledningsnettets var på 0,1 % i 2023, mens den anslåtte vannlekkasjen på nettet holdt seg relativt stabil. Det anslås at omlag 37 % av den totale vannleveransen forsvant til lekkasjer. Det er høyere enn andre kommuner vi sammenligner oss med i Lister-regionen.

Det er lagt opp til store investeringer i årene framover både på vann og avløp: Rom reservevannverk, Korshavn reservevannverk, Holmsundet renseanlegg. Gebyrer vil øke med ca 45 % de neste fire årene sammenlignet med 2022-nivå.

Vei: Kommunen har ansvar for et betydelig større veinett enn andre kommuner i Kostragruppa, med 19,66 km pr 1000 innbygger mot Kostragruppas gjennomsnitt på 8,53 km pr 1000 innbyggere. Underlagsmaterialet viser også at 46 % av kommunens veier er uten fast dekke. Dette er høyt sammenlignet med Kostragruppa, hvor andel kommunal vei uten fast dekke ligger på 29 %. Kommunen brukte i snitt i 2023 kr 98 554,- på veivedlikehold pr kilometer, omtrent halvparten av hva gjennomsnittet i Kostragruppa gjør. De siste årene har bevilgningene til veivedlikehold vært lavt. Dette har som konsekvens at veistandarden synker, og at etterslepet blir mer kostbart å rette opp i.

Bygningsmasse: Lyngdal bruker svært lite på vedlikehold av bygningsmassen sammenlignet med Kostragruppe, med kr 23,- mot kr 102,- pr kvm. I 2022 brukte Lyngdal kr 33,- pr kvm. Vedlikeholdsetterslepet har økt ytterligere. Det er lagt inn en økning til vedlikehold av bygningsmassen de neste fire årene, men etterslepet vil fortsatt være betydelig.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,77 %	7,32 %	9,09 %
Årlig sykefravær 2023	1,19 %	4,21 %	5,40 %

Status sykefravær og HMS

- Virksomhetens sykefravær endte i 2023 opp på **5,40%**.
- Året før var det totale sykefraværet på 9,09%. Nedgangen har dermed vært på nesten 40%.
- Kortidsfraværet er på 1,19% og langtidsfraværet er på 4,21%.

Nedgangen i sykefraværet skyldes blant annet at renhold har satt inn tiltak som:

- Tett oppfølging fra avd.leder
- Trivsels- og velferdstiltak
- bedre oppfølging av sykemeldinger
- bedre ergonomisk utstyr

Fellesutgifter

Tjenesteområdebeskrivelse

Under "Fellesutgifter" er det registrert tiltak og avsetninger som går på tvers eller som man per i dag ikke har bestemt hvilken virksomhet dette tilhører. Dette er blant annet avsetning til lønns- og prisvekst og forventede pensjonsutgifter ut over det som er avsatt ute på virksomhetene.

Status økonomi

Beløp i 1000

Ansvar	Regnskap	Regnskap	Oppr.	Rev. bud.	Avvik i kr
	2023	2022	bud. 2023	2023	
800-Fellestjenester drift	-11 024	7 943	30 475	6 309	17 333
810-Fellestjenester pensjon	-479	1 230	3 000	3 000	3 479
Sum	-11 503	9 173	33 475	9 309	20 812

Kommentar til status økonomi

Under fellesområdet var det opprinnelig budsjettert

- 30 mill til felles avsetning til lønns- og prisvekst til utdeling til virksomhetene.
- 3 mill til å dekke inn for forventet merkostnad på pensjon totalt sett for kommunen.

Området har et mindreforbruk på kr 20,8 mill. Det er regnskapsført kalkulatoriske inntekter fra selvkostområdene på 14,6 mill. Dette var opprinnelig ikke budsjettert her, men er i regnskapet bokført her. Ser man bort fra dette så har området et mindreforbruk på 6 mill. Hovedårsaken til dette er:

- Lønns- og prisveksten blir i løpet av året fordelt ut til de ulike virksomhetene. Det ble holdt igjen ca 3 mill med tanke på økt prisvekst på tilskudd til private barnehager og reserve til strøm. Tilskudd til barnehager ble lavere enn forventet og det samme gjorde strøm. Dette utgjør ca 3 mill av avviket.
- Når det gjelder pensjon avregnes dette helt på slutten av året og er alltid et usikkert moment. I år fikk vi et betydelig premieavvik på hele 70 mill. Premieavvik er forskjellen mellom hva kommunen betaler inn i pensjonspremie og hva pensjonsselskapet har beregnet som kostnaden. Dette avviket bokføres som en inntekt i 2023, men må utgiftsføres de neste 7 åene med 1/7. Underveis i løpet av året lager vi prognoser og prøver å justere budsjettet slik at avviket mellom det som er avsatt i pensjon, premieavviket og kostnaden stemmer så godt som overhode mulig. Netto ble dette avviket inntekt på 0,5 mill, mens vi hadde budsjettert med utgift på 3 mill. Derav et avvik mot budsjett på 3,5 mill.

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift §5-4 1.ledd, §5-4 2.ledd

Årsmelding 2023

	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd		-488 548 910	-480 225 000	-471 800 000	-449 031 694
Inntekts- og formuesskatt		-297 087 855	-300 625 000	-289 700 000	-308 221 609
Eiendomsskatt		-4 149 165	-3 800 000	-3 800 000	-3 160 220
Andre generelle driftsinntekter		-56 896 831	-54 850 000	-45 905 000	-44 424 298
Sum generelle driftsinntekter		-846 682 761	-839 500 000	-811 205 000	-804 837 821
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		786 441 233	822 078 068	797 193 068	746 688 521
Avskrivninger	4	60 556 315	60 900 000	60 900 000	58 872 756
Sum netto driftsutgifter		846 997 547	882 978 068	858 093 068	805 561 277
Brutto driftsresultat		314 787	43 478 068	46 888 068	723 456
Renteinntekter		-11 217 995	-23 534 020	-21 034 020	-7 140 455
Utbytter		-43 606 320	-43 100 000	-41 600 000	-20 713 986
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	7	-10 864 107	-4 000 000	-4 000 000	7 049 110
Renteutgifter		44 258 861	41 600 000	38 600 000	12 905 550
Avdrag på lån	10	39 618 570	39 500 004	39 500 004	37 946 133
Netto finansutgifter		18 189 009	10 465 984	11 465 984	30 046 352
Motpost avskrivninger	4	-60 556 315	-60 900 000	-60 900 000	-58 872 756
Netto driftsresultat		-42 052 519	-6 955 948	-2 545 948	-28 102 948
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		2 285 800	4 286 000	2 000 000	2 715 405
Avsetninger til bundne driftsfond	13	14 975 122	50 000	50 000	21 414 104
Bruk av bundne driftsfond	13	-22 944 929	-4 286 000	0	-25 992 800
Avsetninger til disposisjonsfond	13	47 736 526	11 825 948	2 495 948	30 635 870
Bruk av disposisjonsfond	13	0	-4 920 000	-2 000 000	-669 631
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		42 052 519	6 955 948	2 545 948	28 102 948
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
Kommunedirektør og stab/støtte		109 167 071	111 140 406	108 015 406	89 237 864
Oppvekst		198 329 534	196 717 052	181 856 052	176 371 481
Barnehager		93 920 606	94 281 107	91 236 107	85 977 475
Kultur		20 727 472	20 551 044	19 221 044	19 194 662
Forebygging og livsmestring		68 378 820	68 976 001	70 026 001	60 804 438
Servicesenter helse og velferd		31 493 296	31 294 732	29 284 732	30 976 802
Habilitering		66 183 869	69 211 031	68 906 031	59 781 911
Hjemmetjenester og institusjon		136 965 089	140 196 935	119 676 935	125 419 124
Tekniske tjenester		76 501 245	78 501 231	75 496 231	75 606 030
Fellesutgifter		-11 503 451	9 308 529	33 474 529	23 318 734
Sum bevilgninger drift, netto		790 163 551	820 178 068	797 193 068	748 289 441
Herav:					-1 600 920
Overføring til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond		14 925 777	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond		-22 659 129	-2 000 000	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond		11 455 671	100 000	0	0
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		786 441 233	822 078 068	797 193 068	746 688 521

Økonomisk oversikt drift §5-6

	Note	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd		-488 948 910	-480 225 000	-471 800 000	-449 031 694
Inntekts- og formuesskatt		-297 087 855	-300 625 000	-289 700 000	-308 221 609
Eiendomsskatt		-4 149 165	-3 800 000	-3 800 000	-3 160 220
Andre skatteinntekter		-4 572 227	-3 950 000	-2 450 000	-1 436 225
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-100 012 379	-78 738 990	-60 302 310	-79 697 165
Overføringer og tilskudd fra andre		-149 641 636	-118 692 575	-85 444 260	-145 572 331
Brukerbetalinger		-26 105 595	-26 811 371	-26 316 666	-27 359 214
Salgs- og leieinntekter		-91 199 418	-83 361 819	-82 877 579	-83 338 364
Sum driftsinntekter		-1 161 717 185	-1 096 204 755	-1 022 690 815	-1 097 816 822
Lønnsutgifter		554 975 580	535 475 566	525 405 471	522 742 390
Sosiale utgifter		139 944 521	141 272 125	135 287 780	131 972 945
Kjøp av varer og tjenester		350 777 009	355 885 422	327 971 828	317 362 026
Overføringer og tilskudd til andre		55 770 348	46 149 710	20 013 804	53 796 665
Avskrivninger	4	60 556 315	60 900 000	60 900 000	58 872 756
Sum driftsutgifter		1 162 023 773	1 139 682 823	1 069 578 883	1 084 746 783
Brutto driftsresultat		306 587	43 478 068	46 888 068	-13 070 039
Renteinntekter		-11 217 995	-23 534 020	-21 034 020	-7 228 522
Utbytte		-43 606 320	-43 100 000	-41 600 000	-20 713 986
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		-10 864 107	-4 000 000	-4 000 000	7 049 110
Renteutgifter		44 267 060	41 600 000	38 600 000	26 787 111
Avdrag på lån	10	39 618 570	39 500 004	39 500 004	37 946 133
Netto finansutgifter		18 197 208	10 465 984	11 465 984	43 839 847
Motpost avskrivninger	4	-60 556 315	-60 900 000	-60 900 000	-58 872 756
Netto driftsresultat		-42 052 519	-6 955 948	-2 545 948	-28 102 949
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		2 285 800	4 286 000	2 000 000	2 715 405
Avsetninger til bundne driftsfond	13	14 975 122	50 000	50 000	21 414 104
Bruk av bundne driftsfond	13	-22 944 929	-4 286 000	0	-25 992 800
Avsetninger til disposisjonsfond	13	47 736 526	11 825 948	2 495 948	30 635 870
Bruk av disposisjonsfond	13	0	-4 920 000	-2 000 000	-669 631
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		42 052 519	6 955 948	2 545 948	28 102 948
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	4	62 660	29 295	75 855	64 149	11 706
Tilskudd til andres investeringer		1 913	1 250	750	2 963	-2 213
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		1 858	2 000	2 176	2 176	0

Årsmelding 2023

	Note	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Utlån av egne midler	6	2 963	0	3 116	3 213	-97
Avdrag på lån		178	0	0	0	0
Sum		69 571	32 545	81 897	72 501	9 396
investeringsutgifter						
Kompensasjon for merverdiavgift		-1 096	-1 675	-8 633	-8 639	6
Tilskudd fra andre		-9 144	-200	-9 346	-10 224	878
Salg av varige driftsmidler	4	-8 211	-1 000	-1 320	-1 860	540
Salg av finansielle anleggsmidler	4	-25	0	-3 805	-3 805	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	6	-1 183	-1 000	-2 928	-3 577	649
Bruk av lån		-47 365	-26 670	-49 542	-40 184	-9 358
Sum		-67 024	-30 545	-75 574	-68 289	-7 286
investeringsinntekter						
Videreutlån		21 608	25 000	30 000	27 025	2 975
Bruk av lån til videreutlån		-21 608	-25 000	-30 000	-27 025	-2 975
Avdrag på lån til videreutlån		14 911	6 000	6 000	3 941	2 059
Mottatte avdrag på videreutlån		-4 434	-6 000	-6 000	-5 907	-93
Netto utgifter videreutlån		10 477	0	0	-1 966	1 966
Overføring fra drift		-2 715	-2 000	-4 286	-2 286	-2 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	61	0	0	1 966	-1 966
Bruk av bundne investeringsfond	13	-10 576	0	-487	-618	132
Avsetninger til ubundet investeringsfond	13	208	0	0	242	-242
Bruk av ubundet investeringsfond	13	0	0	-1 550	-1 550	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-13 023	-2 000	-6 323	-2 247	-4 076
Fremført til inndecking i senere år (udekket)		0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
------------------	--------------------	-------------------	------------------	------------

Årsmelding 2023

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Kommunedirektør og stab/støtte					
Nytt helsehus	10 907	0	0	0	0
G/S veg Vemestad - Kvås skole	8 417	0	2 132	963	1 168
Anne-Cath. Vestly-museum	9 664	0	110	38	72
IKT tiltak	8 553	7 000	7 246	7 114	132
Nye lokale Psykisk Helse og Rus	2 828	0	31	31	0
Oppgradering Alleén 16	689	0	0	0	0
Utredning Hogganstien/Svennevik/ny vei havn	0	0	335	197	137
Sentrumsutvikling	908	500	911	911	0
Kommuneplan 2021-2030	212	0	0	0	0
Reguleringsplan Hausvik	1 741	0	1 109	1 064	45
Industriområde					
Vei og bro Akersmyr	248	5 000	6 223	5 095	1 128
Rekkefølgekrav Lensmannsbakken	0	0	400	0	400
Kjøp av festet areal på Romsbogen	74	0	1 126	1 129	-3
Arealkjøp tilknyttet forundringsparken	74	0	137	137	0
Salg av LBS 2021	638	0	0	0	0
Audnedalspakka	8 866	0	11 208	9 043	2 165
Konsmo kommunehus - Optimalisering	3 030	0	520	501	19
Byremo Ungdomsskole felles - IKT	851	1 000	1 000	515	485
Utvikling av Hausvik industriområde - grunnerv	250	0	6 875	6 885	-10
Oppgradering av kartgrunnlaget	230	0	95	64	31
Eigerås utbyggingsområde	0	0	1 550	-2	1 552
Salg næringsbygg Konsmo	392	0	0	0	0
Salg næringsbygg Byremo	296	0	0	0	0
Forprosjekt kraftforsyning Hausvik	2 920	0	4 000	0	4 000
Industriområde					
Boliger for vanskeligstilte	0	1 250	0	284	-284
Oppgradering av flyfotobasen i kartgrunnlaget med skråfoto	0	480	980	1 007	-27
Omsorgsboliger Byremo	0	0	0	154	-154
G/S Svennevik trinn 1: Agnefest til Hogganstien- andel VA	0	0	0	10	-10
Kjøp av tomt - innløsning av tidligere inngått avtale	2 408	0	0	0	0
Kommunevalg	0	850	459	459	0
Nytt arkivsystem	0	5 000	3 000	2 239	761
Sum Kommunedirektør og stab/støtte	64 194	21 080	49 447	37 839	11 608
Oppvekst					
Handlingsplan IKT, 1-7 klasse	156	0	437	864	-428
Nye maskiner sløydsal Lyngdal ung skole	285	0	0	0	0
Pc til skolen	0	1 000	1 000	987	13
Pulter og stoler til skolen	0	700	700	732	-32
Smartboard	0	800	800	911	-111
Sum Oppvekst	441	2 500	2 937	3 495	-558
Barnehager					
Tiltak kommunale barnehager	0	250	250	223	28
Sum Barnehager	0	250	250	223	28
Kultur					
Piano Kulturhuset	545	0	0	0	0
Dagsturhytte	359	0	2 482	2 482	0
Nye Sceneteppe kulturhuset	750	0	0	0	0
Motoriserte scenetrekk Lyngdal kulturhus	0	0	1 200	1 222	-22
Sum Kultur	1 654	0	3 682	3 705	-22

Årsmelding 2023

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Habilitering					
Forflytningshjelpemiddel - avlastning	0	240	490	427	63
Sum Habilitering	0	240	490	427	63
Hjemmetjenester og institusjon					
Velferdsteknologi	229	600	1 331	1 328	3
Telefondekning helsehuset	0	2 250	1 700	1 571	129
Ruteplanlegger	0	400	0	0	0
Telefoner institusjon og hjemmetjenesten	0	520	0	0	0
Sum Hjemmetjenester og institusjon	229	3 770	3 031	2 898	132
Tekniske tjenester					
Utskifting av gatelys	3 446	2 500	2 496	2 035	461
Rehabilitering av rådhuset	55	0	0	0	0
Områdelekeplasser	0	750	0	4	-4
Ramme - vann	5 162	0	13 461	12 109	1 352
Ramme - avløp	11 514	0	33 911	14 563	19 348
Bringsjordneset bro	23 075	0	500	545	-45
Brannsikring Korshavn og Sælør	0	0	881	881	0
Tiltak trafiksikkerhetsplan	656	750	200	131	69
Utbedring av brannavvik	1 736	0	115	17	99
Svømmehall BUS - opprustning fasader	148	0	0	0	0
Traktor teknisk drift	3 596	0	3 891	4 626	-735
Ledlys Helle stadion	1 127	0	0	0	0
Investeringer bygg - kommunale bygg og anlegg	0	0	410	410	0
Oppføring av ny vegg helsehuset	316	0	0	0	0
Oppgradering Huset - tilrettelegging for SFO	1 333	0	817	841	-24
Baderampe Rosfjord	46	0	1 876	1 876	0
Oppvarmingskilde Å skole, Lyngdalshallen og Nygård BHG	2 840	0	482	483	-1
Enøk tiltak kommunale bygg	646	16 000	29 054	24 365	4 689
Gjerde rundt Lyngtua og Nygård barnehage	0	2 500	1 300	1 066	234
Ramme broer	124	4 000	600	36	564
Vaskemaskiner renhold	0	200	480	481	-1
Ny port Berge Barneskole	0	300	0	0	0
Rosfjordkanalen (ikke selvkost)	0	0	0	11 639	-11 639
Renseanlegg Holmsundet 2023	1 638	0	1 400	921	479
Oppgradering av adgangskontrollsystem kulturhuset	375	0	0	0	0
Finansiert leasing 2023 - Traktor	0	0	0	1 849	-1 849
Sum Tekniske tjenester	57 833	27 000	91 874	78 875	12 999
Fellesutgifter					
Habilitering - nye lokaler på Bergsaker	0	1 250	0	0	0
Kjøkken Byremo omsorgssenter	0	2 500	0	0	0
Odden baderampe	19	0	0	0	0
Feiemaskin til Isbanen	625	0	0	0	0
Samleprosjekt diverse kjøp/salg mm	192	0	0	705	-705
Mva: Justeringsavtaler, bruksendringer mm	132	0	0	132	-132
Sum Fellesutgifter	968	3 750	0	836	-836
Investeringer i varige driftsmidler	125 320	58 590	151 711	128 298	23 412

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

Årsmelding 2023

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Hagekleiva Eiendom (justering MVA)	297	0	0	297	-297
Romsåsen Utvikling AS (justering MVA)	388	0	0	388	-388
Moi boligområde (Justering MVA)	139	0	0	139	-139
G/s-veg Vemestad-Kvås skole	0	0	0	1 281	-1 281
Bergesletta (justering mva)	137	0	0	137	-137
Hagekleiva (Justering mva)	365	0	0	365	-365
Salg av industritomter	0	0	0	268	-268
Lyngdal IL - rehabilitering kunstgressbane	1 000	0	0	0	0
Eigerås Utbyggingsområde	0	0	0	1 552	-1 552
Investeringsstilskudd Lyngdal IL	0	1 000	0	0	0
Tilskudd til investeringer - Kirkelig fellesråd	1 500	1 500	1 500	1 500	0
Tilskudd til andres investeringer	3 826	2 500	1 500	5 926	-4 426

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
KLP - Egenkapitalinnskudd	3 795	4 000	4 101	4 101	0
Generell finansiering	-80	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd Sørlandet kommunerevisjon IKS	0	0	250	250	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 715	4 000	4 351	4 351	0

4. Utlån

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lyngdal IL - rehabilitering kunstgressbane	6 500	0	0	0	0
Utlån Mandal Havn Strømsvika Holding AS	0	0	572	572	0
Rentefrie investeringslån	0	0	3 150	3 344	-194
Utlån	-1 200	0	0	0	0
Forskuttering spillemidler Sherpasti	625	0	0	0	0
Utlån - Lyngdal by (rentefritt lån)	0	0	510	510	0
Forskuttering spillemidler NMK Konsmo	0	0	2 000	2 000	0
Utlån av egne midler	5 925	0	6 232	6 426	-194
Sum del 1-4	138 786	65 090	163 794	145 001	18 793

Avstemming etter §5-9 drift og investering

	Regnskap 2023
Netto driftsresultat	-42 052 519
2. Avsetninger til bundne driftsfond (R)	14 975 122
3. Bruk av bundne driftsfond (R)	-22 944 929
4. Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	4 286 000
5. Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	38 339 020
6. Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-5 042 846
7. Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	-
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-12 440 152
9. Strykning av overføring til investering	-2 000 200
10. Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	
11. Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	
12. Strykning av bruk av disposisjonsfond	5 042 846
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-9 397 506
14. Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	
15. Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	
16. Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	9 397 506
18. Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0

Årsmelding 2023

	Regnskap
Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter	
1 videreutlån ekskl bruk av lån	69 455 558
2 Avsetning bundet investeringsfond (regnskap)	1 965 653
3 Bruk bundet investeringsfond (regnskap)	-618 483
4 Budsjettert bruk av lån	-79 542 199
5 Overføring fra drift ihht årsbudsjett og fullmakter	-4 286 000
6 Avsetning ubundet investeringsfond iht årsbudsjett og fullmakter	242 420
7 Bruk ubundet investeringsfond ihht årsbudsjett og fullmakter	-1 550 333
8 Dekning av tidligere års udekket (budsjett)	0
9 Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert før strykninger)	-14 333 384
10 Strykninger av avsetning til ubundet investeringsfond	
11 Strykning av bruk lån	12 333 184
12 Strykning av overføring fra drift	2 000 200
13 Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	0
14 Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	0
15 Avsetninger av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0
16 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Balanse

EIENDELER	Note		2023	2022
A. Anleggsmidler		Kap. 2.2	3 325 880 443,29	3 208 509 542,00
I. Varige driftsmidler	4		1 714 750 788,69	1 718 445 590,55
1. Faste eiendommer og anlegg	(2.27)		1 628 826 332,00	1 629 854 297,00
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	(2.24)		85 924 456,69	88 591 293,55
II. Finansielle anleggsmidler			408 981 697,60	389 081 055,45
1. Aksjer og andeler	5 (2.21)		290 965 172,00	291 718 564,00
2. Obligasjoner	(2.29)		0,00	0,00
3. Utlån	6 (2.22)		118 016 525,60	97 362 491,45
III. Immaterielle eiendeler	4 (2.28)		0,00	560 000,00
IV. Pensjonsmidler	11 (2.20)		1 202 147 957,00	1 100 422 896,00
			0,00	0,00
B. Omløpsmidler		Kap. 2.1	555 469 500,03	500 251 302,15
I. Bankinnskudd og kontanter	(2.10)		152 183 157,00	162 680 510,30
II. Finansielle omløpsmidler			155 475 085,50	146 793 020,90
1. Aksjer og andeler	7 (2.18)		155 475 085,50	146 793 020,90
2. Obligasjoner	(2.11)		0,00	0,00
3. Sertifikater	(2.12)		0,00	0,00
4. Derivat	(2.15)		0,00	0,00
III. Kortsiktige fordringer			247 811 257,53	190 777 770,95
1. Kundefordringer	(2.13)		20 033 114,36	16 731 837,28
2. Andre kortsiktige fordringer	(2.16)		95 375 229,77	94 839 131,93
3. Premieavvik	11 (2.19)		132 402 913,40	79 206 801,74
Sum eiendeler			3 881 349 943,32	3 708 760 844,15

Årsmelding 2023

EGENKAPITAL OG GJELD			2023	2022
C. Egenkapital		Kap. 2.5	1 370 289 464,74	1 314 539 675,71
I. Egenkapital drift			191 770 823,79	152 004 104,54
1. Disposisjonsfond	13	(2.56)	142 511 811,60	94 775 285,41
2. Bundne driftsfond	13	(2.51)	49 259 012,19	57 228 819,13
3. Merforbruk i driftsregnskapet		(2.5900)	0,00	0,00
II. Egenkapital investering			144 545 420,06	144 506 162,28
1. Ubundet investeringsfond	13	(2.53)	135 590 660,90	136 898 573,40
2. Bundne investeringsfond	13	(2.55)	8 954 759,16	7 607 588,88
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		(2.5970)	0,00	0,00
III. Annen egenkapital			1 033 973 220,89	1 018 029 408,89
1. Kapitalkonto	2	(2.5990)	1 033 898 164,00	1 017 954 352,00
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen		(2.580)	2 085 500,89	2 085 500,89
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen		(2.581)	-2 010 444,00	-2 010 444,00
			0,00	0,00
D. Langsiktig gjeld		Kap. 2.4	2 334 933 138,00	2 234 790 522,00
I. Lån			1 155 043 568,00	1 132 678 657,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	(2.45)	1 155 043 568,00	1 132 678 657,00
2. Obligasjonslån		(2.41 og 2.42)	0,00	0,00
3. Sertifikatlån		(2.43)	0,00	0,00
II. Pensjonsforpliktelse	11	(2.40)	1 179 889 570,00	1 102 111 865,00
			0,00	0,00
E. Kortsiktig gjeld		Kap. 2.3	176 127 340,64	159 430 646,69
I. Kortsiktig gjeld			176 127 340,64	159 430 646,69
1. Leverandørgjeld		(2.35)	49 788 380,34	35 446 720,19
2. Likviditetslån		(2.31)	0,00	0,00
3. Derivater		(2.34)	0,00	0,00
4. Annen kortsiktig gjeld		(2.32)	126 338 960,30	123 983 926,50
5. Premieavvik		(2.39)	0,00	0,00
Sum egenkapital og gjeld			3 881 349 943,38	3 708 760 844,40

F. Memoriakonti		Kap. 2.9	109 407 191,61	107 853 039,46
I. Ubrukte lånemidler		(2.9100)	43 142 242,38	44 426 715,61
II. Andre memoriakonti		(2.9200)	66 264 949,23	63 426 323,85
III. Motkonto for memoriakontiene		(2.9999)	-109 407 191,71	-107 853 039,50

Note 0 - Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper All tilgang og bruk av midler i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet, fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet, gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger regnskapsføres brutto, også interne finansieringstransaksjoner.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for 2023, enten de er betalt eller ikke (anordningsprinsippet).

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året, ført i investeringsregnskapet. Ubrukt del står registrert som memoriapost.

I den grad den enkelte utgifter, utbetaling, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunkt for regnskapsavleggelse, anslås et beløp, hvis dette kan estimeres rimelig sikkert.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler: I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er bestemt til varig eie og bruk for kommunene. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje, er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre

kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirer klassifisert om anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr 4 – «Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet». Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå, utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet, utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet, og aktiveres som anleggsmiddel i balansen.

Klassifisering av gjeld: Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i Kommunelovens § 14-15, med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler, og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler: Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost.

Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet/ tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningene er i tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt vesentlig verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Vurdering for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende på det tidspunkt gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyr, provisjon mv), samt over-og underkurs er finansutgifter og –inntekter. Over-og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/ gjeld, etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger: Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etterretningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H -2465. Vedlagte ligger oversikter og noter utarbeidet av Momentum som bistår kommunen i dette arbeidet. For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet, gjelder samme retningslinjer. Fra 2020 er det kommet nye presiseringer: I selvkostforskriftens § 8 tredje ledd om håndtering av overskudd og underskudd heter det: «Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et underskudd, skal underskuddet dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Et underskudd som ikke dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, skal fremføres i selvkostregnskapet til inndekning i et senere år. Et underskudd som er fremført, skal dekkes inn av et fremtidig overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto. Et underskudd kan likevel fremføres ut over fem år, hvis dette er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer. Men en viktig presisering finner vi i fjerde ledd: «Tredje ledd andre til fjerde punktum gjelder ikke for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkellova.»

Det betyr at dersom arealområdene går med underskudd i selvkostkalkylen, og de ikke har fond fra før, så vil det være kommunen som må dekke underskuddet det enkelte året. Man får i motsetning til VAR, ikke lov til å føre underskuddet på memoria. Dersom man har fond fra før, også går med underskudd, så

kan man bruke av fondet på lik linje med andre selvkostområder. Problemet oppstår altså i år hvor kommunen ikke har fond og ikke klarer 100 % selvkostdekning.

MVA-plikt og MVA-kompensasjon: Kommunen følger reglene for mva-loven for tjenesteområdene omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet, krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet. Fra 2010 ble det lovbestemt at en andel av merverdiavgiftskompensasjonen for utgifter i investeringsregnskapet, skal tilbakeføres som finansiering i investeringsregnskapet. Fra og med regnskapsåret 2014 er hele merverdiavgiftskompensasjonen som gjelder investering bokført i investeringsregnskapet og inngår i finansieringen av prosjektene.

Leie-/leasingavtaler: Avtaler om leie/leasing av eiendeler behandles i henhold til Kommunal regnskapsstandard nr. 8. Finansiell leie/leasing av eiendeler balanseføres, og leasing utgiftene føres som renter og avdrag i driftsregnskapet. Ved avtale om operasjonell leie/leasing føres den årlige leien som ordinære leieutgifter i regnskapet.

Note 1- Endring i arbeidskapital

NOTE 1: Endring i arbeidskapital

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	555 469 500,03	500 251 302,15	55 218 197,88
Kortsiktig gjeld	176 127 340,64	159 430 646,69	16 696 693,95
Arbeidskapital	379 342 159,39	340 820 655,46	38 521 503,93
DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)			2023
Netto driftsresultat			42 052 523,00
Netto utgifter/inntekter i investering			2 246 543,00
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			-1 284 473,23
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			38 521 506,77
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering			-2,84
FORKLARING TIL DIFFERANSE I ENDRING ARBEIDSKAPITAL			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, drift			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, investering			
Andre forklaringer			
Sum forklaringer			

Note 2 - Kapitalkonto

Årsmelding 2023

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Anleggsmidler	3 325 880 443,29	3 208 509 542,00	117 370 901,29
Langsiktig gjeld	2 334 933 138,00	2 234 790 522,00	100 142 616,00
Endring ubrukte lånemidler	43 142 242,38	44 426 715,61	-1 284 473,23
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld			
Netto endring	1 034 089 547,67	1 018 145 735,61	15 943 812,06
Endring i kapitalkonto:			-15 943 812,00
Differanse			0,06

Note 3 - Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Det er ikke gjort vesentlige endringer i regnskapsprinsipp eller vesentlige korrigeringer av tidligere års feil.

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Note 4 - Varige driftsmidler

Årsmelding 2023

Anleggsmiddelgrupper, maksimum levetid

	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Tomter	Sum anleggsmidler	Imateriell Eiendel 10 år
Bokført verdi per 1.1	15 929	72 663	75 014	759 671	678 207	116 962	1 718 446	560
Tilgang	5 764	10 760	16 446	23 310	3 229	5 562	65 071	0
Avgang					-155	-1 472	-1 627	0
Avskrivninger	-4 552	-8 541	-5 837	-26 438	-15 188		-60 556	0
Avskrivning justeringsavtaler			-245				-245	0
Nedskrivninger		-5 852	-311	-174			-6 337	-560
Reverserte nedskrivninger							0	0
Bokført verdi 31.12	17 141	68 785	85 312	756 214	664 776	122 524	1 714 752	0

* alle tall er i hele tusen

Spesifikasjon av vesentlige finansielle leieavtaler

Det ble i 2023 inngått en finansiell leieavtale på en traktor. Registrert som anleggsmiddel med kr 924 542,-

Spesifikasjon av nedskrivninger

Anlegg	Anl.gruppe	Sum	Kommentar
Inventar Anne Cath vestly	10	5398	Vurdert til å ikke kunne gjenbrukes til andre ting
Vanntrampoliner	10	164	Ødelagt og utgåtte
Elektriske scenetrekk	10	68	Scenetrekkene blir nå byttet ut
Turistkontor	10	222	Har ikke turskontor lengre
Brannteknisk Lyngdalsheimen	20	311	Bygget solgt
IKT - Grunnskolen	40	174	Feil avskrivningsår
Totalt		6337	

De største investeringsprosjekter:

	Regnskap 2021	Rev budsjet 2021	Regnskap 2022	Rev budsjet 2022	Regnskap 2023	Rev budsjet 2023
Nytt helsehus	12 503 592	15 250 000	5 453 719	5 453 719		
G/s-veg Vemestad Kvås	6 809 261	6 250 000	4 208 426	6 274 391	1 122 004	1 065 965
Anne-Cath Vesly museum	13 426 041	18 000 000	4 831 791	5 498 982	18 975	54 794
Ramme Avløp	10 560 006	10 000 000	5 756 845	8 000 000	6 054 569	6 730 447
Ramme Vann	7 913 987	8 000 000	2 581 246	4 000 000	7 281 515	16 955 557
Ramme IKT	2 311 738	1 735 104	4 276 337	4 693 856	3 556 976	3 623 177
Audnedalspakka*	13 430 714	11 305 184	4 433 184	4 854 149	4 521 464	5 603 893
Enøk-tiltak kommunale bygg*					12 182 629	14 526 928
Rosfjordkanalen (ikke selvkost)					5 819 274	-

* inntekter er ikke tatt hensyn til (spillemidler, husbanktilskudd ol.

Note 5 - Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)

Årsmelding 2023

Selskapsnavn	Eierandel i %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning	Reversering nedskrivning	Bokført verdi 31.12.23	Bokført verdi 31.12.22
Sørlandsbadet IKS	85 %				4 397 443	4 397 443
Agder Energi AS	2,75 %				219 000 000	219 000 000
Visit Sørlandet AS	3,30 %				50 000	50 000
Lister kompetanse AS	15 %				16 500	16 500
Renovasjonsselskapet RFL	40 %				350 000	350 000
Mandal Havn Strømsvika Holding AS	14,29 %	-14,29 %			0	2 929 000
Lyngdal Recycling AS	100,0 %				35 790 108	35 790 108
Amento AS	17,4 %				150 000	150 000
Q 4 3 - Q Fire Tre AS	50,0 %				100 000	100 000
Varodd industrier AS	0,21 %				4 500	4 500
Kvås Dagligvare AS	15 %				150 000	150 000
Lister Nyskapning AS	4,02 %				101 600	101 600
Egenkapital KLP					30 709 021	28 658 413
Agder sekretariat	7,69 %				0	0
Vest -Agder Museet IKS	0,02 %				20 000	20 000
Naglestad skisenter					1 000	1 000
Sørlandet kommunerevisjon	6,00 %				125 000	
					290 965 172	291 718 564

Note 6 - Utlån (finansielle anleggsmidler)

Låntaker	Utlån 31.12.22	Utlån 31.12.23	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Rentefrie Næringslån (rentefritt lån) *	5 928 327	7 228 018	7 228 018		
Sørlandsbadet IKS (rentefritt lån) **	4 000 000	4 000 000	4 000 000		
Lyngdal Dyrskue (rentefritt lån)	400 000	300 000	300 000		
Mandal Havn Strømsvika AS	909 250	0	0		
Lyngdal idrettslag (forskuttering)	3 410 000	1 400 000	1 400 000		
Flekkefjord tursitforening (forskuttering)	312 500	312 500	312 500		
VaF/utbedring FV43-Grøndokka ***	813 526	813 526	813 526		
Lyngdal by (rentefritt lån)	0	255 000	255 000		
Nmk Konsmo (forskuttering)	0	1 000 000	1 000 000		
Formidlingslån	82 006 240	103 124 833		103 124 833	

* Rentefrie næringslån: Avtalene/vedtakene blir overholdt og ansees som reelle.

** Lyngdal dyrskue og Sørlandsbadet iks: Avtalene overholdes og er reelle. Sørlandsbadet har avdragsfrihet for 2023 og 2024

*** VAF/Utbedring FV43-Grøndokka: Prosjekt er ferdigstilt. Forespørsel om hvordan kravet skal sendes er sendt fylkeskommunen. Venter på tilbakemelding.

Note 7 - Markedsbaserte finansielle anleggsmidler

Årsmelding 2023

Aktivklasse	Bokført verdi 1.1.	Kjøp i 2023	Salg i 2023	Resultatført verdiendring	Bokført verdi 31.12	Anskaffelses kost *
Aksjemarkedet	22 392 342	2 000 000	1 974 393	4 086 200	26 504 149	33 299 999
Eiendomsmarked	23 115 000	0	0	0	23 115 000	23 115 000
Bank/pengemarket	26 394 000	0	207 650	1 447 519	27 633 869	27 633 869
Obligasjoner	74 891 678	0	2 000 000	5 330 389	78 222 067	50 478 247
Sum	146 793 020	2 000 000	4 182 043	10 864 109	155 475 086	134 527 115
<i>Avkastning</i>				<i>1 379 376</i>		
<i>Gebyr</i>				<i>-207 649</i>		
Netto gevinst				12 035 836		

* Anskaffelseskost er bokført verdi 1.1 av aktiva kjøpt før 2022 og anskaffelskost av kjøp/salg 2022-2023.

Fondene i oversikten er klassifisert som omløpsmidler, inngår i en finansportefølje der kjøp og salg er en del av finansstrategien. Alle fondene omsettes på en autorisert markeds plass og har god eierspredning og likviditet.

Ut fra dette vurderer vi det slik at fondene verdsettes som finansielle omløpsmidler til virkelig verdi. Når det gjelder Deas Eiendomsfond så verdsette dette til laveste verdi av markedsverdi og bokført verdi.

Note 8 - Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Lyngdal kommune har ingen finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som regnskapsføres etter reglene om sikring.

Note 9 - Lån

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12	Løpetid	Gj.snittlig rentekostnad	Refinansering*
Lån til egne investeringer	1 040 886 205	22	3,90	-
herav selvkostlån ca				-
Lån til videre utlån (startlån)	113 232 821	24	3,00	-
Finansielle leieavtaler**	924 542	5	5,60	-

*Lån som forfaller og må refinansieres i løpet av 2024.

** Det ble i 2023 inngått en finansiell leieavtale på en traktor.

Note 10 - Avdrag på lån

Årsmelding 2023

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	39 370 523
Korrigering for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	39 357 110
Betalte avdrag	39 618 570
Differanse mellom beregnet, korrigerede og betalte avdrag	-261 460
Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12.22	1 600 413 967
Bokført verdi lånegjeld 31.12.22	1 040 504 775
Avskrivninger 2023	60 556 315

Note 11 - Pensjon

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	KLP	SPK
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	46 549 102	8 237 105
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	37 140 896	3 152 935
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	- 42 467 009	- 2 078 062
Administrasjonskostnader	2 356 820	325 800
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	43 579 809	9 605 235
Årets pensjonspremie	99 268 130	15 620 490
Årets premieavvik	55 688 321	5 982 713
Amortiseringsperioder		
Premieavvik over 15 år		
Premieavvik over 10 år		
Premieavvik over 7 år	109 818 180	6 222 890
Premieavvik totalt	109 818 180	6 222 890
Samlede pensjonskostnader		
Netto pensjonskostnad	41 222 989	9 637 777
Årets amortiseringskostnader	55 688 321	32 543
Samlet pensjonskostnad	96 911 310	9 605 234
Premiefond		
Innestående på premiefond 01.01.	45 894 638	0
Tilført premiefondet i løpet av året	6 382 209	0
Bruk av premiefondet i løpet av året	14 761 551	0
Innestående på premiefond 31.12.	37 515 296	0

Årsmelding 2023

Pensjonsmidler	KLP	SPK
Pensjonsmidler pr. 01.01	1 042 834 642	57 588 254
Premieinnbetaling	99 268 130	15 620 490
Administrasjon	- 2 356 820	- 325 800
Forventet avkastning	42 467 009	2 078 062
Utbetalinger	- 41 182 312	-
Estimatavvik - midler	- 9 023 918	- 5 862 394
Pensjonsmidler pr. 31.12	1 132 006 731	69 098 612

Pensjonsforpliktelser	KLP	SPK
Pensjonsforpliktelser pr. 01.01	999 355 674	102 547 475
Estimatavvik	35 854 815	- 12 463 630
Årets opptjening	46 549 102	8 237 105
Rentekostnad	37 140 896	3 152 935
Utbetalinger	- 41 182 312	-
Pensjonsforpliktelse pr. 31.12	1 077 718 175	101 473 884

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	KLP	Arbeidsgiveravgift KLP	SPK	Arbeidsgiveravgift SPK
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	1 077 718 174		101 473 884	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	1 132 006 730		69 098 612	
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	- 54 288 556		32 375 272	4 564 913

Estimatavvik og planendringer	Pensjonsmidler KLP Beløp	Pensjonsforpliktelser KLP Beløp	Pensjonsmidler SPK Beløp	Pensjonsforpliktelser SPK Beløp
Estimatavvik 31.12.	9 023 918	35 854 815	5 862 394	- 6 568 694
Virkningen av planendringer				

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00	3,50
Diskonteringsrente	3,50	3,50
Forventet årlig lønnsvekst	2,48	2,48
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48	2,48
Forventet pensjonsregulering	1,71	

Note 12 - Garantier gitt av kommunen

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn. ol.	Godkjenning	Utløper
Sørlandsbadet IKS	Badeland	Selvskyldnerkausjon	42 500 000	24 204 272			Ja	Til gjeld nedbetalt
Sørlandsbadet IKS	Badeland	Kassakreditt	4 000 000	2 300 000			Ja	Kredittramme
Lyngdal Idrettslag	anlegg	Selvskyldnerkausjon	13 000 000	8 864 155			Ja	2034
Lyngdal Idrettslag	anlegg	Selvskyldnerkausjon		757 920			Ja	2039
Lyngdal Kirkelige fellesråd	Kirkesenter	Selvskyldnerkausjon	12 000 000	8 800 000			Ja	2045
Lyngdal Kirkelige fellesråd	Kirkebygg gamle	Selvskyldnerkausjon		867 620			Ja	2029
Brannvesen Sør IKS	Investeringer bygg	Selvskyldnerkausjon		3 726 346			Ja	Til gjeld nedbetalt
Konsmo Flerbrukshall	Flerbrukshall	Selvskyldnerkausjon	16 500 000	9 014 460			Ja	2049
Sum garantier/lån ved kausjon				58 534 773				

Note 13 - Vesentlige bundne og ubundne fond

Årsmelding 2023

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

I oversikten er det valgt å ta med informasjon også om ubundne fond.

Bunde driftsfond er øremerkede tilskudd, gaver og som må brukes til formålet det er avsatt til

Disposisjonsfond kan kun brukes av kommunestyret - bortsett fra de "øremerkede" avsetningene jfr økonomireglementet

Bunden investeringsfond er øremerkede avsetninger som må brukes til investering og formålet det er avsatt til

Ubundne investeringsfond må brukes i investering.

Nedenfor er det et utplukk av de største fondene under hver kategori til informasjon.

Type fond	Verdi 01.01	Avsetning	Bruk	Verdi 31.12
Bundne driftsfond - totalt	57 228 819	0	0	49 259 012
*herav enkelte fond:				
Gavefond(arv) Lyngdal syke og aldershjem	1 615 196		140 757	1 474 439
Gave fra Alloc til ansatte i helsevesenet	53 180		51 353	1 828
Gavefond Audnedal omsorgssenter	464 824		79 082	385 742
Sio - inntektspåslag og aktivitet	3 825 032		3 825 032	0
Kalkinsprosjekter	1 698 324		608 359	1 089 965
Lister pedagogiske senter	4 814 324		1 006 236	3 808 088
Lyngdal Havn	14 866 840		1 644 463	16 511 302
Modulstrukturert timeplan (voksenopplæringen)	428 054	40 246		468 300
Tilskudd til psykolog	742 570	0		742 570
Boligtilskudd etablering	1 371 860			1 371 860
Utbyggingsavtaler turstier	718 000	60 000		778 000
Statens hus	2 934 920		1 305 658	1 629 263
Bredbånd	1 200 000			1 200 000
Tilskudd norskopplæring (VO)	1 314 000		354 990	959 010
Rusmidler	1 155 000		524 504	630 496
Selvkostfond:				
Avløp (avsatt overskudd)	0			0
Slam (avsatt overskudd)	1 887 184		650 171	1 237 013
Vann (avsatt overskudd)	533 314		428 908	104 406
Byggesak (avsatt overskudd)	1 519 489		409 139	1 110 350
Oppmåling	0			0
Renovasjon	439 416		439 416	0
Feiling (selvkost)	301 756		215 449	86 307
Plansaker (selvkost)	644 737		644 737	0
Eierseksjonering	9 133		9 133	0

Årsmelding 2023

Bundne investeringsfond:	7 607 588,88	0,00	0,00	8 954 759,16
* herav:				0
Innfridde formidlingslån	470 382	1 965 653	0	2 436 035
Veg Holmesundet	1 500 000			1 500 000
Tilfluktsrom	1 680 243			1 680 243
Kalkingsprosjekter Ertseid	2 363 204			2 363 204
				0
Ubundne investeringsfond	136 898 573,40	0,00	0,00	135 590 660,90
herav:				0
Kapitalfond	6 069 840	0		6 069 840
Kapitalfond agder energi	15 581 174			15 581 174
Kraftfond	114 392 561	0	1 200 000	113 192 561
				0
Disposisjonsfond	94 775 285,41	0,00	0,00	142 511 811,60
herav:				0
Vedlikeholdsfond	1 281 517			1 281 517
Reserve lønnsoppgjør	2 261 400			2 261 400
Kompetanseutvikling	466 410			466 410
Flykningearbeid	21 515 128	18 070 000	0	39 585 128
Reserve samhandlingsreformen	135 070			135 070
Forebyggende arbeid og tidlig innsats	598 967		64 230	534 737
Reserve demens team	61 713			61 713
Barnevernstiltak	2 148 118			2 148 118
Helse og velferd	2 196 968			2 196 968
Pensjon	9 946 403			9 946 403
Verdireguleringsfond (kraftfond)	24 288 079	8 034 555		32 322 634
anleggsbidrag fiber	621 191			621 191
Kommunalt næringsfond	491 520	200 000	0	691 520
Felles disposisjonsfond	27 778 107	21 446 300		49 224 407
Barnehager (avsatt overskudd på tilskudd)	984 694	49 901	0	1 034 595

Årsak til at det ikke har vært brukt av fondet i regnskapsåret:

Årsaken til at man ikke har brukt av bunde fond er at man ikke har hatt utgifter til det avsatte formålet.

Note 14 - Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Etterkalkyle selvkost 2023	Vann	Avløp
Direkte driftsutgifter	9 259 548	9 615 002
Avskrivningskostnad	3 293 706	2 741 471
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	2 993 982	3 123 383
Indirekte driftsutgifter (netto)	667 512	666 209
Indirekte avskrivningskostnad	1 263	1 037
Indirekte kalkulatorisk rente	1 508	1 238
Driftskostnader	16 217 520	16 148 339
- Øvrige driftsinntekter	-55 768	-2 810
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	16 161 752	16 145 529
Gebyrinntekter	15 719 433	14 590 063
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-442 319	-1 555 466
<i>Finansiell dekningsgrad i %</i>	<i>97 %</i>	<i>90 %</i>
Selvkostfond 01.01	533 314	-2 311 870
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-442 319	-1 555 466
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	13 410	-132 729
Selvkostfond 31.12	104 406	-4 000 066

Årsmelding 2023

Etterkalkyle selvkost 2023	Renovasjon	Feing
Direkte driftsutgifter	20 766 264	1 574 380
Avskrivningskostnad	1 574	0
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	2 535	0
Indirekte driftsutgifter (netto)	117 140	91 469
Indirekte avskrivningskostnad	81	19
Indirekte kalkulatorisk rente	97	23
Driftskostnader	20 887 690	1 665 892
- Øvrige driftsinntekter	-4 622	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	20 883 068	1 665 892
Gebyrinntekter	19 548 846	1 442 283
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-1 334 222	-223 609
<i>Finansiell dekningsgrad i %</i>	94 %	87 %

Selvkostfond 01.01	439 416	301 754
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 334 222	-223 609
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-9 782	8 160
Selvkostfond 31.12	-904 588	86 306

Etterkalkyle selvkost 2023	Slamtømming
Direkte driftsutgifter	6 454 469
Avskrivningskostnad	60 000
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	22 245
Indirekte driftsutgifter (netto)	82 677
Indirekte avskrivningskostnad	63
Indirekte kalkulatorisk rente	75
Driftskostnader	6 619 529
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	6 619 529
Gebyrinntekter	5 903 661
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-715 868
<i>Finansiell dekningsgrad i %</i>	89 %

Selvkostfond 01.01	1 887 184
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-715 868
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	65 697
Selvkostfond 31.12	1 237 012

Årsmelding 2023

Etterkalkyle selvkost 2023	Private planforslag	Byggesak
Direkte driftsutgifter	1 521 986	3 787 730
Avskrivningskostnad	5 697	5 395
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	2 357	5 717
Indirekte driftsutgifter (netto)	172 209	683 371
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	8 610	34 169
Driftskostnader	1 710 860	4 516 381
+ Tilskudd/subsidiering	0	0
- Øvrige driftsinntekter	-29 658	-287 761
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 681 202	4 228 620
Gebyrinntekter	280 700	3 764 180
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-1 400 502	-464 440
<i>Finansiell dekningsgrad i %</i>	17 %	89 %

Selvkostfond 01.01	644 737	1 519 489
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 400 502	-464 440
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-2 385	55 301
Selvkostfond 31.12	-758 150	1 110 350

Etterkalkyle selvkost 2023	Oppmåling	Eierseksjonering
Direkte driftsutgifter	2 064 195	205 294
Avskrivningskostnad	12 485	0
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	4 385	0
Indirekte driftsutgifter (netto)	250 950	25 945
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	12 547	1 297
Driftskostnader	2 344 562	232 536
+ Tilskudd/subsidiering	275 818	13 203
- Øvrige driftsinntekter	-1 490	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	2 343 072	232 536
Gebyrinntekter	2 067 254	210 200
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-275 818	-22 336
<i>Finansiell dekningsgrad i %</i>	88 %	90 %

Selvkostfond 01.01	-0	9 133
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	-9 133
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	0
Selvkostfond 31.12	-0	0

Etterkalkyle selvkost 2023	Forurensning smyndighet
Direkte driftsutgifter	180 642
Indirekte driftsutgifter (netto)	25 745
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	1 287
Driftskostnader	207 674
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	207 674
Gebyrinntekter	117 750
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-89 924
<i>Finansiell dekningsgrad i %</i>	57 %

-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-89 924
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-1 932
Selvkostfond 31.12	-91 855

Lyngdal kommune

	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Selvkostområde FEIING			
			19,15 %
Brukeretaling/salgsinntekt	-1 877 986	-1 841 847	-1 734 725
Direkte kostnader	1 983 435	2 003 665	1 775 090
Indirekte kostnader	0	0	0
Kalkulert renteinntekt selvkostfond	-8 274	0	-9 724
Netto kapitalkostnader	35 979	-161 818	51 762
Over-/underskudd	133 154	0	82 403
Selvkostandel			
Disp./avsetning selvkostfond	-133 154	0	-82 403

Note 15 - Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)

Lyngdal kommune har solgt sin aksjepost i Mandal Havn Strømsvika AS. Kommunen mottok kr 5 mill. Dette innbefatter tilbakebetaling av ansvarlig lån på kr 1,195 mill i tillegg til aksjene. Vedtatt i KS 14.12.2023 sak 165/2023.

Note 16 - Ytelser til ledende personer

	Brutto lønn	Skattepliktig forsikring	Eventuelt annen tillegsgodtgjørelse
Kommunedirektør	1 275 327	813	4392
Forrige Ordfører	1 092 899	813	4392
Ny Ordfører (ordførerlønn)	230 665	167	4392

Det har i løpet av året vært skifte av ordfører. Tidligere ordfører har hatt etterlønn til og med medio januar 2024. Ny ordfører startet 12.oktober 2023.

Note 17 - Godtgjørelse til revisor

	Godtgjørelse
Revisjon	1 740 806

Note 18 - Andre vesentlige opplysninger

Budsjettforskriften §5-158 sier at det skal gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet forøvrig og er vesentlig for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stilling. Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold når det følger av annen lov eller forskrift. Vi har følgende forhold vi ønsker å opplyse om:

Forundringsparken – Anne Cath Vestly museum

Lyngdal kommune har bygd et museum finansiert med offentlige midler - totalt kr 47,5 mill.

Kvinesdal kommune, Farsund kommune og Agder fylkeskommune har bevilget kr 5 mill hver til prosjektet og det er mottatt kr15 mill i statstilskudd. Lyngdal kommune har bevilget det resterende på kr 17,5 mill.

Kommunen eier også tomten museet står på og tomten til den planlagte Forundringsparken. Tomten til museet er kjøpt av Lyngdal kommune for kr 6 mill. Det øvrige tomteområdet ble det betalt 7,5 mill for. Totalt omtrent 70 mål.

Forundringsparken AS er et privat aksjeselskap med formål å drive fornøyelsespark og museum. Konseptet og innholdet i museet skulle også utvikles av Forundringsparken AS, men er avsluttet da Forundringsparken AS ikke har tilstrekkelige midler til å fullføre prosjektet som opprinnelig planlagt.

Forundringsparken AS har inngått to leieavtaler med Lyngdal kommune om leie av museet og leie av grunn til fornøyelsespark. Lyngdal kommune har fakturert leie i henhold til avtalen mellom partene, men Forundringsparken AS har ikke betalt leievederlaget. Det er derfor sendt oppsigelsesvarsel til Forundringsparken AS og leien er tapsført.

VERDI PÅ ANLEGGET

Verdien på museumsbygget kr 47,5 mill er ført i kommunens balanse. Ca kr 10 mill av dette utgjør inventar og utstyr. Mye av inventaret er digitalt utstyr og er spesielt tilrettelagt til museum og har lite verdi for gjenbruk til annet bruk enn museum. Kommunen velger derfor å nedskrive verdien med 5,5 mill. Selve museumsbygget antas å ikke ha lavere verdi.

ØKONOMI

Lyngdal kommune må vurdere hvordan bygget og området nå skal brukes.

Kommunen har vært åpne om de problemene både parken og museet står overfor, og formidlet til departementet at prosjektet høyst sannsynlig ikke blir fullført i tråd med den opprinnelige prosjektbeskrivelsen. Departementet har vist en viss fleksibilitet med tanke på å justere på prosjektet. Om kommunen får beholde statstilskuddet på 15 mill avhenger av om man klarer å komme med en alternativ bruk av museumsbygget. Skulle den alternative bruken avvike mye fra opprinnelig plan, må saken sannsynlig vis behandles av Stortinget før man kan si om statstilskuddet må betales tilbake, eller om kommunen får beholde det.

Det må også avklares om tilskuddene til kommunene og Fylkeskommunen må tilbakebetales. Lyngdal kommune har en avtale med Farsund og Kvinesdal om gjenytelse på tilsvarende beløp om å

bidra/reinvestere i tilsvarende prosjekter med regionale ringvirkninger som måtte bli aktuelle i Kvinesdal og Farsund kommune, maks 5 mill per kommune. Denne mulige forpliktelsen er ikke utgiftsført i kommunens regnskap.

Det er ført fradrag for merverdiavgift på investeringsprosjektet i Lyngdal kommune siden bygg og området var tiltenkt brukt i avgiftspliktig virksomhet (park og museum). Dersom bygget blir brukt til annen aktivitet må det vurderes om kommunen fortsatt har fradrag for merverdiavgift på hele anskaffelsen eller om justeringsreglene for merverdiavgift vil få virkning. Fradragsført merverdiavgift er kr 8,6 mill.

Det er nå satt ned en arbeidsgruppe som skal se på muligheter for å kunne bruke bygget og tomten til andre formål.

Hausvik industriområde

Velde Fjellboring AS og Lyngdal kommune har en gjensidig avtale om uttak av stein på Hausvik industriområde. Avtalen ble inngått i 2019 med gamle Lyngdal kommune. Avtalen som ble inngått med Velde Fjellboring AS er en nullsum-avtale, dvs verdien av steinuttaket er verdsatt til økt verdi på industriområde som følge av at området blir planert. Velde Fjellboring AS sitt uttak av stein på Hausvik viser seg å være omfattet av merverdiavgiftsplikt. Lyngdal kommune skulle derfor sendt årlig faktura på verdi av steinuttaket. Dette ble første gang gjort i 2022. Fakturaen var på ca 4 mill eks mva. Det er også i 2023 sendt faktura pålydende ca 600 000,- eks mva.

Inntektene blir ført i investeringsregnskapet og reduseres således årets låneopptak.

Etter regnskapsloven kan Velde Fjellboring AS utsette fakturering på dette til området er ferdig. I avtalen av 2019 skal et betydelig område være ferdigstilt innen september 2024. Det er naturlig at Velde Fjellboring AS sender faktura da. Det vil da øke låneopptaket da inntektene ikke er avsatt, men blitt brukt til å redusere låneopptak tidligere år.

Det må også foretas en taksering av området slik at man har en vurdering av verdiøkningen av området som uttaket har ført til er riktig taksert.

For at Lyngdal kommune skal få fradrag for merverdiavgift på fakturaen på opparbeidelse av industriområde må visse forutsetninger være til stede. Det er ikke fradrag for merverdiavgift på fast eiendom. Lyngdal kommune vil se på muligheter for å kunne få fradragsrett for merverdiavgiften når det blir aktuelt.

Det må også informeres om at Velde Fjellboring AS varser erstatningskrav mot Lyngdal kommune etter at kommunestyret vedtok å ta ut Håvåsen fra reguleringsplanen i Hausvik. Samtidig jobbes det med å få frigjort Hausvik til havvindindustrien.

Kassakreditt Sørlandsbadet IKS

Det ble i KS 13.10.2022 (sak 60/22) vedtatt at kredittrammen til Sørlandsbadet IKS økes til kr 4 mill. Saldo per 31.12.2022 er kr – 2,3 mill. Kontoen inngår i kommunens konsernkontosystem og kommunens

fakturerer Sørlandsbadet IKS for tapte renteinntekter. Lyngdal kommune har ansvar for denne forpliktelsen.

Kvås vannverk

Vannverket i Kvås ligger ca 450 nord for Kvås skole mellom elva og Fylkesveien. Kommunen har avtale med grunneier fra 1980 om uttak og betaler årlig leie for dette.

Grunneier har i lang tid hatt masseuttak nord for vannverket. Han mener at vannverket legger begrensinger på masseuttaket som har pågått i flere år og at dette medfører tap av inntekter

Lyngdal kommune har engasjert advokat som har gjennomgått alle avtaler og dokumenter og kommet til at grunneier ikke har krav på erstatning.

Grunneier har mottatt brev 14.12.2023 om at gjeldene avtale fortsetter som før og at eier ikke har krav på erstatning. Til nå er det ikke kommet svar på det oversendte brevet.

Rosfjordkanalen

Prosjektet har tidligere vært vurdert fra administrasjonens side som et selvkostprosjekt fullt ut. Etter en ny gjennomgang ser administrasjonen imidlertid at dette vanskelig kan la seg forsvare når det gjelder Rosfjordkanalen. Administrasjonen ved tekniske tjenester har vært i kontakt med både Kristiansand kommune og Miljødirektoratet som er klare på at overvannsprosjekter som grunnregel ikke kan belastes selvkost. Det finnes gråsoner, men utbedring av bekker og kanaler og overvann som fortsatt går oppe i dagen er ikke blant dem. Overvann som ledes bort i rør, håndtering av spillvann eller overvann som forhindres i å belaste avløpssystemet er mer gråsoner som kan forsvares å finansieres av selvkost.

Regnskapet er derfor korrigert i 2023 fra 100% innenfor selvkost til 20% belastning på selvkost og 80% utenfor. Saken var oppe i formannskapet den 25.01.2024.

Q43 – Resultat 2023

Lyngdal kommune eier 50% av Q43. Årsregnskapet for 2023 for Q43 viser et negativt driftsresultat på kr 978 608,-. Annen egenkapital i selskapet var ved årets begynnelse kr 5,2 mill.

Vedlegg

Gjeldsoversikt rente per lån

Grupper	Långiver / Motpartsnavn	Utestående restgjeld før betaling	Gjelden de rente	Pålopte renter	Tid til endelig forfall	Gjennomsnittlig gjestående	Rentebinding	Neste betaling / Betalingsdato	Startdato	Sluttdato	Frekvens	Rentetype / Type	Produkt	Avdragstype
Total		1 116 757 783,00 NOK	4,20 %	5 200 606,59 NOK	37,05 År	12,6 År	1,6 År							
Lyngdal kommune		1 116 757 783,00 NOK	4,20 %	5 200 606,59 NOK	37,05 År	12,6 År	1,6 År							
Husbanken Halvårlig		84 264 921,00 NOK	3,80 %	507 635,47 NOK	29,17 År	16,2 År	0 År							
Annuitet		70 989 186,00 NOK	3,79 %	431 583,23 NOK	29,17 År	16,9 År	0 År							
HUS-115433C	Husbanken	27 212 500,00 NOK	4,04 %	77 674,17 NOK	26,42 År	16 År	0 År	01.06.2024	01.12.2022	01.06.2050	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Annuitet	
HUS-115443Z	Husbanken	9 354 694,00 NOK	3,69 %	74 139,92 NOK	27,25 År	16,5 År	0 År	01.04.2024	01.10.2022	01.04.2051	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Annuitet	
HUS-115451H	Husbanken	9 674 117,00 NOK	4,04 %	27 613,38 NOK	28,42 År	17,4 År	0 År	01.06.2024	01.12.2022	01.06.2052	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Annuitet	
HUS-115458E	Husbanken	24 747 875,00 NOK	3,44 %	252 155,76 NOK	29,17 År	17,8 År	0 År	01.03.2024	27.02.2023	01.03.2053	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Annuitet	
Serie		13 275 735,00 NOK	3,86 %	76 052,24 NOK	25,33 År	12,3 År	0 År							
HUS-1154154	Husbanken	12 750 000,00 NOK	3,88 %	68 240,10 NOK	25,33 År	12,8 År	0 År	01.05.2024	01.11.2022	01.05.2049	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Serie	
HUSINIV-114	Husbanken	192 937,00 NOK	3,45 %	2 866,94 NOK	0 År	0 År	0 År	01.01.2024	01.07.2022	01.01.2024	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Serie	
HUSINIV-114	Husbanken	41 906,00 NOK	3,45 %	622,7 NOK	0,5 År	0,25 År	0 År	01.01.2024	01.07.2022	01.07.2024	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Serie	
HUSINIV-114	Husbanken	290 892,00 NOK	3,45 %	4 322,50 NOK	1 År	0,5 År	0 År	01.01.2024	01.07.2022	01.01.2025	Halvårlig	Flytende	Husbanken f Serie	
Husbanken Kvartalsvis		12 197 385,00 NOK	3,92 %	38 715,49 NOK	13,42 År	6,95 År	0 År							
Annuitet		11 394 810,00 NOK	3,93 %	32 379,68 NOK	13,42 År	7,21 År	0 År							
HUS-115167E	Husbanken	4 113 383,00 NOK	3,93 %	11 688,66 NOK	12,42 År	6,87 År	0 År	01.03.2024	01.12.2022	01.06.2036	Kvartalsvis	Flytende	Husbanken f Annuitet	
HUS-115167E	Husbanken	2 907 666,00 NOK	3,93 %	8 262,47 NOK	13,17 År	7,31 År	0 År	01.03.2024	01.12.2022	01.03.2037	Kvartalsvis	Flytende	Husbanken f Annuitet	
HUS-1152054	Husbanken	4 373 761,00 NOK	3,93 %	12 428,55 NOK	13,42 År	7,46 År	0 År	01.03.2024	01.12.2022	01.06.2037	Kvartalsvis	Flytende	Husbanken f Annuitet	
Serie		802 575,00 NOK	3,69 %	6 335,81 NOK	6,5 År	3,25 År	0 År							
HUSINIV-114	Husbanken	802 575,00 NOK	3,69 %	6 335,81 NOK	6,5 År	3,25 År	0 År	01.01.2024	01.10.2022	01.07.2030	Kvartalsvis	Flytende	Husbanken f Serie	
NIBOR3M		328 370 824,00 NOK	5,26 %	1 618 861,42 NOK	37,05 År	11,8 År	0,2 År							
Egendefinert		29 741 754,00 NOK	5,31 %	333 405,06 NOK	37,05 År	18,5 År	0 År							
KLP-831756Z	KLP	29 741 754,00 NOK	5,31 %	333 405,06 NOK	37,05 År	18,5 År	0 År	15.01.2024	15.07.2019	17.01.2061	Kvartalsvis	Flytende	3 mnd Nibor	Egendefinert
Serie		298 629 070,00 NOK	5,26 %	1 285 456,36 NOK	28,43 År	11,2 År	0,2 År							
KBN-201202Z	KommunalB	72 374 160,00 NOK	5,25 %	263 864,01 NOK	28,43 År	14,4 År	0,2 År	06.03.2024	06.06.2012	06.06.2052	Kvartalsvis	Flytende	3 mnd Nibor	Serie
KBN-201300Z	KommunalB	60 059 620,00 NOK	5,29 %	608 954,57 NOK	9,31 År	9,31 År	0,1 År	22.01.2024	11.03.2013	22.04.2033	Kvartalsvis	Flytende	3 mnd Nibor	Serie
KBN-201301I	KommunalB	71 368 630,00 NOK	5,22 %	248 362,81 NOK	19,19 År	9,69 År	0,2 År	07.03.2024	07.03.2013	09.03.2043	Kvartalsvis	Flytende	3 mnd Nibor	Serie
KBN-201706Z	KommunalB	52 862 400,00 NOK	5,22 %	145 635,84 NOK	19,95 År	10,2 År	0,2 År	12.03.2024	12.12.2017	14.12.2043	Kvartalsvis	Flytende	3 mnd Nibor	Serie
KBN-201802Z	KommunalB	41 964 260,00 NOK	5,33 %	18 639,13 NOK	23,49 År	12 År	0,3 År	02.04.2024	28.06.2018	28.06.2047	Kvartalsvis	Flytende	3 mnd Nibor	Serie
Ordinær p.t.		226 633 894,00 NOK	5,15 %	742 689,55 NOK	28,44 År	13,4 År	0,2 År							
Egendefinert		25 380 284,00 NOK	5,16 %	91 786,23 NOK	28,44 År	14,3 År	0 År							
KLP-831756Z	KLP	25 380 284,00 NOK	5,16 %	91 786,23 NOK	28,44 År	14,3 År	0 År	07.06.2024	07.06.2019	07.06.2052	Halvårlig	Flytende	P.t. rente	Egendefinert
Serie		201 253 610,00 NOK	5,14 %	650 903,32 NOK	26,44 År	13,3 År	0,2 År							
KBN-201906Z	KommunalB	85 299 860,00 NOK	5,14 %	249 036,21 NOK	25,95 År	13,2 År	0,5 År	12.06.2024	12.12.2019	13.12.2049	Halvårlig	Flytende	P.t. rente	Serie
KBN-202002Z	KommunalB	115 953 750,00 NOK	5,15 %	401 867,11 NOK	26,44 År	13,4 År	0 År	10.06.2024	08.06.2020	08.06.2050	Halvårlig	Flytende	P.t. rente	Serie
Ingen		465 290 759,00 NOK	3,07 %	2 292 704,66 NOK	25,96 År	12,2 År	3,7 År							
Annuitet		9 417 276,00 NOK	2,38 %	81 161,32 NOK	19 År	7,76 År	2,4 År							
HUS-115377J	Husbanken	4 143 287,00 NOK	2,44 %	50 582,59 NOK	19 År	10,3 År	3,6 År	01.01.2024	01.07.2022	01.01.2043	Halvårlig	Fastrente	Husbanken f Annuitet	
HUSINIV-115	Husbanken	5 121 923,00 NOK	2,38 %	30 379,16 NOK	11 År	5,75 År	1,4 År	01.01.2024	01.10.2022	01.01.2035	Kvartalsvis	Fastrente	Husbanken f Annuitet	
HUSINIV-115	Husbanken	152 066,00 NOK	0,80 %	199,57 NOK	13,09 År	6,93 År	1,5 År	01.02.2024	01.11.2022	01.02.2037	Kvartalsvis	Fastrente	Husbanken f Annuitet	
Egendefinert		82 466 979,00 NOK	3,21 %	263 137,03 NOK	23,49 År	10,8 År	3,2 År							
KLP-8317500	KLP	12 087 553,00 NOK	5,82 %	246 223,45 NOK	13,66 År	6,91 År	0,2 År	27.02.2024	27.02.2014	27.08.2037	Halvårlig	Flytende		Egendefinert
KLP-8317528	KLP	7 433 000,00 NOK	3,70 %	7 639,47 NOK	12,47 År	6,42 År	0,5 År	20.06.2024	19.12.2012	19.06.2036	Halvårlig	Fastrente		Egendefinert
KLP-8317556	KLP	62 946 426,00 NOK	2,65 %	9 274,11 NOK	23,49 År	12 År	4,1 År	28.06.2024	28.06.2018	28.06.2047	Halvårlig	Fastrente		Egendefinert
Ingen avdrag		35 070 000,00 NOK	1,95 %	20 550,20 NOK	1,81 År	1,81 År	1,8 År							
KLP - 2021 83	KLP	35 070 000,00 NOK	1,95 %	20 550,20 NOK	1,81 År	1,81 År	1,8 År	20.03.2024	18.11.2021	22.10.2025	IMM dato	Fastrente		Fastrente Bu lingen avdrag
Serie		338 336 504,00 NOK	3,17 %	1 927 856,11 NOK	25,96 År	13,8 År	4 År							
HUS-1152434	Husbanken	3 333 330,00 NOK	2,30 %	6 306,07 NOK	7,42 År	3,92 År	2,7 År	01.06.2024	01.12.2022	01.06.2031	Halvårlig	Fastrente	Husbanken f Serie	
HUS-115289S	Husbanken	3 872 218,00 NOK	2,38 %	15 159,89 NOK	8,33 År	4,33 År	1,7 År	01.05.2024	01.11.2022	01.05.2032	Halvårlig	Fastrente	Husbanken f Serie	
HUS-115317E	Husbanken	2 638 887,00 NOK	2,30 %	4 992,30 NOK	9,42 År	4,92 År	2,9 År	01.06.2024	01.12.2020	01.06.2033	Halvårlig	Fastrente	Husbanken f Serie	
HUS-115377J	Husbanken	2 666 664,00 NOK	2,44 %	32 555,10 NOK	11,5 År	5,75 År	3,3 År	01.01.2024	01.07.2022	01.07.2035	Halvårlig	Fastrente	Husbanken f Serie	
HUS-115398Z	Husbanken	4 083 326,00 NOK	2,60 %	17 440,22 NOK	24,33 År	12,3 År	4,4 År	01.05.2024	01.11.2022	01.05.2048	Halvårlig	Fastrente	Husbanken f Serie	
HUSINIV-114	Husbanken	52 600,00 NOK	2,38 %	628,57 NOK	2 År	1 År	0,9 År	01.01.2024	01.07.2022	01.01.2026	Halvårlig	Fastrente	Husbanken f Serie	
KBN-200901Z	KommunalB	46 266 349,00 NOK	3,70 %	52 306,71 NOK	15,22 År	15,2 År	4,2 År	19.03.2024	19.03.2009	21.03.2039	Kvartalsvis	Fastrente	Fastrente	Serie
KBN-201405Z	KommunalB	10 887 000,00 NOK	2,97 %	97 901,38 NOK	3,69 År	1,94 År	0,6 År	11.03.2024	25.09.2014	10.09.2027	Halvårlig	Fastrente	Fastrente	Serie
KBN-201702Z	KommunalB	24 005 520,00 NOK	2,60 %	98 822,80 NOK	16,85 År	8,59 År	3 År	03.05.2024	03.05.2017	05.11.2040	Halvårlig	Fastrente	Fastrente	Serie
KBN-201806J	KommunalB	16 828 500,00 NOK	3,70 %	17 296,00 NOK	24,97 År	12,6 År	3,9 År	20.03.2024	20.12.2018	21.12.2048	Kvartalsvis	Fastrente	Fastrente	Serie
KBN-201900Z	KommunalB	67 105 260,00 NOK	2,68 %	809 289,00 NOK	25,05 År	12,6 År	4,5 År	18.01.2024	18.01.2019	18.01.2049	Halvårlig	Fastrente	Fastrente	Serie
KBN-201904I	KommunalB	54 736 850,00 NOK	2,25 %	369 474,00 NOK	25,7 År	13 År	5,1 År	12.03.2024	12.09.2019	13.09.2049	Halvårlig	Fastrente	Fastrente	Serie
KBN-201906Z	KommunalB	50 000 000,00 NOK	3,70 %	61 666,67 NOK	25,96 År	26 År	4,2 År	18.03.2024	16.12.2019	16.12.2049	Kvartalsvis	Fastrente	Fastrente	Serie
KBN-202203J	KommunalB	41 280 000,00 NOK	4,57 %	335 377,07 NOK	23,82 År	12,1 År	3,5 År	26.04.2024	26.10.2022	28.10.2047	Halvårlig	Fastrente	Fastrente	Serie
KLP-831750Z	KLP	10 580 000,00 NOK	2,45 %	8 640,33 NOK	11,46 År	5,96 År	2,3 År	17.06.2024	24.06.2005	18.06.2035	Halvårlig	Fastrente	Fastrente	Serie

